

GOSPODARJEV PRIROČNIK

Zaupanje. Prihodnost. Zanesljivost.

www.agrosaat.si

2011

Agrosaat

d. o. o., Devova 5, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 514 00 70

GOSPODARJEVEMU PRIROČNIKU NA POT

Foto: www.iStockphoto.com

Gospodarjev priročnik izhaja običajno okrog novega leta. V tem času se oziramo vzhodno, odhajajoče leto in snujemo načrte za prihodnost. Preteklo leto si bomo zapomnili po težkih pridelovalnih pogojih v poljedelstvu. Dolga zima, hladna in mokra pomlad, ki je skoraj v hipu prešla v vroče in zelo suho poletje, ki pa je trajalo le nekaj tednov. Komaj smo spravili pod streho žetev žit, že je prišlo deževno obdobje, ki je trajalo skoraj do zime. Koruza je bila pred padavinami s polj skorajda ukradena.

Prav tako kot vreme je bil razgiban tudi trg s poljščinami. Relativno nizke cene žit ob žetvi so v nekaj tednih močno zrasle, pravzaprav še vedno rastejo. Nekaj podobnega smo že doživeli v bližnji preteklosti in prav zato, ker poznamo preteklost, nekoliko z dvomom zremo v prihodnost. Na podlagi podatkov, ki jih imamo, lahko sklepamo, da bomo v kmetijstvu sicer dosegali višje cene svojih izdelkov, vendar bodo cene zelo nihale. Tega si v kmetijstvu ne želimo, saj ima naša dejavnost v primerjavi z drugimi zelo dolg proizvodni ciklus in poteka na prostem v nekontroliranih pogojih. Res je, da smo kmetje tega že vajeni, saj živimo in delamo z naravo, ki kroji naše življenje. Naučili smo se tudi, da se naravi ne smemo nikoli zoperstaviti, pa čeprav zelo vpliva na kakovost našega življenja.

Za dežjem vedno posije sonce. Tako je tudi v kmetijski proizvodnji. Zadnje leto smo bili izjemno nezadovoljni s cenami mleka, mesa, krompirja, koruze, zelenjave itd., vendar se tržne razmere izboljšujejo. To nam vliva optimizem, da so nizke cene tisto, kar nas še okrepi. Znanje, kako preživeti v zares neugodnih razmerah, je tisto, kar potrebujemo za prihodnost. Vsi se zavedamo, da je gospodarska kriza gonilo razvoja. Inovativnost in podjetništvo, s tem povezana neposredna prodaja kmetijskih pridelkov z večjo dodano vrednostjo so še nekatere od možnosti, ki se razlikujejo od tradicionalnih. V kmetijstvo prihajajo tudi različni tehnološki dosežki, ki jih napredne kmetije sprejemajo odprtih rok in lahko pomenijo dodaten vir dohodkov in "socialno varnost" kmetije v prihodnosti.

V Agrosaatu je inovativna ekipa strokovnjakov za različna tehnološka področja ves čas v koraku z razvojem. Zahtevne tržne razmere tudi nas silijo k inovativnosti in nenehnemu napredku. Če bomo mi tisti, ki bomo sodelovali pri razvoju vaše kmetije, bo naše poslanstvo izpolnjeno.

Simon Grmovšek, direktor

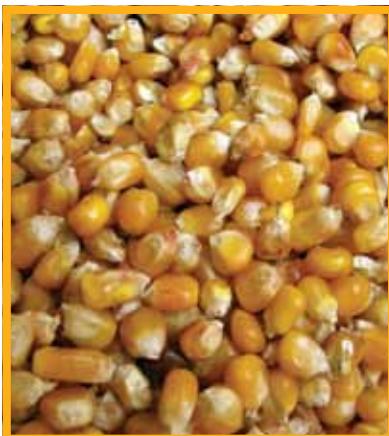
KAZALO

Agrosaat, d. o. o.
Devova 5
1000 Ljubljana
Slovenija
T: 01 514 00 70
E: semena@agrosaat.si
W: www.agrosaat.si

Agrosaat

Gospodarjev priročnik 2011
Izdal in založil: Agrosaat, d. o. o.
(Pridružujemo si pravico do morebitnih napak.)
Lektoriranje: Simona Zvonar
Oblikovanje: Barbara Šušteršič
Fotografije: Agrosaat,
če ni drugače označeno
Fotografija na naslovniči:
www.iStockphoto.com
Tisk: Dalmatin, Ljubljana
december 2010

- 4 Novosti
- 5 Dogajalo se je ...
- 7 Poglavlje: **Koruza**
Članek:
23 Ustrezen termin spravila koruzne silaže - najpomembnejše za pritejo mleka
- 25 **Poskusna polja 2010**
- 37 Poglavlje: **Krompir**
Članek:
45 V kuhinji ni univerzalne sorte krompirja
- 47 Poglavlje: **Metuljnice in oljnice**
Članek:
52 Oljne buče - od tradicionalne do profesionalne pridelave
- 55 Poglavlje: **Travinje, sirki in dosevki**
Članek:
62 Lucerna, zagotovljena pridelek in kakovost
- 67 Članek:
Setev strniščnih dosevkov
- 69 Poglavlje: **Jara in ozimna žita**
- 79 Poglavlje: **Vrtnine**

Koruza:

- **LG 30.290**, FAO 290, zobanka (str. 10)
- **DKC 4372**, FAO 320, zobanka (str. 11)
- **DKC 4806**, FAO 360, zobanka (str. 12)
- **ES FORTRESS**, FAO 320, trda zobanka (str. 16)

LG 33.87

FAO 380
(str. 13)

Krompir:

- **RED FANTASY**, rdeča, srednje zgodnja (str. 38)
- **SAVANNA**, bela, srednje zgodnja (str. 39)
- **CONCORDIA**, rumena, srednje zgodnja (str. 42)

Oljnice:

- **GL OPAL**, hibridna buča (str. 53)
- **GL MAXIMAL**, hibridna buča (str. 53)
- **ABILITY**, jara oljna ogrščica
- **PULSAR**, hibridna ozimna oljna ogrščica (str. 53)

Travinje:

- **Agrosaat 8**, travna mešanica za konje (str. 59)
- **TARANDUS**, tetraploidna mnogocvetna ljuljka (str. 60)
- **INOKULATOR** za lucerno in črno deteljo (str. 63)

Jara žita:

- **TRAPPE**, jara pšenica (str. 70)

Ozimna žita:

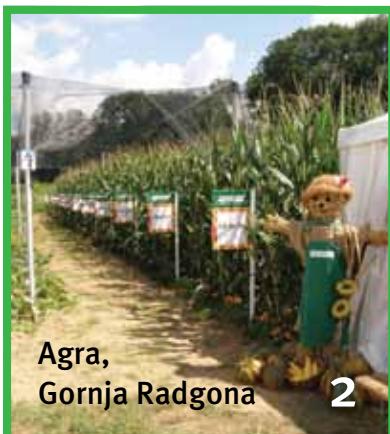
- **CHEVALIER**, krušna pšenica (str. 73)
- **MELODICA**, dvoredni ječmen (str. 74)
- **GUTTINO**, hibridna rž (str. 75)

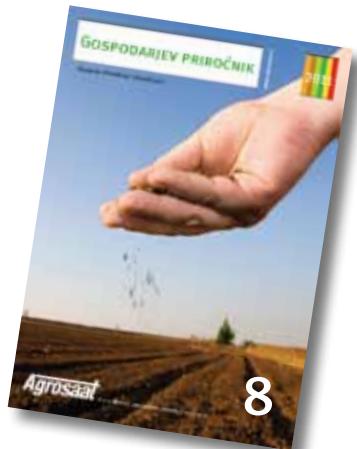
Vrtnine:

Nov Vrtnarski priročnik
(str. 79)

- 1) Povabili smo vas na dneve polja po celotni Sloveniji
- 2) Nepogrešljivi smo na sejmu Agra v Gornji Radgoni in kmetijskem sejmu v Komendi
- 3) S pridelovalci krompirja smo spoznali novosti na PotatoEurope 2010 v Hannovru
- 4) Dodelali smo rekordno količino semenskih žit
- 5) Predavali smo o novostih in ostalem programu v semenarstvu
- 6) Organizirali smo:
  - 57 preizkušanj s koruzo,
  - 15 preizkušanj z žiti,
  - 4 preizkušanja s krompirjem,
  - 1 preizkušanje s travami
- 7) Tradicionalno smo se sestali s preiskuševalci na Trojanah in izbrali naj poskus 2010.
- 8) Spet smo izdali nov Gospodarjev priročnik ...

Nagrade za zveste kupce

Tudi v letu 2011 vaš večji nakup semenske koruze Agrosaat nagradimo s praktičnimi nagradami:

- 1) Za nakup **najmanj 10 vreč** (25 mk) semenske koruze prejmete majico s kratkimi rokavi in kapo Agrosaat.
- 2) Za nakup **vsaj 20 vreč** (25 mk) semenske koruze prejmete topel flis in kapo Agrosaat.

Da vam bomo lahko poslali izbrano nagrado, nam najkasneje do 30. 6. 2011 pošljite kopijo računa na naslov: **Agrosaat, d. o. o., Devova 5, 1000 Ljubljana.**

Na kopiji računa za kupljeno semensko koruso mora biti viden vaš naslov in žig trgovine. Nagrado boste prejeli po pošti ali pa vam jo bomo dostavili na dom. Za isti nakup se nagrade izključujejo. Število nagrad je omejeno.

**So ptice velik problem
na vaših koruznih
njivah?**

Foto: www.flickr.com

Najboljša rešitev
je odvračalo:

KORIT®

Prednost koruze dodatno razkuženo s KORIT-om®:

- seme in vznikle rastline varuje pred fazani, vranami in golobi,
- cenovno je zelo ugoden,
- okolju bolj prijazen kot drugi insekticidi,
- v poljskih poskusih so ugotovili, da seme, obdelano s KORIT-om®, ugodno deluje na vznikajoče rastline (boljši vznik, hitrejši mladostni razvoj),
- ne škoduje semenu, če ostane na zalogi.

Agrosaat

OPOZORILO: Odvračalo KORIT® ni v prosti prodaji, temveč je potrebno predhodno naročiti semensko koruso, razkuženo z omenjenim pripravkom.

Zastopa in trži: **Agrosaat, d. o. o., Devova 5, Ljubljana, www.agrosaat.si**
Proizvaja: **Kwizda Agro GmbH**

KORUZA

ALI STE VEDELI?

“Da je prebavljivost zelenega dela rastline - koruznice - v koruzni silaži bolj pomembna, kot se nam je zdelo v preteklosti. Če ima silaža hibridov LG Animal nutrition, ki so zadnji dosežek žlahtnenja, za 1% boljšo prebavljivost koruznice, to v prieji mleka pomeni od 2 do 5 litrov več mleka na kravo na dan.”

HIBRIDI V NAŠI PONUDBI:	FAO	
P PREMIUM HIBRIDI	LG 30.290	290
	DKC 4372	320
	DKC 4806	360
	LG 33.87	380
	LG 33.95	385
	DKC 4888	400
E EKSTRA HIBRIDI	LG 33.30	300
	ES FORTRESS	320
	TARANIS	320
	MAXXIS	370
	SAXXOO	390
	PIXXIA	410
S STANDARD HIBRIDI	LG 32.55	270
	NEXXOS	290
	LG 23.06	300
	BURTON	390
KANDIDATI ZA PRIHODNOST	DKC 4082	320
	LG 33.50	350
	DKC 5170	450
	ACIENDA	500
DRUGI HIBRIDI	LJ 180	180
	LG 32.15	190
	ALVITO	220
	LJ 275t	270
	DKC 4005	330
	DKC 4860	360
	LG 23.72	385
	ROXXY	390

Izbor koruznih hibridov za leto 2011

	Novo!	Novo!	Novo!	Novo!
ZNAČILNOSTI HIBRIDA	LG 30.290	DKC 4372	DKC 4806	LG 33.87
Zrelostni razred	290	320	360	380
Tip zrna	Z	Z	Z	TZ
Višina rastline	+++	+++	+++	++++
Mladostni razvoj	++++	++++	++++	+++
Sproščanje vlage iz zrnja	++++	++++	++++	+++
Stay green efekt			●	●
NAMEN UPORABE				
Sušenje zrnja				
Siliranje zrnja				
Siliranje cele rastline				
Bioplín				
OKOLJSKE ZAHTEVE	+++	+++	++++	+++
Toleranca na vlago in nizke temperature v začetku rasti	++++	++++	++++	++++
Toleranca na pomanjkanje vlage				
SETVENA NORMA V 1000 RAST/Ha	Lahka tla	65-75	75-80	75-85
Težka tla	75-80	80-90	80-90	
Silaža	80	85-95	85-90	65-80

P	P	E	E	E	E	E	E	S	S	S	S	
LG 33.95	DKC 4888		LG 33.30	ES FORTRESS	TARANIS	MAXXIS	SAXXOO	PIXXIA	LG 32.55	NEXXOS	LG 23.06	BURTON
385	400	300	320	320	370	390	410	270	290	300	390	
Z	Z	Z	TZ	PT	Z	Z	Z	PT	PT	Z	Z	
+++	++++	+++	+++	++++	+++	++++	++++	+++	+++	+++	++++	
++++	++++	+++	+++	+++	++++	++	++	++++	+++	+++	+++	
++++	+++	++++	+++	++	+++	+++	++	+++	+++	++++	+++	
●	●	●	●	●		●	●	●			●	
+++	+++	+++	++++	++++	++++	++++	++++	+++	++++	++	+++	
++++	++++	++++	+++	+++	++++	++++	++++	++++	++++	++++	+++	
65-75	70-75	80-85	75-80	80	65-75	60-65	60-65	85	80	80-90	70-80	
85-90	75-80	85-90	80-85	80-85	85-90	85-90	80-85	90-95	90-95	80-95	80-85	
80-95	75-85	85-95	80-90	85	80-95	85	80-85	90-100	85-100	90-100	85-95	

Opozorilo: Možnost naročila dodatno razkuženega semena proti koruznemu hrošču, talnim škodljivcem in pticam.

*Zanesljiva in nova genetika***FAO 290 I Zobanka**Zrelostni razred: **zgodnji****Posebnosti:**

- Popolnoma nova genetika, zamenjava hibrida LG 23.06 za pridelavo zrnja.
- Dvolinijski hibrid - zanesljiva zobanka za zrnje s precej večjim pridelkom od stare šestice.
- Odličen mladostni razvoj v hladnih pogojih.

Lastnosti hibrida:

- Zanimiv, razmeroma visok in izenačen hibrid.
- Primeren za pridelavo zrnja.
- Položaj storža je srednje visok.
- Storž je zelo dobro pritrjen na močnem steblu.
- Ima izenačene in lepe storže vedno zapolnjene s 14 vrstami zrnja.
- Dobro sproščanje vlage in nizka vлага ob spravilu.
- Zelo zanesljiv hibrid v stresnih razmerah, zelo dober v suši.
- Dobro odporen hibrid na fuzarij storža, koruzno bulavo snet in listno progavost (helminotosporium).

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža	●	
Bioplín	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	75-80	65-75
Silaža	80	80

PREMIUM
HIBRID

DKC 4372 *Novo!*

Večkratno vračilo vsakega kilograma gnojila

KORUZA

FAO 320 | Zobanka

Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

Posebnosti:

- Zelo visok potencial za pridelek.
- Odlično odzivanje na gnojenje z dušikom.

Lastnosti hibrida:

- Srednje visok hibrid.
- Intenziven hibrid, ki se zelo odziva na gnojenje z dušikom.
- Zelo primeren za intenzivno pridelavo zrnja.
- Visoki pridelki zrnja s hitrim sproščanjem vlage.
- Odlično zdravstveno stanje zrnja.
- Dobra tolerantnost na koruzno progavost in fuzarium na storžu.

Primernost glede na tip tal:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža	●	
Bioplín	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-90	75-85
Silaža	90	85

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2010:

Regija	Pridelovalec (ZRNJE)	Pridelek suhega zrnja	Relativno v %
Dolenjska	Franc Pflege, Cerklje ob Krki	15.735	115
Štajerska	Zvonko Beranič, Stražgonjca	14.806	113
Osred. Slo.	Rafael Kopač, Medno	12.054	119

DKC 4806 *Novo!****Nov vrhunski hibrid*****FAO 360 | Zobanka****Zrelostni razred: srednje pozni****Posebnosti:**

- Nova verzija hibrida DKC 4860.
- Trilinijski hibrid - zanesljivost pridelka tudi v manj ugodnih razmerah.

Lastnosti hibrida:

- Srednje visok hibrid.
- Primeren za pridelavo zrnja in silaže.
- Trilinijski hibrid - zanesljivost v stresnih razmerah.
- Visoki pridelki zrnja s hitrim sproščanjem vlage.
- Odlično zdravstveno stanje zrnja.
- Silaža cele rastline z izjemno energijo.
- Dobra tolerantnost na koruzno progavost in fuzarium na storžu.
- Dolgo zelena rastlina - stay green efekt.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža		●
Bioplín	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-90	75-85
Silaža	90	85

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2010:

Regija	Pridelovalec (ZRNJE)	Pridelek suhega zrnja	Relativno v %
Dolenjska	Franc Pflege, Cerknje ob Krki	15.425	113
Osred. Slo.	Vinko Juha, Matena	13.079	105
Štajerska	Jožef Lah, Sp. Polskava	13.070	95
Pomurje	Jože Tomažič, Zagajski Vrh	12.274	98

PREMIUM
HIBRID

LG 33.87 - za več mleka *Novo!*

Izjemna novost v silažnih koruzah

LGAN = LG hibrid + edinstvena oznaka Animal Nutrition

KORUZA

FAO 380 | Trda zobanka

Zrelostni razred: **srednje pozni**

Posebnosti:

- Edinstvena silažna genetika, ki po kakovosti presega vse do sedaj znane silažne koruze.
- Dvolinijski hibrid - izjemna trda zobanka za silažo s povečano prebavljivostjo koruznice.
- Hibridi LGAN postavljajo nova merila za visoko prebavljivost silaže pri govedu.
- Pri spravilu nujno upoštevati vsebnost sušine med 30 in 37% cele rastline!

Lastnosti hibrida LGAN:

- Zelo visoka, dobro razvita silažna koruza.
- Primerna za pridelavo visoko kakovostne silaže cele rastline.
- Zelo dobro olistana rastlina za pridelavo velikih pridelkov zelene mase.
- Rastlina z močnim stebлом in močnimi koreninami, odporna na poleganje.
- Stabilen pridelek silaže v različnih pridelovalnih pogojih.
- Posebna kakovost silaže zaradi izjemne prebavljivosti vlaknine!
- Povečana konzumacija krav zaradi okusnejše silaže brez silirnih dodatkov.
- Povečana prebavljivost listov in stebel pomeni večjo prirejo (kakovostno mleko in meso).
- Dobra tolerantnost na fuzarij storža, koruzno bulavo snet in listno progavost (helmintosporium)
- Zadovoljiv pridelek tudi v stresnih - sušnih pogojih.
- Stay green efekt.

Primernost glede na tip tal:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja	●	
Siliranje zrnja, CO ₂	●	
Silaža		● (Animal Nutrition)
Bioplín		●

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Silaža	75-80	65-75

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2010:

Regija	Pridelovalec (ZRNJE)	Pridelek suhega zrnja	Relativno v %
Štajerska	Robi Belca, Dragonja vas	14.862	108
Pomurje	Tibor Hašaj, Markišavci	14.464	106
Regija	Pridelovalec (SILAŽA)	Pridelek SS/ha	Relativno v %
Dolenjska	Franci Sever, Dolenja vas	26.996	102
Pomurje	Dejan Miholič, Breznovci	24.603	115

POZOR:

*Več o kakovosti hibridov
LGAN si preberite v
članku z naslovom:
“Ustrezan termin
spravila” na
strani 23.*

*Zadovolji vas s pridelkom***FAO 385 | Zobanka****Zrelostni razred: srednje pozni****Posebnosti:**

- Odlika LG 33.95 je zelo velik pridelek in dobra prebavlјivost silaže.

Lastnosti hibrida:

- Primeren za pridelavo zrnja in silaže.
- Dober "stay green efekt".
- Toleranten v sušnih pogojih - močan koreninski sistem.
- Priporočamo setev v dobra tla.
- Hiter mladostni razvoj.
- Rastlina z dolgim in tanjšim klasincem.
- Visoko ter močno steblo.
- Zelo toleranten na fuzarij steba in bulavo snet.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja	●	
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža		●
Bioplín		●

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-85	60-65
Silaža	85-90	65-70

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2010:

Regija	Pridelovalec (ZRNJE)	Pridelek suhega zrnja	Relativno v %
Koroška	Marjana Partl, Zg. Vižinga	15.742	102
Pomurje	Majda Klement, Mele	14.587	106
Štajerska	Robi Belca, Dragonja vas	14.093	102

Regija	Pridelovalec (SILAŽA)	Pridelek SS/ha	Relativno v %
Gorenjska	Franci Fon, Spodnji Brnik	27.270	116
Štajerska	Alberto Kocbek, Voličina	25.909	106
Dolenjska	Andrej Majcen, Šentjanž	24.840	106

PREMIUM
HIBRID

DKC 4888

Hibrid za najboljšo kakovost silaže

KORUZA

FAO 400 | Zobanka

Zrelostni razred: **pozni**

Posebnosti:

- DKC 4888 ima izreden potencial za pridelek zrnja in zelene mase, kombiniran hibrid.

Lastnosti hibrida:

- Visoka in dobro olistana rastlina, z močnimi koreninami.
- Odličen mladostni razvoj.
- Odlična toleranca na sušo in stresne razmere.
- Ogromni kompaktni storži, kakovostno veliko zrnje.
- Stabilen pridelek glede na sušo in bolezni.
- Energetsko visoko koncentrirana silaža.
- Dobro odpuščanje vlage iz zrnja.

Primernost glede na tip tla:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja	●	
Siliranje zrnja, CO ₂	●	
Silaža		●
Bioplín		●

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-85	60-65
Silaža	85	80

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2010:

Regija	Pridelovalec (ZRNJE)	Pridelek suhega zrnja	Relativno v %
Koroška	Marjana Partl, Zg. Vižinga	15.940	103
Dolenjska	Franc Pflege, Cerklje ob Krki	15.860	116
Pomurje	Majda Klement, Mele	14.692	106

Regija	Pridelovalec (SILAŽA)	Pridelek SS/ha	Relativno v %
Gorenjska	Franci Fon, Spodnji Brnik	28.628	121
Dolenjska	Andrej Majcen, Šentjanž	27.312	117
Štajerska	Alberto Kocbek, Voličina	24.375	99

KORUZA

LG 33.30

Stabilnost v vseh pridelovalnih razmerah

FAO 300 I Zobanka

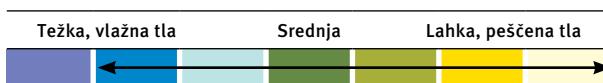
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

Posebnosti:

Hibrid LG 33.30 odlikuje visok in stabilen pridelek zrnja z dobim sproščanjem vlage ob žetvi, kakor tudi tolerantnost na pomembne gospodarske bolezni koruz, kot so: fuzarijoze, progavost listov, snetljivost ...

Lastnosti hibrida:

- Srednje visoka rastlina.
- Hiter mladostni razvoj.
- Zelo velik potencial za pridelek.
- Odlično sproščanje vlage iz zrnja.
- Nizki stroški sušenja - visoka ekonomičnost.
- Toleranten na pomembne bolezni v koruzi.
- Cvetenje = LG 23.06 + 2 dni.
- Dobra prilagoditev na rastne razmere.
- Zelo lep izgled.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	85-90	80-85
Silaža	95	85

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:

14.798

ES FORTRESS

Za kakovosten in obilen pridelek silaže po košnji ljljke

FAO 320 I Trda zobanka

Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

Posebnosti:

ES FORTRESS je zagotovilo za kakovosten pridelek zrnja in silažne mase in nadomešča hibrid taranis. Zrno je v tipu trde zobanke, odlikuje se z dobrim sproščanjem vlage iz zrna. Es-fortress uvrščamo v skupino hibridov z dobro tolerantnostjo na niže temperature v mladostnem razvoju.

Lastnosti hibrida:

- Visoka rastlina.
- Odličen mladostni razvoj v neugodnih razmerah.
- Zelo primerna za setev po prvi košnji mnogocvetne ljljke.
- Priporočamo tudi za zelo zgodnje setve.
- Dober pridelek energetsko bogate silaže in zrnja v različnih pridelovalnih območjih.
- Univerzalen v proizvodnji.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža		●
Bioplín	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-90	75-80
Silaža	90	85

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:

13.347

Rekordni pridelek SS silaže v letu 2010:

29.162

TARANIS

Kakovost in pridelek koruze za vsakršno rabo

FAO 320 | Poltrdinka

Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

Posebnosti:

Priporočamo ga kmetovalcem, ki skladiščijo zrnje v silosih CO₂ ali zrnje silirajo. V zadnjih letih zelo priljubljen in razširjen hibrid za pridelavo silaže.

Lastnosti hibrida:

- Visoka rastlina, hiter mladostni razvoj.
- V mladosti zelo tolerantna na hladnejše pogoje.
- Počasi spušča vlago, zato je NE priporočamo za sušenje zrnja.

Primernost glede na tip tal:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja	●	
Siliranje zrnja, CO ₂	●	
Silaža	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-85	80
Silaža	85	80

! Rekordni pridelek SS silaže v letu 2010:

21.798

MAXXIS

Maxximirajte svoj pridelek

FAO 370 | Zobanka

Zrelostni razred: **srednje pozni**

TRA-G-T

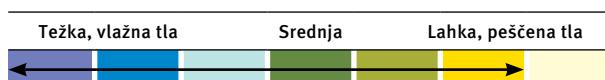
Posebnosti:

Priporočamo ga za pridelavo zrnja. Dosega izredno ugodne lastnosti, ki jih zahteva trg.

Lastnosti hibrida:

- Srednje visoka rastlina, hiter mladostni razvoj.
- Specialist na težkih, hladnih tleh.
- Dobro sproščanje vlage iz zrnja.
- Velik, dobro zapolnjen storž.
- Visoka toleranca na progavost listov.
- Zdravo zrnje - nizka vsebnost toksinov.

Primernost glede na tip tal:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	85-90	65-70
Silaža	85-95	80-85

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:

16.208

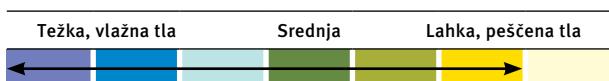

KORUZA

SAXXOO

*Na vrhu po rodovitnosti***TRAGT****FAO 390 I Zobanka**Zrelostni razred: **srednje pozni****Lastnosti hibrida:**

- Visoka rastlina, zelo hiter mladostni razvoj.
- Zelo velik pridelek zrnja, primeren za vse tipe tal.
- Visok hektoliter zrnja.
- Izredno zdrav storž s prib. 800 zrni.
- 18 vrst zrna na storžu.
- Dobro sproščanje vlage iz zrna v času žetve.
- Dobro toleranten na bulavo snet.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja	●	
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža		●
Bioplín	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	85-90	65-70
Silaža	85-95	80-85

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:**14.005**

Rekordni pridelek SS silaže v letu 2010:

30.581

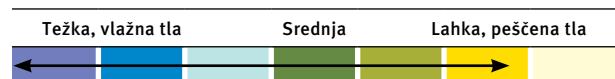
PIXXIA

*Rekorder v silažnem razredu***TRAGT****FAO 410 I Zobanka**Zrelostni razred: **pozni****Posebnosti:**

Večletna preizkušanja so potrdila, da gre nedvomno za izredno roden hibrid v razredu FAO 400. V dobrih klimatskih razmerah podira rekorde v pridelkih zrnja in silaže. Hibrid pixxia priporočamo v prvi vrsti za siliranje cele rastline in za siliranje zrnja. V sosednji Avstriji je pixxia med vodilnimi hibridi za proizvodnjo bioplina.

Lastnosti hibrida:

- Visoka rastlina, dobro tolerantna na bulavo snet.
- Srednje hiter mladostni razvoj.
- Rekorder na srednje težkih in težkih tleh.
- Potencial rodnosti izkaže predvsem na dobrih tleh.
- Izrazit "stay green efekt".
- Rastlina z močnim, debelim stebлом.
- Hibrid z velikim in zdravim zrnom.
- Visoka stabilnost rastline.
- Dober izplen bioplina za energijo.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja	●	
Siliranje zrnja, CO ₂	●	
Silaža		●
Bioplín		●

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-85	60-65
Silaža	85	80

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:**16.496**

Rekordni pridelek SS silaže v letu 2010:

25.215

LG 32.55

Zgodnja poltrdinka

FAO 270 I Poltrdinka
Zrelostni razred: **zgodnji**

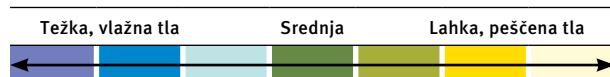
Posebnosti:

Izreden potencial za pridelek zrnja in zelene mase, kombiniran hibrid.

Lastnosti hibrida:

- Visoka kakovost zrnja.
- Izrazita obarvanost zrnja.
- Primeren tudi za poznejše setve.
- Dobra izbira za hitra spravila.
- Dobra tolerantnost na fazarium storža.

Primernost glede na tip tal:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	90-95	85
Silaža	100	90

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:
13.682

NEXXOS

Kakovost je na
prvem mestu

FAO 290 I Poltrdinka
Zrelostni razred: **zgodnji**

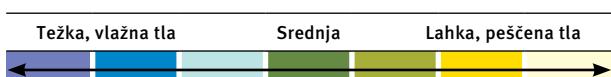
Posebnosti:

Izredno cenjen pri prašičerejcih, predvsem zaradi boljših rezultatov v hlevih (visoka vsebnost škroba in beljakovin).

Lastnosti hibrida:

- Rastlina nižje rasti, odporna na poleganje.
- Zelo hiter mladostni razvoj.
- Stabilen pridelek v vseh pridelovalnih območjih.
- Visok hektoliter zrnja.
- Priporočamo ga predvsem za pridelavo kakovostnega zrnja.
- Lahka žetev - brez primesi.

Primernost glede na tip tal:

Namen uporabe:

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		●
Siliranje zrnja, CO ₂		●
Silaža	●	

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	90-95	80-85
Silaža	90-100	85-90

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:
12.793

KORUZA

KORUZA**LG 23.06***Univerzalen hibrid***FAO 300 I Zobanka**Zrelostni razred: **srednje zgodnji****Posebnosti:**

Odlikuje ga zelo dobra odpornost na vse gospodarsko pomembnejše bolezni. Imata visoke pridelke na vseh pridelovalnih območjih. Veliki, izpopolnjeni storži se dobro ličkajo, bodisi strojno ali ročno.

Lastnosti hibrida:

- Srednje visoka rastlina in hiter mladostni razvoj.
- Dobro prenaša sušo - primeren za setev na lažjih tipih tal.
- Zelo primeren tudi za spravilo v storžih.
- Primeren za setev po odkosu mn. ljlukje za silažo.

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		
Siliranje zrnja, CO ₂		
Silaža		

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-95	80-90
Silaža	100	90

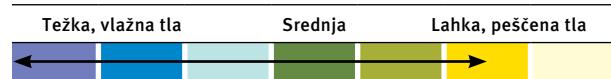
! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:
12.402

BURTON*Velik pridelek
kakovostne silaže***FAO 390 I Zobanka**Zrelostni razred: **srednje pozni****Posebnosti:**

Po vrsti uporabe ga uvrčamo med silažne koruze. Hibrid dosega visoko stopnjo prilagodljivosti, tudi na manj rodovitnih površinah.

Lastnosti hibrida:

- Zelo visoka rastlina in hiter mladostni razvoj.
- Dobra toleranca na listno progavost.
- Odličen pridelek silaže.
- Dober "stay green" efekt".

Primernost glede na tip tal:**Namen uporabe:**

Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Sušenje zrnja		
Siliranje zrnja, CO ₂		
Silaža		
Bioplín		

Priporočena gostota setve v 1000 zrn/ha (MK):

Tip tal	Težka	Lahka
Zrnje	80-85	70-80
Silaža	85-95	85

! Rekordni pridelek SS silaže v letu 2010:
23.304

Kandidati za prihodnost

DKC 4082 *Novo!*

FAO 320 I Zobanka

- Izjemni pridelki zrnja.
- Odlično sproščanje vlage iz zrnja.

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:
14.472

LG 33.50 *Novo!*

FAO 350 I Zobanka

- Odličen hibrid za pridelavo zrnja.
- Dobra tolerantnost na plesnivost storža.
- Priporočamo predvsem za siliranje zrnja in CO₂ siloze.

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:
16.784

DKC 5170 *Novo!*

FAO 450 I Zobanka

- Nizka rastlina.
- Primerna tudi za sušnejša območja.
- Rekordni pridelki zrnja.

! Rekordni pridelek suhega zrnja v letu 2010:
16.890

ACIENDA *Novo!*

FAO 500 I Zobanka

- Za izjemne pridelke silažne mase.
- Dobro olistana rastlina z globokim koreninskim sistemom.

! Rekordni pridelek SS silaže v letu 2010:
24.418

Drugi hibridi

LJ 180 *Novo!*

Avtohtona sorta

FAO 180 | Poltrdinka

- Najzgodnejši hibrid v ponudbi.
- 100-dnevna koruza.

LG 32.15

FAO 190 | Poltrdinka

- 100-dnevna koruza.
- Primerna za setev po žetvi ječmena.
- Odličen pridelek zrnja in silaže.

ALVITO

FAO 220 | Poltrdinka

- 100-dnevna koruza.
- Primerna za setev po žetvi ječmena.
- Odličen pridelek zrnja in silaže.

LJ 275t *Novo!*

Avtohtona sorta

FAO 270 | Poltrdinka

- Zelo primerna za ljudsko prehrano.
- Izredno velik delež trdega meljaka v zrnu.

DKC 4005

FAO 330 | Zobanka

- Hibrid z hitrim sproščanjem vlage iz zrnja.
- Vrhunski pridelek.
- Dosega tudi po 24 vrst zrnja na storžu.

DKC 4860

FAO 360 | Zobanka

- Izjemen pridelek zrnja.
- Hibrid, primeren tudi za silažo iz cele rastline.
- Dosega velik delež energije v silažni masi.

LG 23.72

FAO 385 | Zobanka

- Zelo visoka, dobro olistana rastlina.
- Primerna za visoke pridelke silaže.

ROXXY

FAO 390 | Zobanka

- Kombiniran tip rastline.
- Priporočamo za poznejša spravila zrnja.

Agrosaat

Ustrezen termin spravila koruzne silaže - najpomembnejše za prirejo mleka

Jože Mohar

Koruzna silaža je brez dvoma najcenejša energetska osnovna krma krav za gospodarno prirejo mleka. Pridelovati koruzno silažo pomeni pet mesecev dela na njivi in le en dan za kakovostno žetev in spravilo. Čas spravila silažne koruze ima neposreden vpliv na pridelek energije in kakovost silažne mase. Pravočasno spravilo ali pravi trenutek spravila ima tako neposreden vpliv na raven mlečne prireje preko celega leta. To dejstvo je zelo pomembno za razumevanje intenzivne prireje mleka.

Zavedati se moramo, da spravilo silažne mase ni samo spravilo velike količine sveže mase, ampak predvsem spravilo energije, ki je najpomembnejša za živino. Energija je prisotna v obeh komponentah rastline, v storžu in seveda tudi v koruznici. Optimalni čas spravila silažne koruze pomeni enostavno optimalno vsebnost energije glede na zrelost škroba in vlaknine. Ko koruza zori in doseže 30-odstotno vsebnost suhe snovi celotne rastline, se vsebnost energije praktično skoraj ne spreminja več. Zelo pomembna je porazdelitev energije v koruzni rastlini. Če smo pozorni samo na škrob, vemo, da z zrelostjo narašča njegova vsebnost v zrnu in storžu. Zelo pomembno je, da se zavedamo, da prebavljalnost vlaknine (stopnja izkoristljive energije iz vlaknine) za ne strmo padati pri skupni vsebnosti sušine 37 % in več. Silažna koruza je mešanica energijske in voluminozne krme, zato moramo koruzo požeti, ko sta obe komponenti v optimalnem stanju. Nujno je požeti koruzo, ko je vsebnost sušine celotne rastline med 30 in 37 %. Samo to stanje zre-

losti rastline je garancija, da bomo z njive odpeljali največ energije in da bomo v procesu kisanja in konzerviranja silaže ohranili največ razpoložljive energije.

Vsebnost sušine je ključni dejavnik kakovosti

Optimalna sušina koruze ob žetvi 30-37 % = največja vsebnost energije!

Če je sušina previsoka:

- slabo tlačenje silažne mase, naknadna fermentacija (gretje) in kvarjenje na zraku (kvasovke)
- slabša okusnost in ječnost
- slaba prebavljalnost vlaknine

Če je sušina prenizka:

- tveganje izgub in iztekanja silažnega soka
- prenizka vsebnost škroba
- zakisanost in neokusnost silaže

Ko ima koruza sušino od 30 do 37 %, sta vsebnost škroba in prebavljalnih vlaknin v optimalnem razmerju. Skladiščenje v silosu je enostavno in učinkovito. Proses kisanja (fermentacije) poteka pravilno, vsebnost energije v celi rastlini je v razponu od 30 do 35 % sušine bolj ali manj stalna. Zelo pomembna je kakovostna fermentacija. Kakovostno zaprt silos pomeni možnost dobrega skladiščenja že spravljene energije, ne pa njenega povečanja.

Dejstvo je, da pri prenizkih sušinah pod 28 % in previsokih nad 40 % v silažni masi v obeh primerih izgubljamo energijo. Pri sušinah nad 40 % ne moremo ohraniti energije, ki jo zagotavlja celotna rastlina. Na-

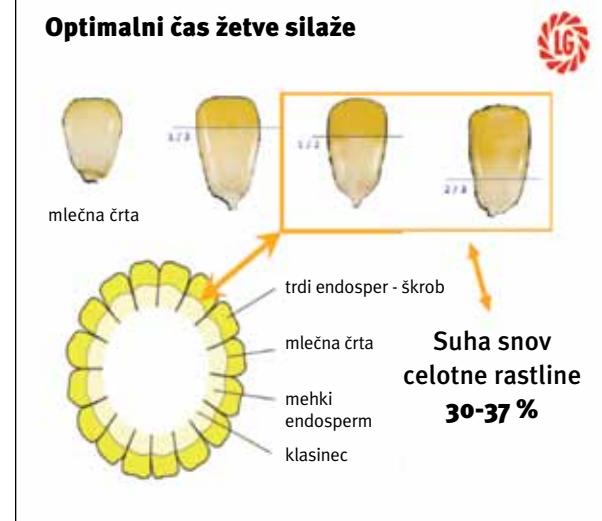
knadna fermentacija takšne silaže je lahko resen problem, če tlačenje ni zadostno, in je odlično gojišče za razvoj silažne plesni (*Penicillium roqueforti*), ki pa povzroča zdravstvene težave pri reji krav.

Zaključimo lahko, da je bolje začeti z žetvijo koruze pri 30-odstotni sušini in jo končati pri 33-odstotni sušini, kot pa začeti žeti pri 37-odstotni sušini in končati prepozno pri previsoki sušini čez 40 %. Optimalna vsebnost sušine celotne rastline je med 33 in 35 %, da ohranimo največ energije iz storža in odlično prebavljive koruznice. Pomembna lastnost koruznice je tudi efekt stay green, ki je prisoten pri vseh sodobnih silažnih hibridih.

Kako določiti pravilen čas žetve?

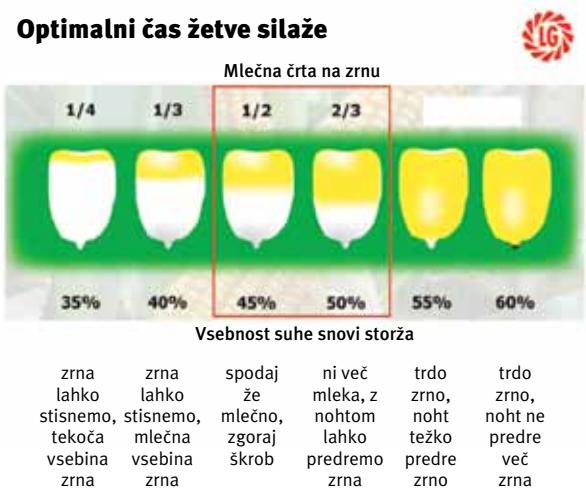
Še vedno je za določanje sušine cele rastline najboljša metoda spremljanje zrelosti zrna in mlečne črte. Suha snov cele rastline je med 30 in 37 %, ko je mlečna črta na 1/2 do 2/3 zrna. Mlečna črta namreč ločuje mehki endosperm (vosek) in

Optimalni čas žetve silaže

trdi edosperm (škrob). Optimalni čas žetve je, ko imajo storži od 45- do 50-odstotno sušino. Ko mlečne črte ne vidimo več na storžu, je optimalni čas spravila že mimo oziroma smo prepozni.

Optimalni čas žetve silaže

Priporočljivo je, da njivo dva do tri tedne pred načrtovano žetvijo pregledamo, prelomimo storž in preverimo pozicijo mlečne črte na zrnu. Če je mlečna črta na 1/3 zrnu, je koruza že skoraj primerno zrela za žetev. Optimalni čas spravila je, ko je mlečna črta med 1/2 in med 2/3 zrnu.

Namolsti veliko mleka pomeni pridelati kakovostno silažno koruzo

Koruza je ena redkih rastlin, ki ima istočasno dva različna vira nujno potrebne energije, pomembne za prežvekovalec; škrob in vlaknino. Škrob je vir hitro dostopne energije in po vsebnosti zelo malo niha. Energija iz vlaknine je za govedo zelo pomembna predvsem zaradi vzdrževanja delovanja vampa (prežvekovanje). Prispeva pa tudi zelo pomemben delež skupne energije za prežvekovalce. Za skupno energijsko vrednost koruzne silaže je dobra prebavlјivost vlaknine vsaj toliko pomembna kot vsebnost škroba v storžu. Kakovostna vlaknina ima namreč tudi neposreden vpliv na vsebnost maščobe v mleku in ob dobrem delovanju vampa odpravlja pojave acidoz.

Izbira koruznih hibridov z večjo prebavlјivostjo vlaknine je vedno dobra izbira za rejce

Limagrain kot edino podjetje na svetu že več kot 30 let v posebnem

programu žlahtnenja silažnih hibridov usmerjeno izboljšuje prebavlјivost vlaknine. Ogromno energije in časa je bilo porabljenega za ustvarjanje novih silažnih hibridov in postopkov za preverjanje kakovostnih parametrov. V letu 2011 podjetje Agrosaat, kot zastopnik semenarske hiše Limagrain, prvi ponuja v Sloveniji prve hibride z večjo prebavlјivostjo vlaknine.

Limagrainovi žlahtniteli namreč vsako leto naredijo:

- 1 milijon novih križanj,
- 60.000 na novo testiranih križancev,
- 650.000 poskusnih parcelic,
- 4.000 poskusov za razvoj novih hibridov,
- 200.000 analiz hrnilne vrednosti za ovrednotenje kakovosti hibridov.

Evropski rejci govedi (mlečna in mesna reja) so ugotovili, da so med koruznimi hibridi bistvene razlike glede agronomskih in hrnilnih vrednosti. Hrnilna vrednost in pridelek sta postala ključna parametra, na osnovi katerih se pridelovalci silaže in rejci govedi odločijo za nakup semena. Limagrain je vodilno evropsko podjetje v žlahtnenju silažne koruze, ki je sposobno zavoljiti najvišje zahteve po visoki hrnilni vrednosti koruze. Žlahtniteli se zavedajo, da mora silažna koruza rejcem prinašati dobiček z najboljšim genetskim potencialom hibridov z višjo energetsko vrednostjo silaže (vlaknine in škroba), ki jo imajo v krmenem obroku za svoje živali. Zato vsak nov hibrid najprej več let natančno preverjajo v obširni mreži poljskih poskusov. Hibridi, ki dajo odlične rezultate na polju (osnovna zahteva) in so odlične kakovosti (dodata vrednost), so po nadaljnjih testiranjih prebavlјivosti kasneje označeni kot najboljši za krmo živali. Edino hibridi, ki zadostijo vsem strogim zahtevam, kasneje dobijo oznako LG "Animal Nutrition". Seme prepoznamo tako, da ima na vreči logotip LG "Animal Nutrition".

Oznaka LGAN označuje seme, ki zagotavlja pridelek najboljše silaže v Evropi. Limagrain je edino semenarsko podjetje, ki s pečatom

na vreči jamči za visoko kakovost svojih silažnih hibridov.

Enostavno prepoznavi in izbrati!

Prednosti, ki jih prinašajo hibridi LGAN, izhajajo iz hrnilne vrednosti silaže, ki ima visoko vsebnost škroba in boljšo prebavlјivost vlaknine od ostalih hibridov.

To ima pozitiven vpliv na:

- zauživanje večje količine silaže pri živalih,
- večjo prirejo mleka,
- večjo kakovost mleka,
- boljše zdravje živali,
- dobiček pri reji.

Čas je, da se močno zavemo pomena termina spravila silažne koruze, ki je bistven za donosnost reje govedi preko celega leta. Pri novih silažnih hibridih z oznako LGAN je čas spravila pomemben za polno izkorisčenost njihovega genetskega potenciala, ki omogoča boljšo prebavlјivost vlaknine za prežvekovalce. Prepričani smo, da bodo pridelovalci in rejci ob optimalnem času spravila omenjenih silažnih hibridov ugotovili dodano vrednost, ki jo prinašajo v prireji mleka in mesa. Nova znanstvena odkritja žlahtiteljev tako prinašajo novo dodano vrednost v reji živali, ki jo za razvoj vsi tako močno potrebujemo.

POSKUSNA POLJA 2010

ZRNJE:	
POMURJE	26
Martin Fras, Apače	26
Jože Tomažič, Gornja Radgona	26
Majda Klement, Radenci	26
Janko Košar, Sv. Jurij ob Ščavnici	26
Jože Rautar, Veržej	26
Robert Sever, Ljutomer	26
Jože Granfol, Tišina	26
KSS Križevci pri Ljutomeru - Alojz Štuhec	27
Tibor Hašaj, Murska Sobota	27
Bojan Lončar, Bodonci	27
Tomaž Poredoš, Puconci	27
Panvita, Murska Sobota	27
Biotehniška šola Rakičan, Murska Sobota	27
KSS Cankova - Franc Zavec, Kuzma	27
KSS Beltinci - Tomaž Nemec, Bogojina	28
KSS Cankova - Karel Šadl, Kuzma	28
ŠTAJERSKA	28
Robi Belca, Cirkovce	28
KGZS MB, Viktor Zafošnik, Sl. Bistrica	28
Sandi Fingušt, Orehova vas	28
Jožef Lah, Pragersko	29
KGZS MB, SKŠ PTUJ, Turnišče	29
Milan Tacinger, Majšperk	29
Ivan Rakuša, Juršinci	29
Janko Šmigoc, Muretinci	29
Zvonko Beranič, Pragersko	30
SAVINJSKA	30
Peter Hostnik, Imeno	30
Posestvo Meja Šentjur, Šentjur	30
Ivan Mastnak, Šentjur	30
KGZS CE, Marovt, Braslovče	30
KOROŠKA	31
Marjana Partl, Radlje	31
DOLENJSKA	31
Kss Ivančna Gorica	31
Boris Kravcar, Trebnje	31
Jože Stariha, Lokve, Črnomelj	31
POSAVJE	31
Franc Pflege, Cerkle ob Krki	31
PRIMORSKA	32
KSS Vipava, KGZ Nova Gorica	32
OSREDNJA SLOVENIJA, GORENSKA	32
Vinko Juha, Matena Ig, Ljubljansko barje	32
Rafael Kopač, Ljubljana Medno	32
KPC Jable, Mengšeš	32
Emil Jenko, Potok pri Komendi	32
Benedikt Hostnik, Šmartno pri Litiji	32

SILAŽA:	
POMURJE	33
Dejan Miholič, Bodonci	33
ŠTAJERSKA	33
Alberto Kocbek, Voličina	33
KOROŠKA	33
Peter Popič, Slovenj Gradec	33
Roman Božič, Trbanje	33
SAVINJSKA DOLINA	34
KGZS CE, Šuc, Šmarje pri Jelšah	34
Anton Pečečnik, Velenje	34
Tomaž Košec, Polzela	34
GORENSKA	34
Marko Jagodic, Selce, Selška dolina	34
Štefan Kalan, Gosteče, Škofja Loka	34
Franci Debevec, Polje pri Vodicah	34
Viktor Jagodic, Naklo	35
Franci Fon, Spodnji Brnik	35
DOLENJSKA	35
Damijan Šeme, Žalna, Grosuplje	35
Alojz Kužnik, Dobrnič, Trebnje	35
Andrej Majcen, Šentjanž, Sevnica	35
Darko Ozimek, Vrhtrebnje, Trebnje	35
Franci Sever, Dolenja vas, Črnomelj	36
Anita Hren, Ivančna Gorica	36

Zahvala pridelovalcem

Spet je za nami pridelovalna sezona, ki je bila posebna zaradi različnih vremenskih razmer. Našemu delu, ki je preizkušanje sort, daje to še poseben čar. Vsako leto je v kmetijstvu posebno, saj vremenske razmere neposredno vplivajo na pridelke sort različnih poljščin. Brez vašega zavzetega dela v različnih pridelovalnih pogojih v Agrosaatu ne moremo spremljati številnih sort poljščin, ki jih uvajamo za široko pridelavo.

Hvala za preteklo zavzeto delo, spodbujamo vas še za prihodnost.

Simon Grmovšek, direktor

hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
--------	-----	--------------	-----------------------------------	---	-------------------

Pomurje:

Martin Fras

Lešane, Apače
setev: 26.4.2010
žetev: 22.10.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

PHILEAXX	410	31,7	19.414	15.418	118
ROXXY	390	30,4	18.014	14.579	112
PIXXIA	410	31,8	18.264	14.484	111
SAXXOO	390	29,4	15.524	12.745	98
DODIXX (RH103)	340	26,3	14.735	12.628	97
LG 33.95	385	30,9	15.649	12.574	96
LG 33.50	350	28,9	14.542	12.023	92
NEXXOS	290	30,1	14.143	11.495	88
LG 33.30	300	30,2	13.964	11.334	87
povprečje:		30,0	16.028	13.031	100

Jože Tomažič

Zagajski Vrh,
Gornja Radgona
setev: 28.4.2010
žetev: 13.10.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

LG 33.95	385	34,5	17.306	13.180	105
PIXXIA	410	36,2	17.611	13.065	104
DKC 4888	400	35,1	16.833	12.703	101
DKC 4608	360	35,7	16.417	12.274	98
SAXXOO	390	34,1	15.667	12.005	96
LG 33.50	350	34,2	15.611	11.944	95
povprečje:		35,0	16.572	12.529	100

Majda Klement

Mele, Radenci
setev: 25.4.2010
žetev: 22.10.2010
tip tal: peščena-ilovnata

TEXXEL	420	30,1	18.526	15.058	109
DKC 4888	400	29,6	17.947	14.692	106
LG 33.95	385	30,0	17.921	14.587	106
ROXXY	390	29,1	17.658	14.557	105
LG 33.30	300	27,5	16.605	13.999	101
AUTHENTIC	310	26,5	15.789	13.494	98
SOULAGES	300	23,1	14.711	13.154	95
DKC 4082	320	27,1	15.000	12.715	92
NEXXOS	290	26	13.921	11.979	87
povprečje:		27,7	16.453	13.804	100

Janko Košar

Biserjane, Sv. Jurij
ob Ščavnici
setev: 23.4.2010
žetev: 26.10.2010
tip tal: ilovnata

FUTURIXX	380	27,8	15.706	13.186	110
LG 33.87	380	28,5	15.444	12.840	107
DODIXX (RH103)	340	24,6	14.080	12.345	103
LG 33.95	385	26,3	14.338	12.288	103
LG 33.01	290	24,1	13.690	12.083	101
MUSIXX	290	26,7	13.707	11.683	98
SOULAGES	300	24,8	12.806	11.198	94
NEXXOS	290	27,7	11.850	9.962	83
povprečje:		26,3	13.953	11.948	100

Jože Rautar

Veržej
setev: 25.4.2010
žetev: 1.10.2010
tip tal: peščena-ilovnata

ROXXY	390	32,9	18.537	14.463	110
BERGXXON	390	32,4	17.667	13.887	106
FRIEDRIXX	330	29,1	16.722	13.786	105
FORTESA	350	30,1	16.833	13.682	104
LG 33.95	385	33,6	17.037	13.154	100
LG 33.50	350	33,6	16.333	12.991	99
NEXXOS	290	31,0	15.944	12.793	97
LG 33.30	300	31,8	16.000	12.688	97
MUSIXX	290	33,9	16.130	12.397	94
LG 33.01	290	29,6	13.957	11.426	87
povprečje:		31,6	16.516	13.127	100

Robert Sever

Cven, Ljutomer
setev: 25.4.2010
žetev: 5.11.2010
tip tal: peščeno-ilovnata

PIXXIA	410	26,2	17.674	15.167	122
PHILEAXX	410	24,5	15.887	13.947	112
MAXXIS	370	22,9	14.828	13.294	107
LG 33.87	380	28,2	15.643	13.060	105
DKC 5170	450	25,6	14.256	12.333	99
DKC 4983	400	23,0	12.779	11.442	92
LG 33.95	385	26,5	13.107	11.202	90
DODIXX (RH103)	340	22,0	12.202	11.067	89
RH 09107	270	20,5	11.253	10.403	84
povprečje:		24,4	14.181	12.435	100

Jože Granfol

Murski Črnci, Tišina
setev: 20.4.2010
žetev: 26.10.2010
tip tal: ilovnata
Opomba: DKC 4983 je rasla v razoru - slabši sklop

LG 35.35	500	35,0	20.026	15.136	111
PIXXIA	410	28,7	17.940	14.874	109
DKC 5170	450	30,4	17.480	14.147	104
LG 33.95	385	27,8	16.660	13.987	103
ROXXY	390	27,1	16.150	13.690	101
LG 33.87	380	29,4	15.560	12.774	94
DKC 4983	400	28,4	14.520	12.089	89
BERGXXON	390	28,4	14.420	12.005	88
povprečje:		29,4	16.594	13.588	100

**KSS Križevci
pri Ljutomeru
(Alojz Stuhec)**
Bolehnešiči,
Sv. Jurij ob Ščavnici
setev: 30.4.2010
žetev: 30.10.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

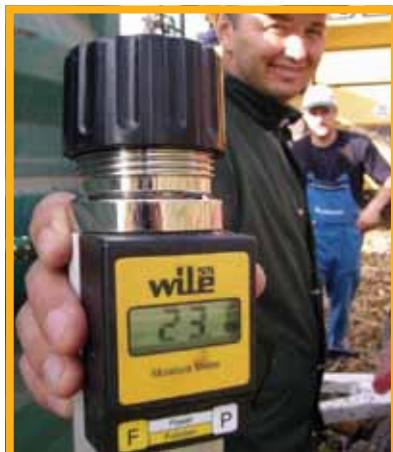
hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
LG 33.50	350	29,15	15.271	12.581	116
ROXXY	390	33,25	15.127	11.741	108
SOULAGES	300	27,65	13.778	11.591	107
DKC 4608	360	29,1	13.294	10.960	101
LG 33.30	300	30,15	13.174	10.700	99
JUXXIN	360	28,65	12.152	10.082	93
FUTURIXX	380	33,35	12.880	9.982	92
DKC 4082	320	29,55	11.906	9.753	90
povprečje:		30,11	13.448	10.924	101
povprečje vseh 27 hibridov:		31,06	13.530	10.846	100

Tibor Hašaj

Markišavci,
Murska Sobota
setev: 28.4.2010
žetev: 22.10.2010
tip tal: ilovnata
Opomba: FRIEDRIXX - slabši sklop

LG 35.35	350	27,5	19.909	16.784	122
LG 33.30	300	29,3	18.000	14.798	108
BERGXXON	390	32,8	18.636	14.562	106
LG 33.87	380	33,9	18.818	14.464	106
DODIXX (RH103)	340	27,7	17.000	14.292	104
SAXXOO	390	29,9	17.182	14.005	102
LG 32.55	280	26,2	14.545	12.482	91
JUXXIN	360	30,4	15.364	12.434	91
FRIEDRIXX	330	30,7	11.818	9.523	69
povprečje:		29,8	16.808	13.705	100

Bojan Lončar

Zenkovci, Bodonci
setev: 21.4.2010
žetev: 14.10.2010
tip tal: ilovnata

MAXXIS	370	28,3	17.966	14.979	105
FRIEDRIXX	330	26,9	17.483	14.860	104
SOULAGES	300	23,1	16.383	14.650	103
DKC 4082	320	25,4	16.683	14.471	102
LG 33.50	350	27,2	16.730	14.162	100
JUXXIN	360	28,9	17.031	14.080	99
LG 23.06	300	27,0	14.611	12.402	87
povprečje:		26,7	16.698	14.229	100

Tomaž Poredoš

Predanovci, Puconci
setev: 22.4.2010
žetev: 22.10.2010
tip tal: ilovnata
Opomba: slabši sklop - spomladansko oranje

RH 09107	270	29,3	17.551	14.429	122
JUXXIN	360	25,0	14.111	12.306	104
FUTURIXX	380	24,7	13.431	11.760	99
FRIEDRIXX	330	29,5	13.586	11.137	94
LG 33.01	290	24,1	12.420	10.961	93
LG 33.30	300	27,1	12.245	10.380	88
povprečje:		26,6	13.891	11.829	100

Panvita, EE Rakičan

Rakičan,
Murska Sobota
setev: 25.4.2010
žetev: 14.10.2010
tip tal: ilovnata

LG 33.95	385	32,9	17.074	13.322	120
SAXXOO	390	32,5	16.725	13.127	119
ROXXY	390	33,1	16.700	12.991	117
DKC 5170	450	33,7	16.462	12.691	115
LG 33.50	350	31,8	13.562	10.755	97
DKC 4372	320	32,8	12.551	9.807	89
LG 33.30	300	31,8	11.900	9.437	85
povprečje Agrosaat:		32,7	14.996	11.733	106
povprečje vseh 53 hibridov:		33,0	14.218	11.077	100

Biotehnična šola Rakičan

Rakičan,
Murska Sobota
setev: 25.4.2010
žetev: 11.11.2010
tip tal: peščena

TEXXEL	420	29,4	19.993	16.413	119
MAXXIS	370	26,9	19.068	16.208	118
AUTHENTIC	310	23,9	17.289	15.299	111
LG 33.50	350	26,4	17.284	14.792	107
LG 35.35	500	32,5	18.558	14.566	106
LG 23.72	385	27,7	16.837	14.155	103
SAXXOO	390	25,3	15.836	13.755	100
FORTESA	350	26,7	15.838	13.499	98
ACIENDA	500	28,4	16.189	13.478	98
GL FANTASTIC	290	23,7	15.179	13.467	98
povprečje Agrosaat:		27,1	17.207	14.563	106
povprečje vseh 77 hibridov:		27,7	16.398	13.786	100

KSS Cankova (Franc Zavec)

Gornji Slaveči, Kuzma
setev: 26.4.2010
žetev: 5.11.2010
tip tal: ilovnata

LG 33.30	300	30,9	14.421	11.587	98
DKC 4372	320	30,0	14.152	11.519	97
PHILEAXX	410	32,5	14.187	11.135	94
SOULAGES	300	28,5	13.201	10.975	92
PIXXIA	410	32,7	13.989	10.947	92
povprečje Agrosaat:		30,9	13.990	11.233	95
povprečje vseh 23 hibridov:		30,7	14.739	11.877	100

**KSS Beltinci
(Tomaž Nemeč)**

Bogojina
setev: 5.4.2010
žetev: 16.11.2010
tip tal: ilovnata

**KSS Čapkova
(Karel Sadl)**

Gornji Slaveči, Kuzma
setev: 26.4.2010
žetev: 6.11.2010
tip tal: ilovnata

hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
GL BELLA	390	23,7	13.672	12.130	111
DKC 5170	450	27,8	14.407	12.095	110
DKC 4372	320	23,4	13.503	12.027	110
LG 33.50	350	22,6	12.881	11.593	106
SAXXOO	390	23,9	12.769	11.299	103
ES FORTRESS	320	23,9	11.979	10.600	97
AGESSA	390	27,4	12.260	10.350	95
LG 23.72	385	24,4	11.526	10.132	93
ROXXY	390	23,7	9.492	8.421	77
povprečje Agrosaat:		24,5	12.499	10.961	100
povprečje vseh 33 hibridov:		24,95	12.545	10.948	100

Robi Belca

Dragonja vas,
Cirkovce
setev: 8.5.2010
žetev: 27.10.2010
tip tal: lahka

LG 33.95	385	34,1	16.300	12.490	103
PIXXIA	410	35,0	16.292	12.314	102
MAXXIS	370	32,9	15.656	12.215	101
povprečje Agrosaat:		34,0	16.083	12.340	102
povprečje vseh 23 hibridov:		32,5	15.401	12.088	100

Štajerska:

Robi Belca

Dragonja vas,
Cirkovce
setev: 24.4.2010
žetev: 27.10.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

PIXXIA	410	28,5	18.065	15.019	109
LG 33.87	380	28,9	17.976	14.862	108
DKC 5170	450	29,6	17.857	14.618	106
GL BELLA	390	28,8	17.361	14.373	104
DKC 4372	320	25,4	16.428	14.250	103
LG 33.50	350	25,5	16.409	14.215	103
LG 33.95	385	27,4	16.694	14.093	102
DKC 4983	400	24,2	15.496	13.658	99
MAXXIS	370	29,0	16.091	13.284	96
RH 0910	270	25,7	15.149	13.088	95
AGESSA	390	29,6	15.932	13.042	95
LG 32.55	270	26,5	14.970	12.794	93
NEXXOS	290	27,8	14.196	11.918	86
povprečje:		27,5	16.356	13.786	100

**Kmetijski
zavod Maribor,
Zafošnik,
Slovenska Bistrica**
setev: 25.4.2010
žetev: 16.11.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

PIXXIA	410	22,2	15.482	14.006	107
DKC 4860	360	22,3	15.047	13.595	104
DKC 5170	450	25,8	15.656	13.508	103
LG 33.30	300	22,3	14.798	13.370	102
LG 33.95	385	23,4	14.612	13.015	99
SAXXOO	390	24,2	14.455	12.741	97
DKC 4888	400	25,5	13.410	11.617	89
povprečje:		23,7	14.780	13.122	100
povprečje vseh 47 hibridov:		21,1		12.676	

Sandi Fingušt
Orehova vas
setev: 27.4.2010
žetev: 7.10.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

LG 33.95	385	33,2	17.552	13.633	132
DKC 5170	450	35,3	15.415	11.597	112
DKC 4372	320	33,6	14.490	11.188	108
LG 33.87	380	31,3	13.477	10.766	104
PIXXIA	410	35,3	13.885	10.446	101
NEXXOS	290	29,1	12.630	10.412	100
PHILEAXX	410	32,1	11.634	9.185	89
LG 33.30	300	33,9	11.614	8.927	86
AGESSA	390	34,1	11.462	8.783	85
LG 32.55	270	31,6	10.985	8.737	84
povprečje:		33,0	13.314	10.367	100

Jožef Lah

Sp. Polškava,
Pragersko
setev: 22.4.2010
žetev: 5.11.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 5170	450	25,7	19.549	16.889	123
MAXXIS	370	24,0	17.702	15.644	114
PIXXIA	410	25,8	17.976	15.510	113
DKC 4372	320	23,3	16.369	14.599	106
LG 33.87	380	25,5	16.268	14.093	102
LG 33.50	350	24,3	15.944	14.034	102
PHILEAXX	410	25,9	16.118	13.888	101
TIXXUS	500	29,4	16.842	13.826	101
AGESSA	390	24,6	15.559	13.641	99
SAXXOO	390	23,7	15.102	13.399	97
ROXXY	390	27,1	15.514	13.151	96
DKC 4608	360	26,6	15.314	13.070	95
LG 33.95	385	25,6	14.286	12.359	90
DKC 4888	400	26,6	13.561	11.574	84
BURTON	390	27,4	12.556	10.600	77
povprečje:		25,7	15.911	13.752	100

Kmetijski zavod Maribor

Turnišče, Ptuj
setev: 26.4.2010
žetev: 27.10.2010
tip tal: peščena

DKC 4372	320	28,6	16.293	13.527	121
DKC 4860	360	29,4	15.419	12.658	113
DKC 5170	450	32,5	15.429	12.110	108
LG 33.95	385	31,1	13.289	10.647	95
SAXXOO	390	31,1	12.942	10.369	92
NEXXOS	290	28,5	12.448	10.349	92
LG 33.30	300	30,3	12.706	10.298	92
LG 32.55	270	29,3	11.870	9.758	87
povprečje:		30,1	13.800	11.215	100
povprečje vseh 46 hibrider:		20,8		10.455	100

Milan Tacinger

Lešje, Majšperk
setev: 28.4.2010
žetev: 5.11.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

LG 33.95	385	30,5	17.284	13.968	114
PIXXIA	410	29,2	16.090	13.246	109
TIXXUS	500	27,5	15.277	12.879	106
DKC 4860	360	26,5	15.052	12.864	105
SAXXOO	390	29,4	15.398	12.641	104
SOULAGES	300	25,4	14.186	12.306	101
ACIENDA	500	29,3	14.913	12.260	100
LG 33.30	300	22,5	13.494	12.160	100
DKC 4888	400	30,4	14.862	12.028	99
AUTHENTIC	310	28,9	14.411	11.914	98
DKC 4372	320	28,5	13.322	11.076	91
GL MODA	240	24,6	12.284	10.770	88
GL FANTASTIC	290	28,0	12.543	10.501	86
povprečje:		27,7	14.547	12.201	100

Ivan Rakuša

Motje, Juršinci
setev: 22.4.2010
žetev: 23.10.2010
tip tal: glinasto-ilovnata

DKC 4860	360	26,0	16.631	14.310	111
DKC 4888	400	25,7	16.059	13.874	107
ROXXY	390	28,1	16.356	13.674	106
FUTURIXX	380	25,5	15.367	13.312	103
LG 33.50	350	26,1	15.476	13.299	103
DKC 4082	320	26,2	14.756	12.663	98
GL BELLA	390	28,6	15.191	12.612	98
LG 33.95	385	28,3	14.665	12.227	95
LG 33.30	300	27,6	14.500	12.207	95
AGESSA	390	29,1	13.216	10.896	84
povprečje:		27,1	15.222	12.907	100

Janko Šmigoc

Muretinci, Gorišnica
setev: 21.4.2010
žetev: 23.10.2010
tip tal: peščena

DKC 5170	450	30,2	17.619	14.300	116
DKC 4983	400	29,3	15.753	12.950	105
BERGXXON	390	29,1	15.674	12.922	104
JUXXIN	360	30,5	15.873	12.828	104
SAXXOO	390	31,2	15.515	12.412	100
FRIEDRIXX	330	27,5	14.603	12.311	100
NEXXOS	290	30,5	14.960	12.090	98
LG 33.01	290	29,1	14.642	12.071	98
LG 32.55	270	25,9	13.968	12.035	97
LG 33.50	350	31,3	15.000	11.983	97
MAXXIS	370	30,7	14.642	11.799	95
FORTESA	350	28,7	13.968	11.580	94
AGESSA	390	32,1	14.603	11.530	93
povprečje:		29,7	15.140	12.370	100

Zvonko Beranič
Stražgonjca,
Pragersko
setev: 22.4.2010
žetev: 24.10.2010
tip tal: ilovnato-glinasta

hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4372	320	27,7	17.612	14.806	113
DKC 4860	360	29,9	17.377	14.164	108
AGESSA	390	30,1	17.416	14.156	108
LG 33.87	380	31,6	17.270	13.736	105
PIXXIA	410	33,2	17.299	13.437	103
SAXXOO	390	30,1	16.516	13.424	102
BERGXON	390	30,8	16.634	13.385	102
LG 33.95	385	31,0	16.438	13.189	101
LG 23.72	385	28,6	15.655	12.997	99
MUSIX	290	30,6	15.753	12.712	97
LG 33.30	300	28,6	15.068	12.510	95
DKC 4983	400	29,8	15.185	12.395	95
SOULAGES	300	26,3	14.432	12.368	94
DKC 4888	400	31,0	15.225	12.215	93
BURTON	390	32,0	15.342	12.131	93
GL BELLA	390	30,6	14.921	12.041	92
povprečje:		30,1	16.134	13.104	100

Savinjska:

Peter Hostnik

Polje, Imeno
setev: 26.4.2010
žetev: 22.10.2010
tip tal: ilovnata

PIXXIA	410	30,3	18.173	14.729	118
DKC 4888	400	28,4	17.256	14.367	115
DKC 4860	360	28,5	16.601	13.802	110
LG 33.95	385	28,6	16.571	13.758	110
SOULAGES	300	26,0	15.945	13.720	110
GL BELLA	390	29,1	15.549	12.819	102
SAXXOO	390	27,7	14.799	12.441	99
LG 33.01	290	27,8	13.777	11.566	92
BURTON	390	30,6	12.645	10.204	82
GL FANTASTIC	290	29,4	9.349	7.675	61
povprečje:		28,6	15.067	12.508	100

Meja Šentjur

Dramlje
setev: 26.4.2010
žetev: 22.10.2010
tip tal: ilovnata

DKC 5170	450	28,7	18.550	15.379	129
MAXXIS	370	30,4	15.314	12.394	104
DKC 4372	320	29,2	14.613	12.030	101
PIXXIA	410	31,7	15.048	11.951	101
DKC 4888	400	31,5	14.879	11.851	100
JUXXIN	360	26,1	13.043	11.208	94
LG 33.50	350	30,8	12.584	10.126	85
LG 33.30	300	28,8	12.198	10.099	85
povprečje:		29,7	14.529	11.880	100

Ivan Mastnak

Šentjur
setev: 28.4.2010
žetev: 28.10.2010
tip tal: ilovnata

DKC 4860	360	28,7	19.476	16.147	115
PIXXIA	410	29,3	19.476	16.147	114
DKC 4888	400	30,9	19.476	16.147	102
LG 33.95	385	31,0	19.476	13.822	99
ES FORTRESS	320	29,1	19.476	13.347	95
FORTESA	350	30,4	19.476	13.334	95
AUTHENTIC	310	30,2	16.190	13.140	94
BURTON	390	32,3	15.305	12.048	86
povprečje:		30,2	17.272	11.880	100

Kmetijski zavod Celje (Marovt)

Braslovče
setev: 9.5.2010
žetev: 18.11.2010
tip tal: ilovnata

LG 33.95	385	33,2	15.351	11.924	122
PIXXIA	410	37,3	15.576	11.356	116
DKC 4888	400	37,1	14.027	10.259	105
LG 33.30	300	32,8	12.748	9.961	102
DKC 4860	360	34,1	12.129	9.294	95
povprečje Agrosaat:		34,9	13.966	10.559	108
Povprečje vseh 24 hibridov:		21,1	10.678	9.796	100

hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
--------	-----	--------------	-----------------------------------	---	-------------------

Koroška:

Marjana Partl

Zg. Vižinga,
Radlje ob Dravi
setev: 23.4.2010
žetev: 3.11.2010
tip tal: ilovnata

PIXXIA	410	26,3	19.249	16.496	107
TEXXEL	420	24,6	18.394	16.127	104
DKC 4860	360	25,5	18.519	16.043	104
DKC 4888	400	26,2	18.575	15.940	103
LG 33.95	385	27,1	18.571	15.742	102
GL BELLA	390	25,2	17.902	15.571	101
LG 33.01	290	21,1	16.502	15.140	98
LG 23.72	385	23,8	16.891	14.966	97
AGESSA	390	26,4	16.813	14.389	93
SOULAGES	300	22,2	15.596	14.109	91
povprečje:		24,8	17.701	15.452	100

Dolenjska:

Jože Stariha

Lokve, Črnomelj
setev: 24.4.2010
žetev: 14.10.2010
tip tal: ilovnata

DKC 4608	360	32,6	17.673	13.851	117
DKC 4888	400	33,8	17.673	13.604	115
PHILEAXX	410	34,1	16.937	12.978	110
LG 33.50	350	31,0	16.270	12.883	109
DKC 4983	400	31,6	15.789	12.558	106
DKC 4082	320	32,2	15.789	12.448	106
LG 33.30	300	31,0	13.492	10.684	91
LG 32.55	270	30,0	11.905	9.565	81
povprečje Agrosaat:		32,0	15.691	12.321	104
povprečje vseh 36 hibridov:				11.795	100

KSS Ivančna Gorica

Ivančna Gorica
setev: 6.5.2010
žetev: 14.10.2010
tip tal: lahka, peščena
Opomba: Pozna setev po odkosu mn. ljužilke

ACIENDA	500	33,9	17.892	13.752	112
DKC 4888	400	28,9	16.624	13.744	112
SAXXXO	390	29,3	14.202	11.675	95
ROXXY	390	28,6	13.907	11.546	94
PIXXIA	410	31,9	14.397	11.400	93
LG 33.95	385	28,2	13.548	11.311	92
povprečje:		30,1	15.095	12.238	100

Božo Kravcar

Trebnje
setev: 25.4.2010
žetev: 28.10.2010
tip tal: peščeno-ilovnata

SAXXXO	390	30,4	14.621	11.833	105
ROXXY	390	30,8	14.349	11.546	103
LG 33.87	380	26,7	13.207	11.257	100
ES FORTRESS	320	25,8	12.663	10.926	97
MAXXIS	370	28,7	12.891	10.688	95
povprečje:		28,5	13.546	11.250	100

Posavje:

Franc Pflege

Cerknje ob Krki
setev: 22.4.2010
žetev: 29.10.2010
tip tal: ilovnata

DKC 4888	400	27,2	18.736	15.860	116
DKC 4372	320	25,1	18.067	15.735	115
DKC 4608	360	25,6	17.830	15.425	113
LG 33.50	350	26,5	17.208	14.707	108
DKC 4082	320	25,3	16.178	14.052	103
FRIEDRIXX	330	23,4	15.013	13.372	98
LG 33.30	300	25,0	14.721	12.838	94
MAXXIS	370	28,6	15.297	12.700	93
LG 23.06	300	26,4	14.210	12.161	89
LG 32.55	270	24,7	13.497	11.818	87
NEXXOS	290	28,9	13.804	11.412	84
povprečje:		26,1	15.869	13.644	100

hibrid	FAO	vлага v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
--------	-----	--------------	-----------------------------------	---	-------------------

Primorska:

KGZ Nova Gorica

Vipava, Ajdovščina
setev: 1.5.2010

žetev: 1.10.2010

tip tal: glinasto-ilovnata

ACIENDA	500	25,6	13.150	11.376	104
DKC 5170	450	24,2	12.847	11.323	103
LG 35-35	500	21,5	11.146	10.174	93
povprečje:		23,8	12.381	10.958	100

Rafael Kopač

Medno,
Ljubljana Šentvid
setev: 12.5.2010
žetev: 14.11.2010
tip tal: peščeno-ilovnata
Opomba: Pozna setev po odkosu mnogocvetne ljužlike.

DKC 4372	320	29,1	14.621	12.054	119
DKC 4608	360	31,5	13.456	10.718	106
LG 33-50	350	28,6	12.728	10.567	105
DKC 4860	360	29,9	12.674	10.331	102
ES FORTRESS	320	30,7	12.599	10.152	100
LG 32-55	270	28,7	11.938	9.897	98
DKC 4082	320	27,7	11.586	9.740	96
NEXXOS	290	29,4	11.687	9.594	95
JUXXIN	360	27,5	10.781	9.089	90
LG 33-30	300	33,6	11.584	8.944	88
povprečje:		29,7	12.365	10.109	100

Vinko Juha

Matena, Ig,
Ljubljansko barje
setev: 2.5.2010
žetev: 18.11.2010
tip tal: lahka, črna,
barjanska

LG 33-50	350	24,0	14.943	13.205	106
DKC 4608	360	26,2	15.241	13.079	105
BERGXON	390	28,0	14.971	12.534	100
ROXXY	410	26,3	14.212	12.179	98
DODIXX (RH103)	340	27,0	13.425	11.396	91
povprečje:		26,3	14.558	12.479	100

Benedikt Hostnik

Šmartno pri Litiji
setev: 6.5.2010
žetev: 25.10.2010
tip tal: ilovnata
Opomba: Pozna setev po odkosu mn. ljužlike.

DKC 4888	400	31,7	16.825	13.362	114
FUTURIXX	380	30,1	14.836	12.059	103
ACIENDA	500	33,9	15.216	11.695	100
SAXXOO	390	30,4	14.394	11.649	100
TIXXUS	500	35,2	15.161	11.424	98
MUSIXX	290	29,1	13.279	10.947	94
GL BELLA	390	33,6	13.871	10.710	92
povprečje:		32,0	14.797	11.692	100

KPC Jable

Jable, Mengeš
setev: 23.4.2010
žetev: 21.10.2010
tip tal: lahka, peščena

DK 315	320	27,8	11.000	9.235	117
DKC 4608	360	28,5	10.722	8.914	113
LG 33-30	300	29,0	10.549	8.709	110
DKC 4372	320	28,3	10.236	8.534	108
ROXXY	390	31,0	10.428	8.367	106
LG 32-55	270	27,7	9.945	8.361	106
SAXXOO	390	33,2	10.729	8.334	106
ES FORTRESS	320	28,4	9.885	8.230	104
LG 33-50	350	28,0	9.700	8.121	103
NEXXOS	290	28,1	9.102	7.610	97
LG 32-15	190	23,7	6.386	5.666	72
povprečje Agrosaat:		28,5	9.852	8.189	104
povprečje vseh 66 hibridov:		30,1	9.705	7.885	100

Emil Jenko

Potok pri Komendi
setev: 10.5.2010
žetev: 8.11.2010
tip tal: peščeno-ilovnata
Opomba: Pozna setev po odkosu mn. ljužlike.

LG 32-55	270	28,6	12.870	13.682	107
BERGXON	390	30,4	14.509	12.780	104
AGESSA	390	32,7	11.897	12.291	103
JUXXIN	360	28,2	12.694	11.963	101
LG 33-50	350	24,6	13.541	11.869	101
ROXXY	390	29,4	12.811	11.715	95
povprečje:		29,0	13.054	12.383	100

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	pridelek rel. v %
--------	-----	--------	-----------------------------	---------------------	-------------------

Pomurje:

Dejan Miholič

Beznovalci
setev: 25.4.2010
žetev: 3.10.2010
tip tal: ilovnata

LG 33.87	380	43,3	56.860	24.603	115
BURTON	390	36,2	64.410	23.304	109
PIXXIA	410	37,7	61.000	23.015	107
DKC 4888	400	41,5	51.040	21.156	99
LG 35-35	500	41,7	48.090	20.068	94
TIXXUS	500	38,7	51.570	19.973	93
TEXSEL	420	38,4	51.570	19.782	92
ACIENDA	500	31,6	61.400	19.427	91
povprečje:		38,6	55.743	21.416	100

Štajerska:

Alberto Kocbek

Voličina
setev: 24.4.2010
žetev: 24.9.2010
tip tal: ilovnata

LG 35-35	500	41,4	64.553	26.725	109
LG 33-95	385	39,7	65.263	25.909	106
ROXXY	390	38,8	65.357	25.359	103
ACIENDA	500	35,5	68.783	24.418	100
DKC 4888	400	38,2	63.809	24.375	99
AGESSA	390	37,5	64.761	24.285	99
GL BELLA	390	40,6	58.928	23.925	98
DKC 4372	320	41,0	56.926	23.340	95
PIXXIA	410	34,7	64.285	22.307	91
povprečje:		38,6	63.629	24.516	100

Koroška:

Peter Popič

Raduše,
Slovenj Gradec
setev: 9.5.2010
žetev: 27.9.2010
tip tal: ilovnato-peščena

LG 23.72	385	51,3	59.464	30.505	141
GL BELLA	390	36,5	61.785	22.552	104
LG 33-30	300	40,0	53.571	21.428	99
ES FORTRESS	320	39,4	53.750	21.178	98
TEXSEL	420	35,2	59.108	20.806	96
DODIXX (RH103)	340	38,9	53.035	20.631	95
LG 33-95	385	38,8	51.785	20.093	93
DKC 4888	400	34,0	58.928	20.036	93
PIXXIA	410	32,3	54.285	17.534	81
povprečje:		38,5	56.190	21.640	100

Roman Božič

Trbovlje
setev: 28.4.2010
žetev: 23.9.2010
tip tal: ilovnato-peščena

LG 39.95	385	33,4	66.949	22.361	121
LG 35-35	500	28,0	74.576	20.881	113
DKC 4860	360	32,7	56.780	18.567	100
SAXXOO	390	32,9	55.932	18.402	99
ES FORTRESS	320	32,6	53.340	17.389	94
PIXXIA	410	30,3	55.084	16.690	90
SOULAGES	300	35,1	44.237	15.527	84
AUTHENTIC	310		46.275		
GL FANTASTIC	290		46.271		
povprečje:		32,1	55.494	18.545	100

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	pridelek rel. v %
--------	-----	--------	-----------------------------	---------------------	-------------------

Savinjska:

Anton Pečečnik

Velenje
setev: 28.4.2010
žetev: 9.10.2010
tip tal: ilovnato-peščena

DKC 4608	360	41,2	57.142	23.543	116
LG 33.87	380	45,0	51.111	23.000	113
LG 33.30	300	40,8	53.105	21.667	107
LG 33.95	385	35,7	55.037	19.648	97
ROXXY	390	35,5	51.260	18.197	90
PIXXIA	410	30,2	51.868	15.664	77
povprečje:		38,1	53.254	20.286	100

Tomaž Košec

Polzela
setev: 29.4.2010
žetev: 28.9.2010
tip tal: ilovnata

LG 23.72	385	35,2	60.000	21.120	112
LG 33.95	385	38,6	54.428	21.009	111
LG 35.35	500	32,8	63.428	20.804	110
FORTESA	350	38,5	52.857	20.350	107
PIXXIA	410	33,7	55.428	18.679	99
MAXXIS	370	31,1	59.571	18.527	98
DKC 4888	400	39,4	42.857	16.886	89
ES FORTRESS	320	33,2	50.714	16.837	89
DKC 4860	360	35,6	45.571	16.223	86
povprečje:		35,3	53.873	18.937	100

Kmetijski zavod Celje (Suc)

Šmarje pri Jelšah
setev: 27.4.2010
žetev: 22.9.2010
tip tal: ilovnata

PIXXIA	410	35,3	52.500	18.532	107
DKC 4860	360	36,9	49.500	18.265	105
DKC 4888	400	31,5	53.571	16.875	97
LG 33.30	300	37,4	42.714	15.975	92
LG 33.95	385	31,4	49.999	15.699	91
povprečje Agrosaat:		34,5	49.657	17.069	98
Povprečje vseh 33 hibridov:			51.692	17.341	100

Gorenjska:

Štefan Kalan

Gosteče, Škofja Loka
setev: 3.5.2010
žetev: 15.10.2010
tip tal: ilovnata

LG 33.87	380	40,2	53.846	21.646	120
SAXXOO	390	37,4	53.975	20.187	112
PIXXIA	410	39,4	45.641	17.983	100
LG 33.95	390	39,7	42.690	16.948	94
GL BELLA	390	38,3	41.410	15.860	88
BURTON	390	36,1	42.436	15.319	85
povprečje:		38,5	46.666	17.990	100

Marko Jagodic

Selce v Selški dolini
setev: 10.4.2010
žetev: 11.10.2010
tip tal: peščeno-ilovnata

ES FORTRESS	320	42,1	57.328	24.135	116
LG 33.01	290	42,2	54.167	22.858	110
LG 33.50	350	42,4	52.340	22.192	106
JUXXIN	360	46,9	45.513	21.346	102
MAXXIS	370	39,6	47.898	18.968	91
SOULAGES	300	40,9	38.141	15.600	75
povprečje:		42,4	49.231	20.850	100

Franci Debevc

Polje, Vodice
setev: 27.4.2010
žetev: 30.9.2010
tip tal: peščeno-ilovnata

DKC 4888	400	38,7	66.133	25.593	112
LG 33.95	385	40,3	60.203	24.262	106
DKC 4608	360	41,6	57.244	23.814	104
ES FORTRESS	320	40,6	55.600	22.574	99
ROXXY	390	37,2	58.661	21.822	96
AUTHENTIC	310	35,6	53.466	19.034	83
povprečje:		39,0	58.551	22.850	100

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4888	400	42,6	67.201	28.628	121
LG 33.95	385	46,8	58.270	27.270	116
ES FORTRESS	320	48,8	51.495	25.130	107
PIXXIA	410	42,3	59.611	25.215	107
RAXXIA	420	40,5	61.340	24.843	105
SAXXOO	390	42,5	57.321	24.361	103
BERGXON	390	43,0	55.679	23.942	102
PHILEAXX	410	42,0	56.728	23.826	101
AUTHENTIC	310	42,8	54.213	23.203	98
DKC 4608	360	42,0	53.200	22.344	95
TARANIS	320	44,0	49.542	21.798	93
GL BELLA	390	40,0	54.120	21.648	92
SOULAGES	300	47,0	45.866	21.557	91
BURTON	390	36,0	59.800	21.528	91
FORTESA	350	49,0	43.497	21.314	90
AGESSA	390	40,0	51.014	20.406	87
povprečje:		43,1	54.931	23.563	100

Franci Fon
Spodnji Brnik
setev: 6.5.2010
žetev: 20.10.2010
tip tal: peščeno-ilovnata

Viktor Jagodic
Naklo
setev: 8.5.2010
žetev: 21.10.2010
tip tal: ilovnata

ES FORTRESS	320	43,0	55.214	23.742	115
LG 33.30	300	40,0	57.321	22.928	111
FORTESA	350	40,0	54.876	21.950	106
GL FANTASTIC	290	42,0	48.973	20.569	99
MAXXIS	370	40,0	49.672	19.869	96
SOULAGES	300	42,0	45.511	19.115	92
TEXXEL	420	37,0	51.022	18.878	91
JUXXIN	360	41,2	45.663	18.813	91
povprečje:		40,7	51.032	20.733	100

Dolenjska:

Damijan Šeme
Žalna, Grosuplje
setev: 25.4.2010
žetev: 7.10.2010
tip tal: ilovnata

DKC 5170	450	44,4	69.784	30.984	123
AUTHENTIC	310	46,3	59.011	27.322	108
LG 33.87	380	43,1	59.683	25.723	102
ES FORTRESS	320	44,0	58.369	25.682	102
LG 33.95	385	38,1	63.649	24.250	96
SAXXOO	390	40,3	59.683	24.052	95
PIXXIA	410	38,7	60.541	23.429	93
LG 32.55	270	42,7	47.243	20.173	80
povprečje:		42,2	59.745	25.202	100

Andrej Majcen
Šentjanž
setev: 22.4.2010
žetev: 14.9.2010
tip tal: ilovnata

DKC 4888	400	39,2	69.673	27.312	117
LG 33.95	385	40,3	61.637	24.840	106
PHILEAXX	410	36,8	66.201	24.362	104
PIXXIA	410	36,2	67.251	24.345	104
SAXXOO	390	37,5	60.541	22.703	97
BURTON	390	34,2	60.536	20.703	88
LG 33.87	380	33,7	57.843	19.493	83
povprečje:		36,8	63.383	23.394	100

Darko Ozimek
Vrhtrebnje
setev: 24.4.2010
žetev: 16.10.2010
tip tal: ilovnata

SOULAGES	300	43,0	60.601	26.058	123
LG 33.87	380	41,5	58.201	24.153	114
LG 33.95	385	37,7	61.610	23.227	109
SAXXOO	390	37,4	59.274	22.168	104
MUSIXX	290	44,3	46.510	20.604	97
GL FANTASTIC	270	41,1	49.367	20.290	95
LG 33.50	350	38,0	51.971	19.749	93
AUTHENTIC	310	38,0	51.870	19.711	93
DODIXX (RH103)	340	37,8	50.548	19.107	90
DKC 4608	360	36,8	47.634	17.529	82
povprečje:		39,6	53.759	21.260	100

Alojz Kužnik
Dobenič, Trebnje
setev: 20.4.2010
žetev: 14.10.2010
tip tal: ilovnata

ES FORTRESS	320	48,6	60.005	29.162	109
LG 33.30	300	48,3	59.937	28.950	108
DKC 4372	320	48,9	57.634	28.183	105
LG 33.50	350	49,5	52.674	26.074	97
DKC 4983	400	40,9	61.247	25.050	94
FRIEDRIXX	330	47,6	48.931	23.291	87
povprečje:		47,3	56.738	26.785	100

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	pridelek rel. v %
--------	-----	--------	-----------------------------	---------------------	-------------------

Anita Hren

Ivančna Gorica
setev: 27.4.2010
žetev: 3.10.2010
tip tal: ilovnata

SAXXOO	390	39,7	62.497	24.811	108
GL BELLA	390	40,0	61.697	24.679	108
DKC 4888	390	38,1	64.297	24.497	107
LG 33.87	380	39,2	59.634	23.377	102
LG 33.95	385	36,4	60.324	21.958	96
LG 23.72	385	40,8	51.573	21.042	92
BURTON	390	37,1	53.211	19.741	86
povprečje:		38,8	59.033	22.872	100

Franci Sever

Dolenja vas, Črnomelj
setev: 22.4.2010
žetev: 24.9.2010
tip tal: ilovnata

SAXXOO	390	43,9	69.661	30.581	115
ROXXY	390	44,4	66.240	29.411	111
BERGXON	390	39,0	69.897	27.260	103
LG 33.87	380	44,8	60.258	26.996	102
AUTHENTIC	310	47,3	53.949	25.518	96
SOULAGES	300	46,3	51.866	24.014	90
AGESSA	390	36,9	59.773	22.056	83
povprečje:		38,8	61.663	26.548	100

**Vam
jelenjad
in srnjad
povzročata
škodo?**

Najboljša rešitev je:

TRICO®

Foto: www.flickr.com

TRICO®:

- je popolnoma naravno sredstvo, namenjeno odvračanju jelenjadi in srnjadi od objedanja vršičkov in listnih poganjkov v gozdu in vinogradih,
- je enostaven za uporabo in cenovno ugoden,
- ne povzroča ožigov na rastlinah,
- ima takojšen učinek in dolgorajno delovanje,
- je zelo učinkovit naravni pripravek na osnovi ovčje maščobe.

Agrosaat

Zastopa in trži: **Agrosaat, d. o. o.**, Devova 5, Ljubljana, www.agrosaat.si
Proizvaja: **Kwizda Agro GmbH**

KROMPIR

ALI STE VEDELI?

“Krompirjev gomolj je odebelen konec podzemnega steba, sestavljen iz 75 do 80 % vode. Bogat je z ogljikovimi hidrati, vsebuje C-vitamin ter biološko pomembne beljakovine.”

ZGODNOST:	AGROSAATOV IZBOR SORT SEMENSKEGA KROMPIRJA:
Zelo zgodne sorte	ANUSCHKA BELLAROSA
Zgodne sorte	MARABEL ELFE
Srednje zgodne sorte	RED FANTASY SOLARA HUSAR CONCORDIA SAVANNA (bela)
Srednje pozne sorte	FABIOLA JELLY

Novo!

Novo!

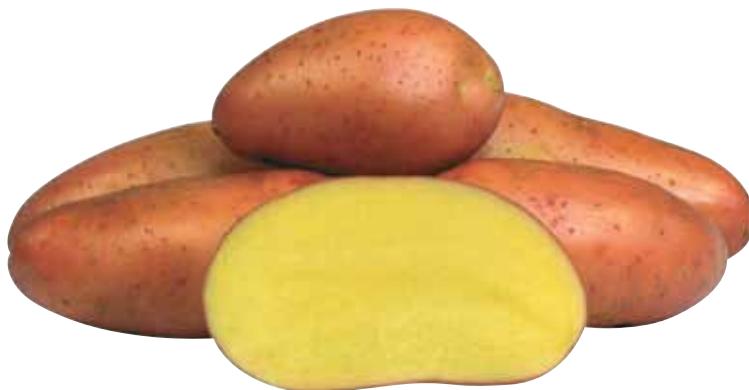
Novo!

Red fantasy *Novo!*

*Prebudi vaše fantazije s
prelepo kožo in kakovostjo*

Zgodnost: **srednje zgodnja sorta**

Odkrijte sorto, ki nadomešča standardno sorto desiree in jo prekaša praktično v vseh pogledih. Odlična kakovost, lep izgled in oblika, velik pridelek in zelo dobra odpornost na bolezni so prednosti, ki vas bodo prepričale. Sorta je zaradi odličnega izgleda primerna za najbolj zahtevne kupce.

Uporabnost in lastnosti: Red fantasy je srednje zgodnja sorta za pridelavo glavnega pridelka, tipa B. Je široko uporabna sorta za kuhanje, pečenje, pire ali pomfrit. Dovolj visoka sušina v mesu omogoča pripravo domačega pomfrita. Odlikuje jo visoka jedilna kakovost. Po kuhanju praktično ne spremeni barve, kar je pomembno, če dalj časa čaka kuhanja. Zaradi odlične sposobnosti skladiščenja jo zelo priporočamo za daljše skladiščenje. Odlična dormanca je lastnost, ki omogoča skladiščenje tudi v ustreznih domačih kleteh.

Gomolji: so ovalni do podolgovato ovalni in zelo pravilne oblike. Očesa so plitva, kožica pa je rdeče barve. Gladka kožica omogoča tudi pranje in pakiranje. Meso je lepe rumene barve.

Pridelek: je velik do zelo velik, srednjega števila srednjih do velikih, zelo lepo oblikovanih gomoljev. V svoji drugi pridelovalni sezoni 2010 je bil povprečen pridelek v poskusih kar 64.145 kg/ha, kar bistveno prekaša pridelke standarda sorte desiree.

Bolezni: Red fantasy odlikuje izredna odpornost na bolezni. Je dobro odporna na virusne bolezni. Spet je pokazala izredno odpornost na navadno krastavost in še posebej na krompirjevo plesen. Obilne padavine pretekle sezone so ponovno pokazatelj njene zelo dobre odpornosti na bolezni. Odlična je tudi odpornost na plesen na gomoljih. V svoji rasti praktično ne kaže napak tudi v ekstremnih vremenskih razmerah in je manj občutljiva na mehanske udarce ob izkopu.

Nasvet za pridelavo:

Zelo zaželeno je nakaljevanje semena pred sajenjem. Zaradi srednjega števila gomoljev na rastlino, ki jih nastavi, priporočamo sajenje v vrsti na razdaljo 28-30 cm pri medvrstni razdalji 75 cm (46.000 rastlin/ha). Sorta je srednje zahtevna za kolobar in tla. Gnojimo lahko z 10 % manj dušika kot najbolj intenzivne sorte (npr. marabel). Priporočeni odmerki so 140-150 kgN/ha, 100 kg P₂O₅/ha in 200-250 kg K₂O/ha. Red fantasy je občutljiva na visoke odmerke herbicida Sencor (metribuzin) po vzniku.

Najboljši pridelek leta 2010:
Alojz Žuran
 Formin, Štajerska
72.460 kg/ha

Bela in zelo lepa

Zgodnost: **srednje zgodnja sorta**

Uporabnost in lastnosti: sorta za najbolj zahtevne kupce, ki zahtevajo belo meso in belo kožico. Njen izgled je odličen, saj je njena kožica tako gladka, da je zelo primerna za pranje. V vroči klimi se še posebno izkaže in odlično počaka v skladišču. Dovolj visoka vsebnost sušine v mesu pomeni kakovost tipa B, ki izstopa med standardnimi belomesnatimi sortami. Za dosego boljšega okusa priporočamo, da krompir po izkopu odleži nekaj časa v skladišču in doseže poln okus. Zaradi odlične dormance savanno lahko zelo dolgo skladiščimo do naslednje pomladi tudi v domačih skladiščih.

Gomolji: tvori srednje do večje število srednje velikih, lepih ovalnih gomoljev. Ti so zaradi plitvih očes in zelo gladke kožice idealni za pranje.

Pridelek: je zelo velik in izenačen.

Bolezni: Savanna je zelo odporna na navadno krastavost in belo nogo. Odlikuje pa jo tudi dobra odpornost na plesen na gomoljih, kar pomeni, da ne gnije pogosto v skladišču po izkopu ob nezadostni zaščiti proti krompirjevi plesni.

Nasvet za pridelavo: Srednje zahtevna sorta za tla in vlogo, ki odlično prenaša vročinski stres in zelo visoke temperature. Sadimo prebujeno seme na 30-32 cm v vrsti pri medvrstni razdalji 75 cm. Gnojimo ji vsaj s 160 kgN/ha, 100 kg/P₂O₅/ha in 200-250 kg K₂O/ha pri srednji založenosti tal. Zaščita proti krompirjevi plesni na listih naj bo skrbna in redna.

! Najboljši pridelek leta 2010:
Alojz Žuran
Formin, Štajerska
76.360 kg/ha

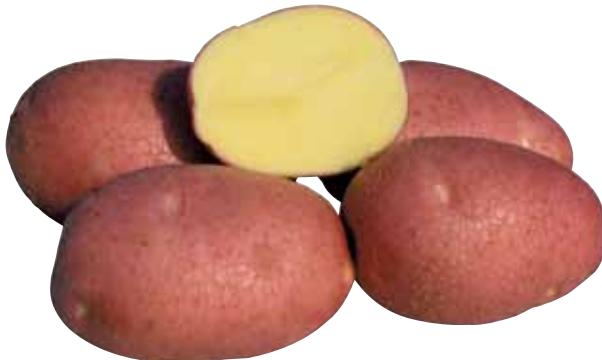

Bellarosa

Odlična za lahka tla

Zgodnost: **zelo zgodnja sorta**

Uporabnost in lastnosti: kljub zgodnosti ima dovolj visoko vsebnost suhe snovi, kar pomeni kakovost, ki se odraža v široki uporabnosti v kuhinji. Z gostim sajenjem pridelamo srednje velike gomolje, ki so primernejši za kuhanje.

Gomolji: posebnost je rdeča kožica in zelo kakovostno rumeno meso.

Pridelek: vrhunski pridelek manjšega števila debelih gomoljev, ki niso za pranje.

Bolezni: zelo je odporna na bolezni, rjavu pegavost v mesu in votlo srce.

Skladiščenje: odlično se skladišči.

Nasvet za pridelavo: je manj zahtevna sorta za tla in oskrbo z vodo. Njena prednost je odlična toleranca na sušo. Na dobrih, globokih tleh jo lahko sadimo gosto, na 27 cm v vrsti, na lažjih peščenih pa na 28-29 cm v vrsti, pri medvrstni razdalji 75 cm. Zaradi manjšega nastavka gomoljev priporočamo gosto sajenje (približno 46.000 rastlin/ha), da gomolji niso predebeli. Gnojimo vsaj s 120-140 kg skupnega N/ha, 100 kg P₂O₅/ha in 200-250 K₂O pri srednji založenosti tal. Bellarosa je lahko zelo občutljiva na uporabo domačege semena. V primeru saditve domačega semena se lahko pojavijo znaki okužbe z virusom YNTN. Znake okužbe z virusom prepoznamo kot žulje (nekroze), ki so globoko v mesu in zelo poslabšajo kakovost gomoljev. Za kakovosten pridelek je nujno sajenje certificiranega semena!

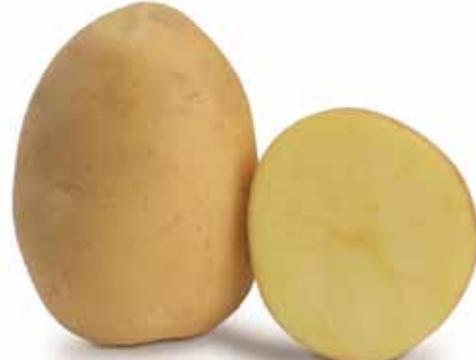
Najboljši pridelek leta 2010:
Alojz Žuran
Formin, Štajerska
59.00 kg/ha

Anuschka

Lepa in kakovostna

Zgodnost: **zelo zgodnja sorta**

Sorta, ki prepiča vsakogar s kakovostjo.

Uporabnost in lastnosti: Odlična in zelo kakovostna sorta tipa AB za pridelavo prvega pridelka. Čvrsto meso, odličen okus in še lepša oblika prepičajo najbolj zahtevne uporabnike.

Gomolji: srednje veliko število izenačenih gomoljev. Rumeno, izredno kakovostno čvrsto meso ter rumena in gladka kožica.

Pridelek: srednje velik pridelek zelo lepih gomoljev.

Bolezni: je dobro odporna na plesen in zelo na navadno krastavost, pozorni moramo biti na preventivno zaščito proti črni listni pegavosti.

Nasvet za pridelavo: Nakaljevanje in pokrivanje je obvezno za zgoden pridelek. Sadimo na 30-32cm v vrsti za zgoden izkop (75 cm medvrstna razdalja), za poznejši izkop lahko sadimo gosteje. Gnojimo s 140 kg skupnega dušika na ha, 100 kg fosforja in 250 kg kalija na ha pri srednji založenosti tal.

Najboljši pridelek leta 2010:
Alojz Žuran
Formin, Štajerska
59.100 kg/ha

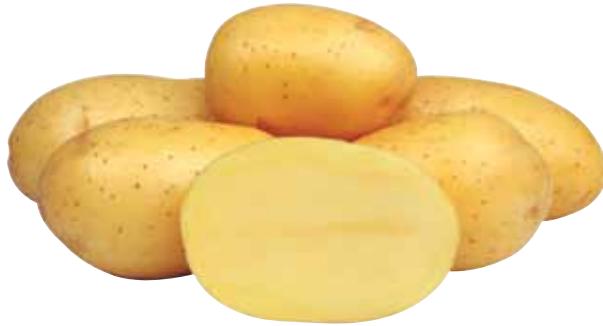

Marabel

Najbolj popularna sorta

Zgodnost: **zgodnja sorta**

Uporabnost in lastnosti: je postal priljubljenejša zgodnja sorta v Sloveniji. Zaradi svoje kakovosti in široke uporabnosti se je zelo razširil med porabniki.

Gomolji: gomolj z gladko rumeno kožico, rumenim mesom, ki ne posivi po kuhanju, izrednega okusa. Odličen izgled!

Pridelek: nastavi srednje število večjih in izenačenih gomoljev.

Bolezni: hiter mladostni razvoj, zelo odporna na plesen na gomoljih in rjavo pegavost v mesu.

Skladiščenje: se dobro skladišči.

Nasvet za pridelavo: zahteva dobra, globoka tla, dobro preskrbljena z vLAGO. Pri pridelavi je obvezno upoštevanje kolobarja, da pride na isto površino prvič v treh letih ali raje štirih letih. Zaradi srednjega nastavka gomoljev sadimo na razdaljo 31-32 cm v vrsti ali približno 43.000 rastlin/ha. Gnojimo s 140-160 kgN/ha, 100 kg P₂O₅/ha in 200-250 kg K₂O/ha. Zaželeno je obilnejše gnojenje z dušikom in uporaba fosforja v sulfatni oblikah, ker povis vsebnost sušine. Marabel je sorta krompirja, ki je zelo občutljiva na ozek kolobar. Za dosego vrhunskih pridelkov sme marabel priti na isto njivo najprej v štirih letih in ne pogosteje!

! **Najboljši pridelek leta 2010:**
Alojz Žuran
Formin, Štajerska
68.180 kg/ha

Elfe

Odlična za vrt in profesionalce

Zgodnost: **zgodnja sorta**

Uporabnost in lastnosti: je zelo kakovostna jedilna sorta, ki je še posebno priljubljena med najzahtevnejšimi vrtičkarji. Zelo je primerna za pridelavo na dobrini in še bolj za vrt. Značilen je hiter mladostni razvoj, rastlina mora povsem zakriti grobove.

Gomolji: gladka rumena kožica, lepa oblika, rumeno meso, ki ne sivi, so lastnosti, zaradi katerih je zelo zaželjena pri najbolj zahtevnih kupcih.

Pridelek: pridelek je velik, večjega števila izenačenih gomoljev. Elfe navadno formira 1-2 gomolja več na rastlino kot sorta marabel, zato z njo lahko pridelamo še večje število izenačenih gomoljev.

Bolezni: odpornost na bolezni je dobra in zelo dobro odporna na rjavo pegavost v mesu ter votlo srce.

Skladiščenje: zgodni pridelek z izrednim deležem tržnih gomoljev, ki se skladiščijo do začetka prihodnjega leta.

Nasvet za pridelavo: zelo zaželeno je intenzivnejše gnojenje, stalna oskrba z vLAGO (namakanje), redna zaščita pred boleznimi in sajenje na 30-32 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 140-160 kg N/ha, 100 kg P₂O₅/ha, 200-250 kg K₂O/ha, dobra oskrba z magnezijem in kalijem v sulfatni oblikah delujejo pozitivno na pridelek. Elfe lahko pridelujemo na dobrih tleh kot alternativo marabelu, ker zelo dobro prenaša ožji kolobar, ki je pogost pri specializiranih pridelovalcih krompirja. Na isto površino jo smemo saditi vsako tretje leto.

! **Najboljši pridelek leta 2010:**
Alojz Žuran
Formin, Štajerska
52.730 kg/ha

KROMPIR

Concordia

*Zelo lep in izenačen
pridelek*

Zgodnost: **srednje zgodnja sorta**

Predstavlja nov standard glede stabilnosti oblike gomoljev in primernosti za pranje in pakiranje.

Uporabnost in lastnosti: srednje zgodnja sorta, primerna za najbolj zahtevne kupce in pridelovalce za glavni pridelek in skladiščenje do naslednje pomlad tudi v domači kleti. Kakovosten jedilni krompir tipa B za vse vrste rabe, primeren tudi za domači pomfrit. Primerjamo jo lahko s sorte jelly, le da ima manjše in številčnejše gomolje. Po kuhanju praktično ne spreminja barve.

Gomolji: tvori srednje veliko število izredno izenačenih, srednje velikih gomoljev. Kožica je rumena in zelo gladka, meso pa rumeno in ne potemni, tudi če je surovo olupljeno. Zaradi pravilne oblike so gomolji zelo primerni za strojno lupljenje.

Pridelok: Pridelok je zelo velik in skoraj nima predrobnih in predebelih gomoljev.

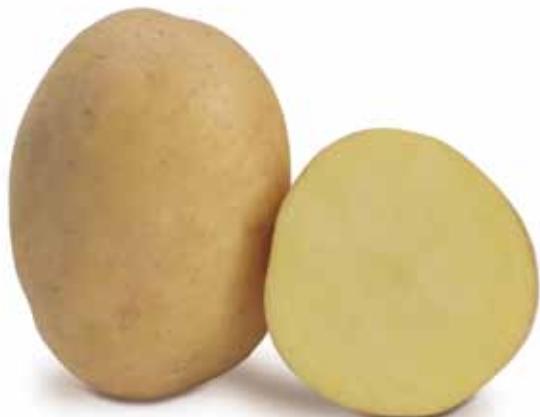
Nasvet za pridelavo: Concordia je srednje zahtevna za tla. Pokaže izredno stabilnost tudi v manj ugodnih rastnih pogojih. Zaradi srednjega števila gomoljev na rastlino, ki jih nastavi, priporočamo sajenje v vrsti na razdaljo 29-30 cm pri medvrstni razdalji 75 cm. (46.000 rastlin/ha). Zaželeno je, da ji gnojimo intenzivno z dušikom. Pri srednji založenosti tal naj bo odmerek vsaj 160 kgN/ha, 100 kgP₂O₅/ha in 200-250 kgK₂O/ha. Zaščita proti plesni naj bo redna.

Jelly

*Odporna z ogromnimi
pridelki*

Zgodnost: **srednje pozna sorta**

Uporabnost in lastnosti: zelo kakovosten in široko uporaben jedilni krompir, primeren celo za pomfrit. Ima potencial za ekstremne pridelke, odlično sposobnost skladiščenja, zato je primeren za kuhanje v aprilu in maju naslednje leta. Glede na uporabo jelly uvrščamo v tip B. Po kuhanju ne spremeni barve.

Gomolji: veliki gomolji so ovalni, z rumenim mesom, ki ne posivi po kuhanju, z gladko do rahlo mrežasto kožico.

Pridelok: pridelok je zelo velik do ogromen.

Bolezni: zelo odporna rastlina na virusne in glivične bolezni. Odporna na navadno krastavost, drugotno rast, rjava pegavost v mesu, votlo srce v stresnih razmerah (vročina in pomanjkanje vlage).

Nasvet za pridelavo: Jelly je srednje zahtevna za tla in oskrbo z vLAGO. Kot srednje pozna sorta ima odlično tolerantnost. Sadimo prebujeno seme nekoliko gostejje, 28-30 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 140-160 kg N/ha, 100 kg P₂O₅/ha, 200-250 kg K₂O/ha pri srednji založenosti tal. Pozorni moramo biti na založenost z magnezijem. Zaščita pred boleznimi mora biti kljub odpornosti redna. Občutljiva je na herbicid Sencor pri pozmem škopljaju proti plevelu.

Najboljši pridelek leta 2010:

Alojz Žuran
Formin, Štajerska
63.640 kg/ha

Solara

Za profesionalce

Zgodnost: srednje zgodnja sorta

Srednje zgodnji kakovosten krompir, lepe oblike, z neverjetnim tržnim pridelkom. Sorta pri optimalni oskrbi z vodo in hranili praktično ne tvori predebelih in predrobnih gomoljev. Zelo primerna sorta za pranje in pakiranje.

Husar

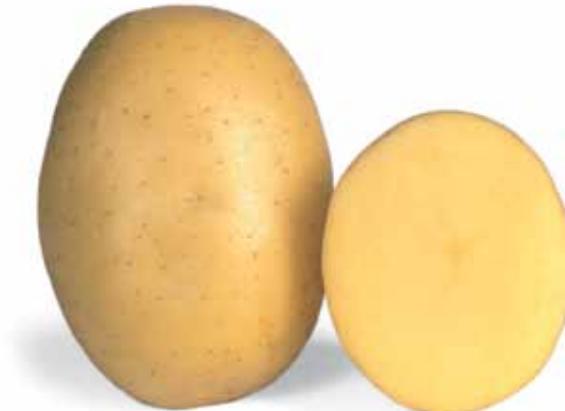

Okusna in
lepa sorta

Zgodnost: srednje zgodnja sorta

Zelo kakovostna jedilna sorta, lepe oblike, srednje zahtevna za tla in oskrbo z vodo ter hranili. Za domačo pridelavo in profesionalce. Primerna je za pranje in pakiranje. Okroglo ovalni do ovalni gomolji z gladko rumeno kožico in rumenim mesom, ki ne posivi po kuhanju.

! Najboljši pridelek leta 2010:
Alojz Žuran, Formin, Štajerska
61.820 kg/ha

Fabiola

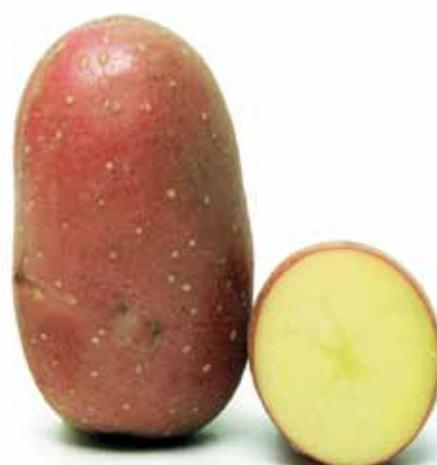

Rdeča sorta z
velikimi pridelki

Zgodnost: srednje pozna sorta

Kakovostna jedilna sorta z možnostjo ogromnega pridelka in zelo izenačenimi gomolji. Odlično prenaša vročinski in sušni stres. Za vse tipe tal. Izenačeni ovalni gomolji imajo rdečo kožico in rumeno meso. Nastavek gomoljev je zelo velik, posledica je ogromen pridelek. Zaščita proti plesni naj bo redna in do konca, da pridelek v skladišču ne bo gnil.

! Najboljši pridelek leta 2010:
Alojz Žuran, Formin, Štajerska
69.150 kg/ha

KROMPIR

Sorte krompirja na preizkusu

Leto 2010

Marko Koritnik,
Klanec pri Komendi
sajenje: 10.4.2010
izkop: 2.9.2010
Tržni pridelek:
gomolji, večji od
40 mm.

Viktor Jagodic,
Polica, Naklo
sajenje: 7.4.2010
izkop: 4.9.2010
Tržni pridelek:
gomolji, večji od
40 mm.

* Red Fantasy; zelo
lepi gomolji!

Alojz Žuran,
Formin, Ptuj
sajenje: 10.4.2010
izkop: 20.8.2010 in
19.9.2010

**Tone in Anton
Novak,**
Šentpavel
sajenje: 8.4.2010
izkop: 21.9.2010
Tržni pridelek:
gomolji, večji od
40 mm.

sorta	zgodnost	gostota sajenja (m)	število rastlin/ha	število gomoljev/ rastlino	tržni pridelek (%)	dejanski pridelek (kg/ha)
-------	----------	------------------------	--------------------	----------------------------------	-----------------------	------------------------------

ERIKA (novo)	zgodnja	0,70 x 0,30	47.600	13,1	82	43.400
MARTINA (novo)	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	47.600	11,8	91	45.400
SAVANNA (novo)	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	47.600	10,0	94	58.700
HUSAR	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	47.600	9,7	95	50.600
FABIOLA	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	47.600	9,5	88	44.600
JELLY	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	47.600	14,0	95	55.500
povprečje:				11,4	91	49.700

ERIKA (novo)	zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	25,8	87	60.000
MARTINA (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	19,0	85	61.150
HUSAR	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	11,8	97	58.330
SAVANNA (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	11,2	92	54.300
FABIOLA	srednje pozna	0,75 x 0,31	43.000	18,0	89	59.050
RED FANTASY	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	10,4	92	55.830
povprečje:				13	92	58.110

ANUSCHKA	zelo zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	14,8	96	59.100
BELLAROSA	zelo zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	6,3	99	59.090
ELFE	zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	14,5	96	52.730
MARABEL	zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	12,8	98	68.180
TABEA	zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	16,9	95	57.880
ERIKA (novo)	zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	21,8	96	69.690
MARTINA (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	13,4	97	51.520
SAVANNA (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	14,6	98	76.360
HUSAR	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	12,9	98	61.820
RED FANTASY (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	47.600	15,8	96	72.460
FABIOLA	srednje pozna	0,75 x 0,28	47.600	19,3	96	69.150
JELLY	srednje pozna	0,75 x 0,28	47.600	11,5	97	63.640
povprečje:				15	97	63.470

ERIKA (novo)	zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	16,2	94	44.700
MARTINA (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	19,5	94	65.620
HUSAR	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	10,9	98	61.640
SAVANNA (novo)	srednje zgodnja	0,75 x 0,31	43.000	10,5	96	70.240
FABIOLA	srednje pozna	0,75 x 0,31	43.000	12,5	98	55.550
povprečje:				13,9	96	59.550

OPOMBA: Sorte (tabea, erika in martina) leta 2011 ne bodo v prodaji.

V kuhinji ni univerzalne sorte krompirja

Jože Mohar

Foto: www.iStockphoto.com

Foto: www.iStockphoto.com

Foto: www.iStockphoto.com

Krompir velja v prehrani za osnovno živilo, vendar o uporabnosti posameznih sort krompirja vemo vse premalo. Trgovina, ki je postala glavna prodajna pot za prodajo jedilnega krompirja, se trudi z obveščanjem kupcev, za kakšen način priprave je primerna posamezna sorta. Včasih je informacija za potrošnika o jedilni kakovosti krompirja ustrezna, drugič spet ni. Sledi razočaranje potrošnika. Hiter življenski tempo in stalno pomanjkanje časa nas silita v hitro pripravo surovega krompirja ali nakup polpripravljenih izdelkov. Krompir kot osnovna hrana od nas zahteva precej časa in energije za pripravo. Krompirja zaradi prehranske vrednosti ne smemo izločati z naših jedilnikov. Vsebuje beljakovine, vitamine in rudinske snovi, ki imajo visoko biološko vrednost. V Sloveniji se je žal zadnja leta poraba krompirja stalno zmanjševala. V letu 2009 se je Slovenija s krompirjem oskrbovala s krompirjem 62,8-odstotnem deležu, vse drugo je uvozila. To pomeni, da se lahko pridelava še poveča, saj smo preveč odvisni od uvoza. Prebivalec Slovenije pa je v letu 2009 pojedel približno 72 kg krompirja. Tržna pridelava se je v zadnjih letih stabilizirala, pridelava za samooskrbo pa iz leta v leto niha. V letu 2010

smo po uradnih podatkih pridevali krompir na 4098 hektarjih. Tu niso zajeti podatki domače samooskrbe, ki to površino še delno povečajo.

Da kupec ne more vse leto kupovati ene sorte, ki bi bila univerzalna za kuhanje in ostale načine priprave, obstajajo različni razlogi. Ne moremo mimo dejstva, da je krompirjev gomolj živ, dokler je surov, pa je vseeno del osnovne človeške prehrane. Surov praktično ni uporaben, termično obdelanega pa jemo na številne načine. Na njegovo uporabno vrednost v kulinariki ima velik vpliv že samo žlahtnjenje ali ustvarjanje sorte. Ustvarjalec sorte ali žlahtitelj se že pri odbiri križancev odloča, ali bo bolj pozoren na kakovost ali na agronomskie lastnosti, kot so pridelek, odpornost na bolezni, barva kožice in mesa itd. V praksi je potrebno spremljati vse te lastnosti. V Agrosatu smo zadnjih 10 let intenzivno razvijali sorte krompirja, ki so odličnega okusa in ne dajejo samo dobrih pridelkov. To se je pokazalo kot prava pot, saj vedno bolj zahtevno tržišče sprejema le lepe in okusne sorte, ne pa več samo sort, ki so lepega videza. Potrošnik je začel iskati kakovost in posledično vplivati na pridelavo le najboljših sort. Pridelovalci pa

moramo slediti zahtevam končnega kupca. Agrosaatov vir sort je Nemčija, ki velja med evropskimi "krompirjevimi" velesilami za deželo z zelo kakovostnimi sortami. V poplavi sort, ki jih imamo na razpolago v Sloveniji, moramo znati izbrati sorte, ki so primerne za pridelavo v naših pogojih. Poleg vsega morajo biti še odličnega okusa in izgleda, da jih bodo končni potrošniki sprejeli za pripravo hrane.

Najbolj enostavno bi bilo imeti eno sorto prek celega leta, vendar zaradi lastnosti samih sort to praktično ni mogoče. Zgodnje sorte imajo prekratko sposobnost skladiščenja in po dolgotrajnem skladiščenju izgubljajo kakovost. Pozne sorte pa pogosto sveže kopane po izkopu še nimajo polnega okusa in ga razvijejo po nekaj mesecih skladiščenja in izgube nekaj vlage.

V preteklosti je veljalo, da imamo univerzalno sorto krompirja desiree, ki je primerna za vse načine priprave v kuhinji. Danes vemo, da ta trditev ne drži, ker imamo na razpolago številne bistveno bolj kakovostne sorte. Jedilna kakovost krompirja je zelo odvisna od prehranskih navad. Ker se vse bolj zavedamo zdravega načina življenja in priprave hrane, se izo-

Foto: www.iStockphoto.com

gibamo cvrtju krompirja in uporabi pretiranih količin maščob, ki dajejo krompirju okus. Pomeni, da doma v glavnem ne pripravljamo pomfrita, kar pomeni, da krompir kuhamo, pečemo, pripravljamo različne solate in podobno.

Jedilna kakovost določajo lastnosti sort - njihovega mesa, kot so razkuhanje, čvrstost, moknatost, vlažnost, sestava - struktura in zrnatost ali finost mesa. Po teh lastnostih, ki jih imajo olupljeni in kuhanji gomolji, razvrstimo sorte v štiri uporabne tipe kuhanja: A, B, C in D. Posamezne sorte lahko razvrstimo tudi v vmesne tipe, kot AB ali BC.

TIP A je krompir za solato: gomolji so čvrsti, se ne razkuhajo, struktura je čvrsta, meso pa vlažno in praviloma drobnozrnato in fino.

TIP B je krompir za raznovrstno uporabo: gomolji so precej čvrsti, delno moknati in imajo srednje čvrsto strukturo ter razmeroma drobnozrnato tekstuру mesa.

TIP C je precej moknat krompir, ki se srednje ali precej razkuha, meso je suho, rahle strukture in dokaj grobozrnate tekture. Sem uvrščamo posebne sorte za predelavo v pomfrit ali čips, ki niso primerne za kuhanje, saj v vreli vodi razpadajo.

TIP D so krompirji za predelavo v škrob in se ne pridelujejo v Sloveniji.

Osnovna podlaga za razvrstitev krompirjev v kakovostne tipe je seveda vsebnost škroba ali z drugo besedo vsebnost suhe snovi. Škrobnatost krompirja raste od tipa A (najnižja) do tipa D (najvišja). Bolj škrobnati krompirji so primerni za pripravo krompirjevega testa, pomfrita in čipsa.

V Sloveniji pridelujemo največ sorte tipa B, saj jih lahko uporabimo na največ načinov. Zelo zaželene pa

slo tudi sorte tipa A in AB, ki so v večini čvrsti solatni krompirji, uporabni za krompirjevo solato, pražen ali pečen krompir. Zelo pomembna jedilna lastnost krompirja je tudi, da po kuhanju ne sivi ali spreminja barve. Dovoljene so le neznatne spremembe barve po kuhanju. Poleg tega pa mora imeti vsaka sorta pravo aroma, katere posledica je tudi tipičen okus.

Barva kožice in barva mesa sta pomembni zunanjji kakovostni kategoriji posameznih sort. V preteklosti smo veljali Slovenci za ljubitelje belomesnatih sort, danes pa nas ne moti več rumeno meso, cenimo le pravo kakovost. Rumenomesnate sorte že prevladujejo nad belomesnatimi. Modne so tudi sorte z rdečim in vijoličastim mesom, ki pa dejansko nimajo pravega vpliva na trg. Te sorte se praviloma po kuhanju ne razbarvajo. Kot modni trend lahko služijo le za dekoracijo jedi, njihova prehranska vrednost in kakovost pa je zanemarljiva.

Pomembna kakovostna kategorija je tudi sama oblika gomolja. Sodoben potrošnik zahteva lepo, pravilno oblikovane gomolje okrogle do ovalne oblike. Nezaželena so globoka očesa na gomoljih, ki so le v redkih primerih sprejeta med potrošniki (npr. sorta bellarosa je zaradi kakovosti zelo iskana). Tam,

kjer se v kuhinji uporablja strojno lopljenje, so globoka očesa in nepravilne oblike gomoljev zaradi prevelikega odpadka zelo nezaželene. Zelo podolgovati gomolji so zaželeni le pri predelovalni industriji, v gospodinjstvih pa jih ne maramo.

Kožica gomoljev mora biti čim bolj gladka, da jo je možno oprati ali v nekaterih primerih celo polirati. Izgled krompirja je pomemben predvsem za kupce v supermarketih, ki izbirajo po videzu. Sodobne sorte v večini primerov odgovarjajo vsem vizualnim kakovostnim merilom, morajo pa biti tudi notranje zelo kakovostne in uporabne v kuhinji. Za notranjo kakovost razumemo notranje napake sort, ki jih tekom rasti in po izkopu ne želimo. Te motijo potrošnika ob sami pripravi hrane. Takšne napake so na primer: različna obarvanja mesa, zelenjenje, steklavost mesa, modrice v mesu, votlo srce, rjave pege v mesu in še bi lahko naštetevali.

Vse zgoraj naštete kakovostne kriterije v Agrosaatu spremljamo pri vseh sortah, preden jih sploh začnemo uvajati na trg. Vse sorte so v preizkušanjih jedilne kakovosti na Kmetijskem inštitutu Slovenije dobine tri najvišje možne ocene.

Izbor Agrosaatovih sort s kakovostnimi karakteristikami:

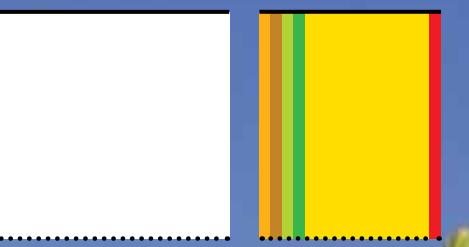
Sorta (zgodnost)	Barva kožice	Barva mesa	Oblika gomoljev	Tip kuhanja
ANUSCHKA (zelo zg.)	rumena	rumena	ovalna	AB
BELLAROSA (zelo zg.)	rdeča	rumena	okroglo-ovalni	B
MARABEL (zgodnja)	rumena	rumena	ovalni	AB do B
ELFE (zgodnja)	rumena	rumena	ovalni	AB do B
HUSAR (srednje zg.)	rumena	rumena	ovalni	B
SOLARA (srednje zg.)	rumena	rumena	ovalni	B
CONCORDIA (srednje zg.)	rumena	rumena	ovalni	B
SAVANNA (srednje zg.)	bela	bela	okroglo-ovalni	B
RED FANTASY (sred. zg.)	rdeča	rumena	ovalni	B
FABIOLA (srednje pozna)	rdeča	rumena	ovalni	B
JELLY (srednja pozna)	rumena	rumena	ovalni	B do BC

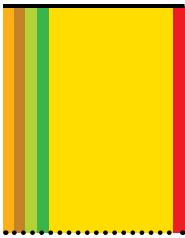
METULJNICE IN OLJNICE

ALI STE VEDEL?

“Da v povprečju z oljnimi bučami pridelamo 15.000 buč na hektar, da je to v povprečju le ena zdrava buča na rastlino, da je v eni buči približno 300 semen, kar pomeni pridelek 4,5 milijona semen na hektar.”

METULJNICE	KRMNI GRAH	CONCORDE (jari)
		CHEROKEE (ozimni)
	SOJA	GALLEC
		JOSEFINE
OLJNICE	OLJNE BUČE	GLEISDORFER
		GL OPAL
		GL MAXIMAL
	OLJNA OGRŠČICA	PULSAR
		BALDUR

Jari in ozimni krmni grah

Grah je uporaben pri krmiljenju prašičev in govedi kot samostojen vir beljakovin ali pa kot dodatek beljakovinske krme. Uporabimo oz. skladiščimo ga lahko kot suho zrnje, ki ga sproti meljemo, silirano zmleto zrnje, zeleno maso za zeleno krmo, silažo zelene mase ali slamo za krmljenje plemenskih svinj, visoko brejih krav, telic.

Concorde (jari)

Doma pridelana beljakovinska krma

Setvena norma	100-120 zrn/m ² , 10-12 vreč/ha	
Čas setve	začetek marca (temp. pod -5° C lahko škodujejo prid.)	
Gnojenje	Dušik	ni potrebno
	Fosfor	60 kg P ₂ O ₅ ob setvi
	Kalij	100 kg K ₂ O ob setvi
Lastnosti sorte	Višina rastline	srednje visoka
	Stabilnost	zelo dobra
	Zrelost	srednje zgodnja
	Pridelki zrnja	veliki
	Vsebnost beljakovin	visoka
	Barva zrnja	rumena
Zaščita pred pleveli	Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin in semena.	
Žetev	Čas	sredina do konec junija
	Način	žitni kombajn
	Opomba	Zaradi manjših izgub žanjemo pri nekoliko višji vlagi zrnja 14-17%, v zgodnjih dopoldanskih ali poznih popoldanskih urah.

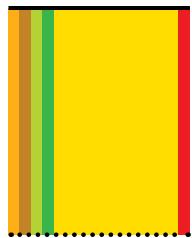
Cherokee (ozimni)

Primeren za krmo in ozelenitev (ZEL)

Setvena norma	90-100 zrn/m ²	
Čas setve	20. okt.-10. nov.	
Gnojenje	Dušik	ni potrebno
	Fosfor	60 kg P ₂ O ₅ ob setvi
	Kalij	100 kg K ₂ O ob setvi
Lastnosti sorte	Višina rastline	nizka do srednje visoka
	Stabilnost	zelo dobra
	Zrelost	zelo zgodnja
	Pridelki zrnja	veliki
	Vsebnost beljakovin	visoka
	Barva zrnja	rumena
Zaščita pred pleveli	Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin in semena.	
Žetev	Čas	sredina do konec junija
	Način	žitni kombajn
	Opomba	Zaradi dovolj zgodnjega spravila lahko za ozimnim grahom posejemo še katero od zgodnjejših koruz. Priporočljiva je tudi trava oz. mnogocvetna ljuljka.

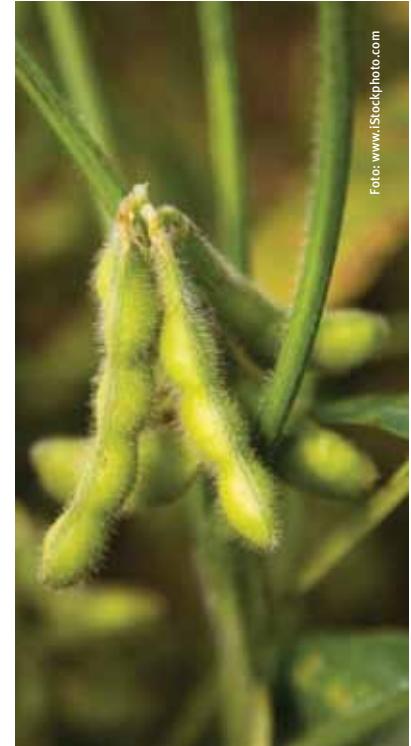
Soja

Izjemna rodnost tudi v Sloveniji

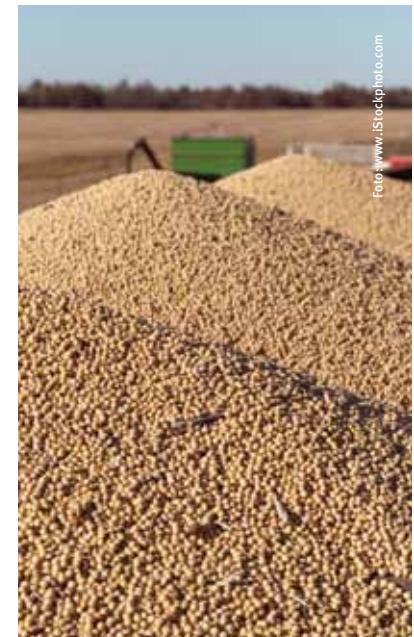
Gallec

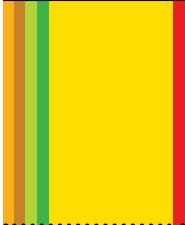
Setvena norma		60 zrn/m ² 3-4 pkg/ha
Čas setve		konec aprila–začetek maja
Gnojenje	Dušik	ni potrebno
	Fosfor	65 kg P ₂ O ₅ ob setvi
	Kalij	90 kg K ₂ O ob setvi
Lastnosti sorte	Višina rastline	srednje visoka
	Stabilnost	odlična
	Zrelost	zelo zgodnja
	Barva cvetov	vijolična
	Odpornost na bolezni	zelo dobra
	Pridelki zrnja	zelo veliki
	Vsebnost beljakovin	visoka
	Vsebnost olja	srednja
	Barva zrnja	rumena
Zaščita pred pleveli		Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin.
Žetev	Čas	september
	Način	žitni kombajn
Opomba		Primerna za ljudsko prehrano in krmo živali.

Josefine

Setvena norma		60 zrn/m ² 3-4 pkg/ha
Čas setve		konec aprila
Gnojenje	Dušik	ni potrebno
	Fosfor	65 kg P ₂ O ₅ ob setvi
	Kalij	90 kg K ₂ O ob setvi
Lastnosti sorte	Višina rastline	visoka
	Stabilnost	dobra
	Zrelost	zelo zgodnja
	Barva cvetov	vijolična
	Odpornost na bolezni	dobra
	Pridelki zrnja	srednje veliki
	Vsebnost beljakovin	visoka
	Vsebnost olja	srednja
	Barva zrnja	rumena
Zaščita pred pleveli		Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin.
Žetev	Čas	september
	Način	žitni kombajn
Opomba		Primerna za neposredno uporabo pri krmljenju govedi; termična obdelava ni potrebna.

Oljne buče

V poslabšanih pogojih kalitve je kakovostno certificirano seme ključno za zagotovitev optimalnih sklopov.

Gleisdorfer

Najbolj razširjena sorta buče

Opis

- Vodilna sorta v pridelavi buč.
- Seme se izredno dobro loči od mezge.
- Potencial v pridelku - tudi 1200 kg suhega semena na hektar.
- Tvorí velika temno zelena semena.
- Visoka vsebnost olja, v povprečju 50 %.
- Srednje tolerantna proti plesni in bakterijskim boleznim.
- Dolgovrežasta sorta, zato jo lahko sejemo na medvrstno razdaljo do 210 cm.

GL Opal Novo!

Hibridna oljna buča

Opis

- Razvije nekoliko krajše vreže (priporočamo setev na MVR 70–140 cm).
- Dosega večje pridelke in večje število buč od standardnih sort na hektar.
- Odlična toleranca na virus rumenega bučnega mozaika.
- Več zdravih buč ob spravilu.
- Enakomernejša velikost plodov in zorenje.
- Tvorí velika temno zelena semena, ki se dobro ločijo od mezge.
- Visoka vsebnost olja, v povprečju 0,5 % več od standardne sorte.

GL Maximal Novo!

Hibridna oljna buča

Opis

- Razvije nekoliko krajše vreže (priporočamo setev na MVR 70–140 cm).
- Dosega večje pridelke s povprečno velikostjo buč.
- Odlična toleranca na virus rumenega bučnega mozaika.
- Dobra do srednjega toleranca na plesen.
- Več zdravih buč ob spravilu.
- Velika absolutna masa semen, v povprečju 20 g teže glede na standard.
- Visoka vsebnost olja, v povprečju 1 % več od standardne sorte.

Tehnologija pridelovanja oljnih buč

Oljne buče ne zahtevajo posebne tehnologije za pridelavo. Da bi nam v jeseni poplačale z bogatim pridelkom, vam pomagamo z nekaj nasveti za dober pridelek.

Tla

Buče potrebujejo v rastni dobi veliko topote (okrog 25° C), svetlobe in odcedna, vendar vlažna tla. Morajo biti bogata s humusom, imeti morajo urejen zračno-vodni režim in primerno kislost, (pH 6-6,5).

Kolobar

Buče se same ne prenašajo, zaradi tega jih sezemo na isto njivo po 4-5 letih. Izredno dobro uspevajo za deteljami, enoletnimi zrnatimi stročnici, žiti in različnimi podorinami.

Gnojenje

Pri gnojenju upoštevamo založenost tal in hranila, dodana s hlevskim gnojem. Ne smemo pretiravati z dušičnimi gnojili, ker s tem podaljšamo vegetacijo, zmanjšamo pridelek semena in vsebnost olja. Ob normalni založenosti s hranili priporočamo:

Dušik	0-90 kg/ha
Fosfor	90-120 kg/ha
Kalij	150-180 kg/ha

En del dušika priporočamo (iz NPK-gnojila) pred setvijo, ostalo pa ob pojavu cvetnih popkov.

Apnenje

Če so tla kisla, jih je potrebno apniti, vendar ne skupaj z drugimi gnojili.

Setev

Za dober pridelek je pomembno, da je seme certificirano in razkuženo z ustreznim preparatom. S tem zagotovimo dobro kaljivost, zdrave in odporne rastline na bolezni ob vzniku. Za setev potrebujemo 4-5 kg semena/ha. Ob setvi priporočamo 15.000-18.000 semen/ha oz. 1,5 do 1,8 semen/m², kar dosežemo s sledečo setveno shemo:

Medvrstna razdalja	Razdalja v vrsti
70 cm	90 cm
140 cm	45 cm
210 cm	30 cm

Pomembno je, da setev opravimo takoj, ko nam vremenske in talne razmere dopuščajo in ko se temperatura tal dvigne na 12° C, to je konec aprila, začetek maja, na globino 3-5 cm.

Varstvo

Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin in semena.

Oljne buče - od tradicionalne do profesionalne pridelave

Štefan Kranjec

Pridelava oljnih buč je razširjena predvsem v SV delu Slovenije, na avstrijskem Štajerskem, zahodnem delu Madžarske in SZ Hrvaške. V teh državah je uporaba bučnega olja v prehrani tradicionalno prisotna. Na tem območju so ustrezne klimatske razmere, predvsem pa je povprečno letno manj padavin kot 800 mm. Svetovna pridelava oljnih buč je razširjena tudi v drugih državah, predvsem na skrajno vzhodnem delu Evrope (Ukrajina in Rusija) ter na Kitajskem. Svetovno pridelavo oljnih buč lahko ocenimo na skupno 600 tisoč hektarjev in skupnim pridelkom 200 tisoč ton. Od tega pridelajo samo na Kitajskem približno 120 tisoč ton bučnic. Ogromne količine tega semena končajo tudi na evropskem trgu.

Če pogledamo svetovno porabo bučnih semen, je sledeča:

- 80 % (160.000 t) se porabi v pekarski industriji,
- 10 % (20.000 t) se predela v olje,
- 10 % (20.000 t) ostala uporaba.

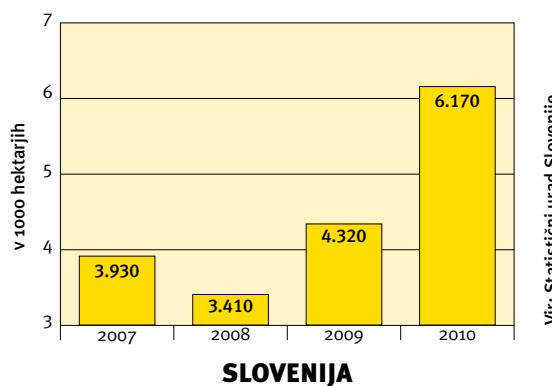
Pri nas buče pridelujemo predvsem z namenom za predelavo v olje, vendar iz statističnih podatkov lahko razberemo, da so zanimive možnosti za uporabo tudi na drugih področjih.

neurja s točo v letih 2008 in 2009 na širšem področju Avstrije in Slovenije, sporna kakovost semen iz Kitajske, povečano povpraševanje po bučnem olju ...

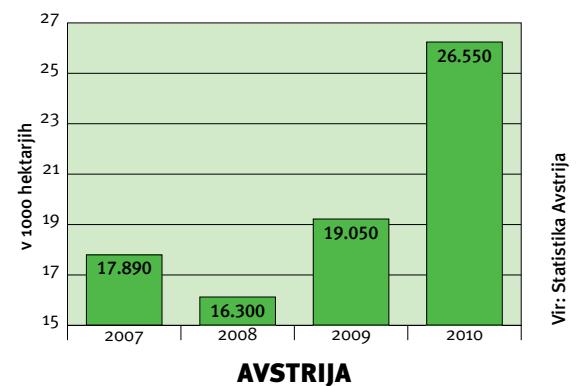
Pridelava oljnih buč v Sloveniji se je iz tradicionalne pridelave, ko je skoraj vsaka kmetija v SV Sloveniji pridelovala nekaj arov, spremenila v profesionalno pridelavo. Za tak razmah pridelave smo zaslužni brez dvoma v Agrosaatu, saj smo pripomogli k širjenju oljnice kot ponudnik izredno kakovostnega semena ter kot organizator proizvodnje s svetovanjem in odkupom pridelka.

Graf 1: Primerjava površin pod oljnimi bučami po letih

V Sloveniji beležimo že drugo leto močan porast površin pod oljnimi bučami. Povečanje površin opažajo tudi v sosednji Avstriji, od koder tudi izvira pridelava buč golic. Iz grafov št. 1 in št. 2 je razvidno, da se pridelava oljnih buč zadnja leta izjemno veča. Zelo zanimivo je, da se kljub povečani pridelavi veča tudi cena bučnic. Vzrokov je kar nekaj. Najpomembnejši so zagotovo

Graf 2: Primerjava površin pod oljnimi bučami po letih

V letu 2010 smo ob najbolj prodajni sorti v Sloveniji **gleisdorfer** ponudili prvič na trg tudi prvi hibrid oljne buče **GL opal**. Odzivi iz pridelave so zelo pozitivni. V praksi se je hibrid izkazal kot nekoliko rodnejši od standardne sorte, ima pa tudi nekoliko večjo vsebnost olja. Pomembna prednost hibridov buč pred sortami je v boljši tolerantnosti na okužbo z virusno boleznjijo

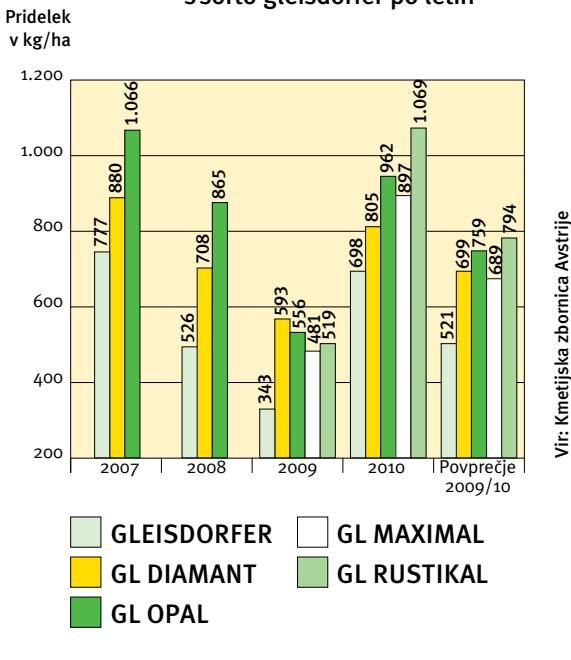
rumeni bučni mozaik ter stabilnejšemu pridelku v manj ugodnih rastnih pogojih. V slabših rastnih razmerah s hibridom pridelamo več zdravih plodov na hektar kot s sorte.

V grafu št. 3 podatki nazorno prikazujejo bistveno večji pridelek hibridov (**GL diamant**, **GL opal**, **GL maximal** in **GL rustikal**) v primerjavi s standardno sorto gleisdorfer. V povprečju zadnjih dveh pridelovalnih let 2009 in 2010 je bil pri standardni sorti dosežen pridelek 521 kg suhih semen po hektarju, pri hibridu **GL opal** pa 759 kg, kar je za 238 kg semena več na hektar. To je razlika, ki nedvomno pokrije tudi večji strošek hibridnega semena na hektar. Zaradi nekoliko večjega stroška semena pri hibridnih bučah priporočamo dosledno upoštevanje priporočene tehnologije.

V prihodnosti lahko pričakujemo večjo ponudbo hibridnih sort buč tudi na slovenskem trgu. V prodajni sezoni 2011 načrtujemo da bomo v prodajo vključili še en nov hibrid, to je **GL maximal**.

V praksi opažamo, da nekateri pridelovalci še vedno ne upoštevajo ustreznega sklopa. Bučno seme je pakirano v 9 oziroma 18 MK semenskih enot (tisoč zrn). Manjše pakiranje je namenjeno za pol, veliko pa za hektar pridelovalne površine. Prav tako nudimo za manjše pridelovalce manjša pakiranja v količino po 0,2kg in 1 kg. V praksi v Sloveniji najpogosteje sejemo na medvrstno razdaljo (MVR) 140 in 70 centimetrov, v Avstriji pa 210 in 140 centimetrov. Ker imajo hibridne sorte nekoliko krajše vreže, priporočamo setev na MVR do 140 cm in ne širše.

Graf 3: Primerjava hibridov oljnih buč s sorto gleisdorfer po letih

Oljna ogrščica

Oljna ogrščica je nepogrešljiv člen v kolobarju. Primerna je za pridelavo olja ali kot energetska rastlina.

Pulsar *Novo!*

Eden najrodnejših hibridov v sosednji Avstriji

Opis

- Velik pridelek zrnja in vsebnost olja.
- Izreden pridelek na sušnih ali na vlažnih tleh.
- Zelo dober jesenski razvoj.
- Srednje zgodno cvetenje in srednje zgodno dozorevanje.
- Dobra stabilnost rastline.
- Izredno dobro tvori stranske poganjke, ki so zelo pomembni za povečanje pridelka.
- Odlična prezimitev.

Baldur

Izjemno stabilen hibrid

Opis

- Za doseganje najboljših pridelkov.
- Optimalna za intenzivno pridelavo.
- Primerna za poznejše setve.
- Visoka vsebnost olja.
- Nizka vsebnost glukozinatov - dobra kakovost.
- Za dosego najboljših rezultatov priporočamo uporabo fungicidov.

Naše priporočilo za pridelavo

Oljna ogrščica se v zadnjih letih v Sloveniji prideluje na približno 4.500 hektarih njivskih površin. Od kar na naših njivskih površinah ne pridelujemo več sladkorne pese, se pridelava oljne ogrščice po malem stalno povečuje. V preteklem letu so bili kmetovalci zadovoljni s pridelavo in pospravljenim pridelkom. Še pred nekaj leti je bil povprečen pridelek oljne ogrščice od 2 do 2,5 t/ha, z uvedbo pridelave hibridov in spoznavanjem tehnologije pa so se pridelki povišali za 1 do 2 t/ha. Dandanes ni malo pridelovalcev, ki so s hibridnim semenom pridelali tudi preko 4 tone zrnja na hektar. Ves ta napredek v tehnologiji pridelave in s tem povezan pridelek je prišel, da vedno več kmetovalcev razmišlja o pridelavi oljne ogrščice.

Oljna ogrščica je rastlina, ki spada v družino križnic. Uvrščamo jo med najpomembnejše oljnate poljščine, katerih semena predelujemo v jedilno olje in v ogrščični metil ester oz. tako imenovan biodizel. Sekundarni proizvod predelave ogrščice pa so beljakovinsko bogate ogrščične tropine oz. pogače, ki so odličen dodatek k prehrani domačih živali.

Varstvo: Če se odločite za intenzivno pridelavo ali če imate v jeseni prebujen posevek, vam priporočamo v jeseni uporabo fungicida folicur ali podobnega, ko ima ogrščica 4-6 listov. Fungicid ščiti rastlino pred boleznimi, hkrati pa delno zavre njen rast ter jo okrepi za prezimitev. Pametna in poceni odločitev je tudi, da ob vsaki uporabi fungicida ali insekticida dodate foliarno gnojilo s hranilom bor. Zaradi izrednega potenciala za pridelek priporočamo, da običajen odmerek dušika povečate za 20 kg/ha.

		PULSAR	BALDUR
25. avgust	zgodnja		
5. september	optimalna		
15. september	pozna		

		PULSAR	BALDUR
Setvena norma	Število kaljivih zrn/m ²	45-55	40-50 opt. rok 60 pozni rok
	Okvirna količina v g/ha	2,5-3,5	2,5-3,5
Zrelost		srednje zgodnja	srednje zgodnja
Višina		visoka	visoka
Odpornost na bolezni	Phoma	zelo dobra	zelo dobra
	Sclerotinia	zelo dobra	zelo dobra
Lastnosti zrnja	Pridelek	zelo velik	zelo velik
	Vsebnost olja	zelo visoka	zelo visoka
	Vsebnost glukozinatov	zelo nizka	zelo nizka
	Teža 1000 zrn	velika	velika

Zakaj se odločiti za setev oljne ogrščice?

- ... ker povrne tlom več humusa, kot ga odvzame (ugodilka).
- ... ker se odlično vključuje v kolobar, lahko pa jo pridelovalci prijavijo tudi v ukrep KOP.
- ... ker je delovno nezahtevna poljščina.
- ... ker se ji v delovnih konicah, ki se navezujejo na druge poljščine (žita, koruza), lahko izognemo.
- ... ker nam omogoča setev brez oranja po žetvi žit.
- ... ker je dohodkovno čedalje bolj zanimiva poljščina.
- ... ker jo lahko kot energetsko rastlino sejemo v obvezno ali prostovoljno praho.
- ... ker jo bomo zagotovo prodali zaradi organiziranega odkupa.
- ... ker nam omogoča bolj razpršeno proizvodnjo in stabilnejši prihodek.

Foto: www.flickr.com

TRAVINJE, SIRKI IN DOSEVKI

ALI STE VEDELI?

“Pri prvi spomladanski setvi travinja priporočamo setev mešanic brez detelj. Optimalni čas za setev travinja je od sredine avgusta do sredine septembra. Idealna višina ruše za prezimitev je 7 do 9 cm.”

Foto: www.iStockphoto.com

AGROSAAT PLUS TRAVNE MEŠANICE	AGROSAAT 1 PLUS AGROSAAT 2 PLUS AGROSAAT 3 PLUS AGROSAAT 4 PLUS AGROSAAT 5 PLUS
KLASIČNE AGROSAAT MEŠANICE	AGROSAAT 1 AGROSAAT 2 AGROSAAT 3 AGROSAAT 4 AGROSAAT 5 AGROSAAT 6 AGROSAAT 7 AGROSAAT 8
MNOGOCVETNA LJULJKA	TARANDUS
KRMNI SIREK	PRIMSILO (za silažo) JIMGGO (za zrnje)

Novo!

Novo!

Sestava in opis

Agrosaat Plus mešanic

Krmno osnovo za uspešno in donosno živinorejo predstavlja doma pridelana voluminozna krma. Tega se dobro zavedajo vsi naši uspešni živinorejci.

Agrosaat 1 PLUS

Izboljšana univerzalna travna mešanica brez detelje.

Brez detelje

Pasja trava	15 %	- večletna travna mešanice s pestro sestavo
Travniška bilnica	20 %	- za vse, ki želite imeti trajni travnik brez detelje
Trpežna ljljka	20 %	- mešanica je primerna tako za čisto setev kot za dosejanje
Traniška latovka	20 %	- za vse vrste uporabe (paša, zelena krma, silaža, sušenje mrve)
Skrižana ljljka	10 %	- srednje intenzivna pridelava (4 do 5 košenj)
Mnogocvetna ljljka	15 %	- obilni pridelki srednje kakovosti

Setvena norma: dosejanje 20 kg/ha, čista setev 40 kg/ha

Agrosaat 2 PLUS

Izboljšana univerzalna večletna travno-deteljnja mešanica.

Visoka tolerantnost na sušo

Črna detelja	5 %	- univerzalna večletna TDM
Bela detelja	2 %	- zelo pesta sestava trav in metulnjic
Nokota	2 %	- izjemna trpežnost
Trpežna ljljka	12 %	- odlična izbira za obnavljanje ali zasejevanje trajnih travnikov
Skrižana ljljka	7 %	- vsestranska uporabnost (paša, zelena krma, silaža, suha mrva)
Pasja trava	10 %	- srednje intenzivna pridelava (3 do 5 košenj)
Travniška bilnica	15 %	- zaradi pestrosti dobra tolerantnost na sušo
Rdeča bilnica	5 %	
Travniška latovka	15 %	
Mačji rep	7 %	
Visoka pahovka	15 %	
Zlati ovsenec	5 %	

Setvena norma: 35-40 kg/ha

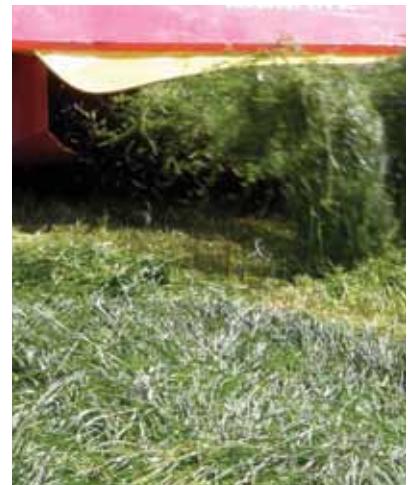

Agrosaat 3 PLUS

Izboljšana travna mešanica za intenzivno rabo.

Izjemna kakovost

Trpežna ljuljka (zgodnja)	20 %	- večletna travna mešanica - zraven trpežnih ljuljk vključena še skrižana – hibridna ljuljka
Trpežna ljuljka (sr. zgod.)	25 %	- zaradi hibridne ljuljke v primerjavi z mešanico Agrosaat 3 večji pridelok - več mase
Trpežna ljuljka (pozna)	20 %	- za intenzivno pridelavo - košnja na 3-4 tedne - priporočamo predvsem za siliranje
Skrižana ljuljka	35 %	- za tla, dobro preskrbljena z vodo (težja)
Setvena norma: 35 kg/ha		

Agrosaat 4 PLUS

Izboljšana enoletna deteljno-travna mešanica.

Za ozelenitev

Inkarnatka	33 %	- enoletna prezimna DTM
Mnogocvetna ljuljka	67 %	- v botanični sestavi preko 50 % detelje - omogoča 3 do 4 košnje obilnih pridelkov
Setvena norma: 40 kg/ha		

Agrosaat 5 PLUS

Izboljšana deteljno-travna mešanica z odpornostjo na sušo.

Za njivski kolobar

Črna detelja	30 %	- večletna DTM
Mnogocvetna ljuljka	15 %	- v botanični sestavi preko 50 % detelje
Pasja trava	15 %	- zelo primerna tudi za njivsko 2- do 3-letno pridelavo (kolobar)
Trpežna ljuljka	20 %	- nezahtevna mešanica glede gnojenja z dušikom
Skrižna ljuljka	10 %	- prilagodljiva tudi na lažjih tleh in v sušnejših obdobjih
Travniška bilnica	10 %	
Setvena norma: 35 kg/ha		

Sestava in opis klasičnih Agrosaat mešanic

Agrosaat 1

Klasična travna mešanica za dosejevanje.

Trpežna ljljka (zgod.)	20 %	mešanica brez detelj, primerna za dosejavanje intenzivna raba v primeru čiste setve
Trpežna ljljka (sr. poz.)	50 %	
Mnogocvetna ljljka	20 %	
Travniška bilnica	10 %	

Setvena norma: 40 kg/ha, dosejavanje 25 kg/ha

Agrosaat 2

Univerzalna travno-deteljna mešanica za košno-pašno rabo.

Trpežna ljljka (sr. poz.)	25 %	- pестра сестава
Mnogocvetna ljljka	15 %	- večletna trpežnost
Travniška bilnica	30 %	- za vse vrste uporabe (suha mrva, siliranje, paša, zelena krma)
Travniška latovka	4 %	- srednje intenzivna mešanica (priporočljive 4 košnje)
Pasja trava (pozna)	10 %	- za vse tipe tal
Bela detelja	3 %	
Črna detelja	10 %	
Nokota	3 %	

Setvena norma: 40 kg/ha

Agrosaat 3

Travna mešanica za intenzivno košno rabo.

Trpežna ljljka (zgodnjia)	20 %	- mešanica diploidnih in tetraploidnih trpežnih ljljk - vključenih 5 različnih sort
Trpežna ljljka (sr. pozna)	40 %	- za zelo intenzivno rabo (5-7 košenj, košnja vsake 4 tedne, intenzivno gnojenje z dušikom)
Trpežna ljljka (pozna)	40 %	- zelo visoka kakovost krme za krave molznice - za tla, dobro preskrbljena z vlogo (težji tip)

Setvena norma: 35 kg/ha

Agrosaat 4

Prezimna enoletna deteljno-travna mešanica.

Mnogocvetna ljljka	45 %	- enoletna prezimna DTM
Inkarnatka	55 %	- 3-4 košnje obilnih pridelkov kakovostne krme - samo za siliranje - nezahtevna glede gnojenja z dušikom - primerna tudi za lažja tla

Setvena norma: 40 kg/ha

Agrosaat 5

Večletna deteljno-travna mešanica za lažja tla.

Trpežna ljljka (sr. pozna)	20 %	- večletna DTM - krma z zelo visoko vsebnostjo beljakovin in energije (NEL)
Mnogocvetna ljljka	10 %	- zelo nezahtevna glede gnojenja z dušikom - odlično vključevanje v njivski kolobar
Travniška bilnica	15 %	- odlična prilagodljivost rastnim razmeram (suša) - primerna tudi za zelo peščena tla
Črna detelja	55 %	

Setvena norma: 35 kg/ha

Agrosaat 6

Deteljno-travna mešanica - landsberška mešanica.

Mnogocvetna ljljka	40 %	- enoletna prezimna DTM
Inkarnatka	30 %	- landsberška mešanica
Ozimna grašica	30 %	- primerna za vse tipe tal
Setvena norma: 50 kg/ha		

Agrosaat 7

Travna mešanica za sadovnjake in vinograde.

Trpežna ljljka (zgodnja)	25 %	- večletna travna mešanica
Trpežna ljljka (sr. poz.)	25 %	- za ozelenitev vinogradov in sadovnjakov
Travniška latovka	25 %	- tvori gosto rušo iz nizkorastočih trav
Rdeča bilnica	25 %	- primerna tudi za strme terene

Setvena norma: 40-45 kg/ha

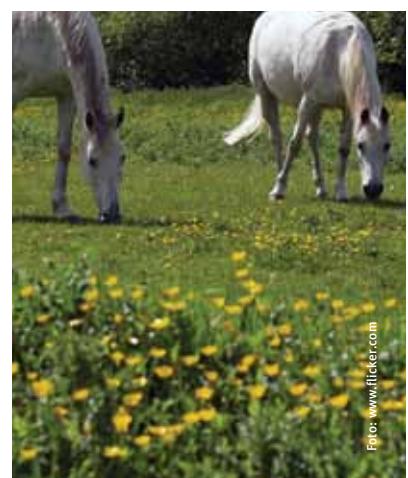

Agrosaat 8 *Novo!*

Travna mešanica za konje.

Trpežna ljljka (sr. zgod.)	17 %	- pестра сестава трпезних трав
Trpežna ljljka (sr. poz.)	17 %	- за коне примerna kot паša in kot mrva
Travniška bilnica	14 %	- dobro prenaša gaženje
Mačji rep	2 %	
Trstikasta bilnica	13 %	
Travniška latovka	23 %	
Pasja trava	4 %	

Setvena norma: 40 kg/ha

Mnogocvetna ljuljka

Mnogocvetna ljuljka je enoletna prezimna trava. Posevek nam ob ustreznji tehnologiji da visoke pridelke odlične kakovosti. Znano je, da mnogocvetna ljuljka za dober pridelek in kakovost potrebuje zadostno gnojenje, predvsem z dušikom, in zadostne količine vlage. Običajno mnogocvetno ljuljko sejemo samostojno, v zadnjih letih pa pogosto tudi skupaj z deteljami (inkarnatko, črno deteljo). V kombinaciji z deteljami se zaradi vezave dušika metuljnic iz zraka zmanjša potreba po gnojenju z dušikom. Poveča pa se tudi stabilnost pridelka ob morebitnem pomanjkanju vlage. Pri pridelavi je zelo pomemben tudi čas spravila. Pozorni moramo biti, da nam posevek ne uide oz. postane prestar. Ob tem se pridelek res povečuje, se pa zato kakovost z vsakim dnem bistveno zmanjšuje. Poseben problem predstavljajo starejše klasične (stebelnate) sorte, ki se hitro postarajo. To lahko malo omilimo s setvijo novejših listnatih sort mnogocvetne ljuljke (lipo, tarandus). Za zelo kakovosten pridelek bi morali prvo košnjo opraviti čim prej (že v aprilu), nato pa kosit na vsake tri do štiri tedne.

Priporočljiv čas setve je od sredine avgusta do sredine septembra. Spomladanski čas setve je običajno zaradi zgodnje poletne suše manj ugoden. Agrosaat ponuja novo sorto mnogocvetne ljuljke TARANDUS, ki daje zelo dobre rezultate oz. pridelke tudi pri spomladanski setvi. Ta sposobnost je plod dela žlahtniteljev na iskane lastnosti, kot so: hiter vznik, dobra odpornost na nizke temperature, odpornost na pomanjkanje vlage in visoke temperature, hitra regeneracija rastlin po košnji.

Tarandus *Novo!*

Sledite sodobnim smernicam žlahtnenja in tehnologiji pridelave trav

Opis

- Tetraploidna sorta.
- Listnata sorta mnogocvetne ljuljke.
- Po košnji se izredno hitro regenerira.
- Omogoča štiri do pet košenj.
- Daje velike pridelke kakovostne krme.
- Odlično prezimi.
- Je zelo primerna tudi za spomladanske setve.
- Zagotavlja stabilnost in kakovost pridelka.

Tehnologija pridelovanja travinja

TRAVINJE

Spomladanska setev

V Sloveniji še vedno približno 60 % travinja sejemo spomladanski. Pri spomladanski setvi moramo paziti na možnost pozeb, zato s setvijo ne smemo hiteti. Optimalni čas je konec marca do začetka maja. Priporočamo valjanje. Za spomladanske setve priporočamo izbor mešanic, ki ne vključujejo semena detelj ali pa je teh le manjši delež. V primeru poletne suše se lahko zgodi, da v posevkovi prevladajo detelje. Trave, ki so bolj občutljive na sušo, pa lahko propadejo.

Jesenska setev

Jesenske setve bistveno bolj priporočamo kot spomladanske. So bolj trpežne in rodne. Sejemo lahko vse vrste trav in detelj ter njihove mešanice. Setev opravimo po spravilu glavnega posevka. Kljub temu da posevek pospravimo že junija ali julija, s setvijo ne smemo hiteti. Izkušnje so pokazale, da je optimalni čas nekje od druge polovice avgusta naprej. Takrat se že zmanjša nevarnost poletnih suš in visokih temperatur, pleveli imajo manjšo konkurenčnost, pa tudi padavine so bolj pogoste. Na ta način lahko opravimo prvo košnjo že čez dober mesec po setvi. Zaradi manjše konkurenčnosti plevelov dobimo manj zapleveljeno travno rušo. V topli jeseni je lahko dovolj časa še za drugo jesensko košnjo. V primeru kasnejše setve do konca septembra košnje v istem letu običajno nimamo. Paziti moramo, da mešanica ne gre v prezimovanje prebujuva in po potrebi opravimo košnjo. Jeseni in spomladni valjamo po potrebi.

Osnovno gnojenje

Opravimo osnovno gnojenje s fosforjem in kalijem, odvisno od založenosti tal. Okvirna priporočila oz. potrebe po hranilih za 4-kosni travnik in pridelek 10 t SS/ha:

- 100-120 kg/ha P₂O₅,
- 170-190 kg/ha K₂O,
- 100-300 kg/ha Ca CO₃ (apnenje).

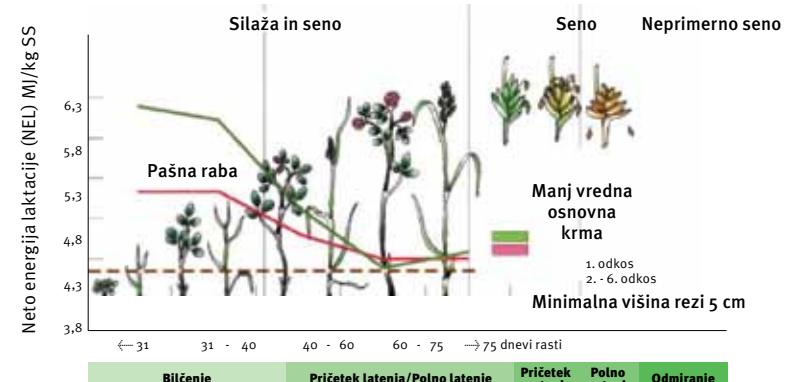
Pri osnovnem gnojenju zgodaj spomladni pognojimo tudi z dušikom, običajno z NPK-gnojili ali gnojevko.

Dognojevanje

Običajno 50-70 kgN/ha - čistega dušika za vsak odmerk, odvisno od intenzivnosti mešanice. Pri deteljah in deteljno-travnih mešanicah dognojevanja zaradi vezave dušika detelj ne izvajamo ali pa v bistveno manjših odmerkih dušika. Pognojimo le začetni odmerek 40-50 kgN/ha.

GNOJEVKA: Pri dognojevanju travinja moramo biti še posebej pazljivi pri uporabi gnojevke. Priporočeno je, da je gnojevka za dognojevanje travinja razredčena z vodo v razmerju 1 : 1 ali vsaj 1 : 0,5 v

Kakovost in raba travinja glede na starost travne ruše:

odmerku do 12 m³/ha za posamezni odkos. Uporaba pregostega gnojevke v prevelikih odmerkih ima neugoden vpliv na travno rušo. Posledice nepravilne rabe so propadanje, redčenje in ožigi na travni ruši. To je še posebej izrazito pri uporabi gnojevke v sušnih obdobjih - zato še enkrat: PAZLJIVO Z GNOJEVKO!

Košno-pašna raba

Izmenjujeta se raba paše in košnje. Optimalna višina rez pri košnji je 5-7 cm. **Ne kosimo prenizko!**

Sušenje mrve

Priporočamo klasične TDM s pestro sestavo trav in detelj. Zaradi vremenski razmer sta za sušenje najugodnejša 2. in 3. odkos.

Siliranje

Priporočamo intenzivne travne mešanice, ki jih velikokrat kosimo kot zelo mlado in kakovostno krmo.

Zelena krma

Sproti kosimo in pokladamo živini mlado zeleno travo. Bolj primerne so travnodeteljne mešanice in travne mešanice. Deteljnotravne mešanice so manj primerne za prilast, zato je pri krmljenju vsakič v začetku potrebna velika previdnost.

Prezimitev

Za uspešno prezimitev travna ruša ne sme biti prevsoka in ne prenizka.

Optimalna višina ruše za prezimitev je **7-9 cm**.

Članek

Lucerna, zagotovljena pridelek in kakovost

Andrej Vencelj

Foto: www.iStockphoto.com

Uporaba inokulatorja Rhizobien lucerna 187G

Lucerna (*Medicago sativa*) je brez dvoma kraljica krmnih rastlin. Njene prednosti se pokažejo predvsem v težjih pogojih pridelave voluminozne krme. Uspeh bo zagotovljen, če bo pridelovalec uspel poleg ekoloških pogojev v proizvodnem letu izkoristiti še vsa tehnološka vedenja o njeni pridelavi. V Sloveniji se lucerna prideluje pretežno na njivskih površinah. Pred setvijo lucerne se moramo prepričati, kakšno je zemljišče, namenjeno setvi. Predvsem moramo biti pozorni na reakcijo tal, ki naj se giblje med 5,5 in 8,5 pH. Lucerna ne prenaša izrazito kislih tal. Priporočamo, da jo sezemo na rahla in lažja zračna tla. Zelo priporočena je osnovna obdelava tal s plugom in priprava setvišča do fino grudičaste strukture. Setev opravimo spomladji do konca aprila ali pa v poletno-jesenskem času, od sredine avgusta do začetka septembra. Idealen čas setve je težko definirati. Oba roka setve, pomladni in jesenski, imata prednosti in pomanjkljivosti. Pri pomladni setvi priporočamo uporabo varovalnega posevka, in sicer jarega ovsa ali ječmena. Primerna setvena norma varovalnega posevka je od 60 do 80 kg semena na hektar. Varovalni posevek ščiti mlade rastlinice pred pleveli in pozebo, če smo se odločili za zgodnejšo setev. V poletno-jesenskem terminu pa je najbolj ugoden čas v drugi polovici avgusta, s tem se izognemo daljšim vročinskim obdobjem, ki negativno vplivajo na posevek. Za hektar posevka potrebujemo od 25 do 30 kg semena lucerne oziroma 400 do 500 rastlin/m². Setev opravimo z žitno sejalnico v vrste, globina setve naj se giblje od 1 do 2 cm. Po opravljeni setvi je dobro posevko povaljati. S tem ukrepom dosežemo bolj izenačen vznik

ter temeljito poravnamo tla, da pozneje pri košnji ne vnašamo zemlje in kamenja v krmo.

Na območjih, kjer prevladujejo težja tla, ki so za lucerno manj ugodna, pa lahko uporabimo bakterijsko kulturno ali inokulator. To novost prvi v Sloveniji ponujamo v Agrosaatu. Inokulator Rhizobien lucerna 187G je komercialno ime novega pripravka, ki ga bo možno kupiti poleg semena lucerne v vseh bolje založenih trgovinah s semeni. Uporabo inokulatorja priporočamo pri setvah na težja tla, ki so manj ugodna za rast lucerne, in tla, kjer ni bilo dlje časa v kolobarju metuljnic. To pomeni, da je seme potreben okužiti z bakterijami *Rhizobium* sp., kjer niso naravno prisotne v tleh.

Inokulator Rhizobien187G je pripravek za tretiranje semen lucerne in črne detelje. En gram substrata vsebuje minimalno milijardo živih bakterij *Rhizobium meliloti*. Prisotnost drugih bakterij in gliv je pod milijon na gram. Zavitek 187 g zadostuje za tretiranje semena enega hektarja. Določeno količino semena stresemo v vedro ali mešalec, vsebino vrečke pa v tankem sloju porazdelimo po semenu. Seme in inokulator morata biti zelo dobro premešana! Za boljši oprijem lahko v zmes dodamo dober deciliter vode. Tretirano seme moramo obvezno porabiti v 12 urah, ker v nasprotnem primeru inokulator ne deluje več (bakterije odmrejo). Prav tako tretiranega semena ne smemo pustiti dlje časa na sončni pripeki ali mrazu.

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na Agrosatovo svetovalno službo.

ALI STE VEDELI?

- ... da so lucerno gojili že stari Grki (alfalfa).
- ... da lucerna prihaja iz območja Kaspijskega morja.
- ... da poznamo več tipov lucerne, rumeno, modro, vijolično.
- ... da korenine lucerne sežejo tudi do 10 m globoko.
- ... da lucerna ne uspeva na tleh s previsoko podtalnico.
- ... da poznamo celinski in mediteranski tip lucerne.
- ... da je za naše področje primeren celinski tip lucerne, ker mediteranski pozebe.
- ... da je lucerno potrebno kositi na višini med 7 in 9 cm.
- ... da je zaradi hitrejše regeneracije strnišča obvezno kositi s čim bolj ostrimi rezili kosilnice.
- ... da je pri košnji smiselna uporaba prstnega gnetilnika.
- ... da se lucerna lahko uspešno silira v valjaste bale ali silos.
- ... da imajo novejše sorte lucerne tanjše steblo in več listne mase.
- ... da imajo lističi lucerne največjo hranilno vrednost.
- ... da je lucerna visoko kakovostna beljakovinska krma za govedo.
- ... da krma na osnovi lucerne zelo spodbuja količino in kakovost mleka.

NOVO na našem tržišču!

Inokulatorji za sojo in lucerno

Soja in lucerna potrebujeta v tleh za nemoteno rast simbiotske bakterije iz rodu Rizobium. Te bakterije skrbijo za vezavo atmosferskega dušika v koreninah soje ali lucerne. Če v tleh ni prisotnih dovolj simbiotskih bakterij, rastlina slabo raste in daje slab pridelek.

Rešitev so INOKULATORJI ali bakterijska kultura, ki jo nanesemo na seme soje ali lucerne. Tako obdelano seme bo boljše kalilo in še boljše rastlo. Uporaba je zelo enostavna.

Več informacij: www.agrosaat.si

Zastopa in trži: Agrosaat, d. o. o., Devova 5, 1000 Ljubljana

Agrosaat

Krmni sirek

Krmna rastlina, primerna za sušnejša območja!

Primsilo

Kombiniran krmni sirek za silažo in zrnje

Opis

- Nova alternativa v pridelavi krme.
- Velik in kakovosten pridelek.
- Srednje zgodnji hibrid.
- Rastna doba (od setve do zrelosti) 125 do 135 dni.
- Primeren tudi za nekoliko poznejše setve (junij).
- Setvena norma 200.000 do 250.000 zrn/ha.

Lastnosti

- Višina rastline 2 do 2,5 m.
- Pridelek SS do 20 t/ha.
- Zelo dobra odpornost na poleganje.
- Visok potencial pridelka zrnja.
- Ugodno razmerje med zrnjem (metlico) in zeleno maso rastline.
- Odlična odpornost na sušo.
- Rastlina je odporna na koruznega hrošča, koruzno veščo in fuzarioze.

Krmna kakovost

- Odlična krmna kakovost.
- Visoka vsebnost sladkorja (okrog 7 %).
- Nizka vsebnost tanina.
- Zelo dobra fermentacija silaže in še boljša ješčnost zaradi visoke vsebnosti sladkorja.
- Zelo dobra krma za govedo, ovce in koze.

Jimggo

Krmni sirek za zrnje

Opis

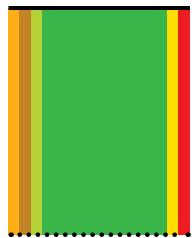
- Pridelava za zrnje kot pri koruzi.
- Boljši od koruze v izjemno sušnih razmerah.
- Zelo primeren za prehrano prašičev do 30 % v obroku in za perutnino do 20 % v obroku.
- Zelo dober pridelek glede na zgodnji zrelostni razred.
- Lahka žetev od sredine do konca oktobra v polni zrelosti zrnja.

Lastnosti in tehnologija

- Višina rastline je nizka (1,2 m) in ne polega.
- Visoka vsebnost beljakovin.
- Oranžno obarvano zrnje.
- Setvena norma 300.000 do 500.000 semen/ha.
- Priporočena globina setve je 3 cm.
- Medvrstna razdalja 40 do 60 cm.
- Gnojenje 120 kg/ha, 100 kg P₂O₅/ha, 160 kg K₂O/ha.
- Priporočeno mehansko varstvo proti pleveli (česala).
- Potencial za pridelek zrnja do 10 t/ha.
- Pridelki v proizvodnji leta 2009 v povprečju 8 t/ha.

Dosevki in rastline za krmo in zeleni podor

Izboljšajo strukturo in značilnost tal

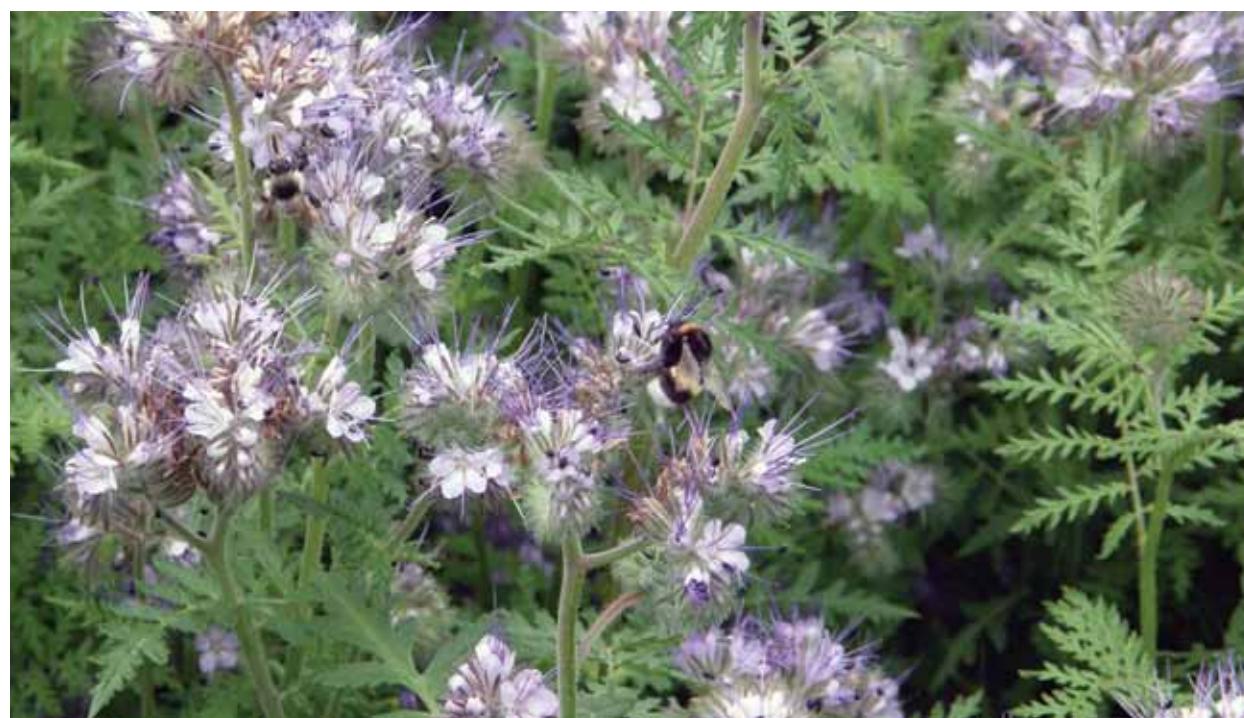
Poglavitna naloga dosevkov, ki jih sejemo po spravilu glavnih posevkov, je, da v čim večji meri izkoristijo preostanek življenjskega prostora. Imeti morajo hiter razvoj in dobro prenašati neugodne rastne razmere. Zato je zelo pomembno, da dobro izrabimo danosti posameznih dosevkov in jih izberemo glede na namen uporabe, čas setve, in kar je zelo pomembno, da nam ne povzročijo negativnih vplivov (prenos bolezni, škodljivcev) v kolobarju.

Namen ozelenitve

- Preprečevanje izpiranja hranil (dušika) v podtalje.
- Varovanje tal pred negativnimi vremenskimi vplivi.
- Pridelava krme za živali.
- Zmanjševanje zaplevljenosti.
- Vezava dušika iz zraka (metuljnice).
- Več življenja v tleh.

Pozitivne lastnosti dosevkov

- Razširitev kolobarja.
- Izboljšanje bilance humusa.
- Boljša struktura tal.
- Večja vezava vode in hranil.
- Večja zračnost tal.
- Zmanjšana vetrna in vodna erozija.
- Izboljšanje krmne bilance na kmetiji.
- Bogata čebelja paša v jesenskih mesecih.
- Možnost direktne setve glavnega posevka.
- Lepši izgled krajine.
- Možnost uporabe biomase za proizvodnjo električne energije.

Izbor dosevkov in krmnih rastlin

Vrsta / sorta	Čas setve	Setvena norma v kg/ha	Priporočila	Opombe
Ajda BAMBY*	15. maja-avgust	70-80	P	Izredna medovitost, kratka vegetacija - zacveti po 4 tednih, nadpovprečni pridelki.
Proso* KORNBERŠKO	15. maja-avgust	30-40	K	Vodilna sorta pri nas in v Evropi. Primerna za sušna območja.
Inkarnatka INKARA, KARDINAL	julij-15. september	15-30	P, K, ZEL	Enoletna detelja z velikimi pridelki zgodaj spomladis. Priporočamo setev z mnogocvetno ljljko.
Lucerna GEA	marec-april, julij-avgust	25-30	K, ZEL	Je kraljica med deteljami, zaradi visoke vsebnosti beljakovin v krmi. Zelo primerna za lahka tla.
Črna detelja KVARTA, POLJANKA	marec-april, julij-avgust	20-25	P, K, ZEL	Za srednje težka, blago kisla tla. Primerna za samostojno setev ali v mešanicah s travami.
Bela detelja HUIA	marec-april, julij-avgust	10-15	K, ZEL	Dobro prenaša gaženje, uporabljamo jo v mešanicah s travami.
Grašica panonska BETA	julij-avgust	100-130	P, K, ZEL	Uporabljamo jo v kombinaciji z mnogocvetno ljljko ali žiti in inkarnatko.
Mnogocvetna ljljka LIPO, TARANDUS	julij-avgust	30-50	P, K, ZEL	Tetraploidna sorta z višjim odstotkom kakovostne listne mase in suhe snovi.
Trpežna ljlinka ILIRKA, TIVOLI, PIMPERNEL	marec-april, avgust-15. september	30-40	K, ZEL	Najbolje prenaša gaženje, primerna tudi za intenzivno košno-pašno rabo kot mešanica več sort - AGROSAAT 3.
Pasja trava TANDEM	marec-april, avgust-15. september	20-22	K, ZEL	Odlična izbira za lahka tla z dobro prilagodljivostjo na sušo.
Sudanska trava PIPER, SUSU	maj-julij	20-30	P, K	Primerna za sušna območja, neprezimna. Minimalna višina rastline ob košnji je 70 cm.
Krnja ogrščica STARŠKA	julij-september	10-15	P, K, ZEL	Bogata beljakovinska krma za pozne dni v oktobru in novembru. Je prezimna.
Oljna redkev COLONEL	julij-avgust	25-30	P	Neprezimna s protinematodnim delovanjem. Primerna kot strniščni dosevek pred krompirjem.
Oljna redkev SILETINA	julij-avgust	25-30	P	Neprezimna, priporočamo gostejšo setev.
Bela gorjušica MAXI, VERONIKA	julij-15. avgust	20-25	P	S pravočasno setvijo uničuje nematode v tleh. Je neprezimna sorta in zelo primerna za setev pred krompirjem.
Facelija VETROVSKA	junij-avgust	10-16	P	Je neprezimna in odlična čebelja paša. Možna setev v kombinaciji z inkarnatko.
Strniščna repa* KRANJSKA OKROGLA	julij	2-3	K	Primerna za kisanje in za krmo živali. Je bogata z vitaminimi in odporna na nizke temperature.

Legenda: P = podor, K = za krmo živalim, ZEL = primerna za zimsko ozelenitev njiv (KOP)
 * - uporabna tudi za ljudsko prehrano

Članek

Setev strniščnih dosevkov

Jožica Beranič

V Sloveniji vsako leto posejemo okoli 35.000 hektarov njivskih površin s pšenico, 20.000 hektarov z ječmenom ter skupaj 5.000 hektarov s tritikalo, ovsom in ržjo. **Vsako leto je torej požetih okrog 60.000 hektarjev njivskih površin**, ki so na razpolago za setev strniščnih dosevkov.

Od uvedbe ukrepa ozelenitve, ki je znotraj kmetijskih subvencij posebej plačan ukrep, se je obseg setev in s tem povezane ozelenitve njivskih površin bistveno povečal. Kmetovalci ugotavljajo, da lahko z ustrezno izbranim dosevkom in tehnologijo veliko pridobjijo. Ob neustremnem izboru in tehnologiji pa lahko naredijo precej škode. Zato je smotrno povdariti nekaj koristnih nasvetov.

Pri setvi strniščnih dosevkov moramo najprej poznati **njen namen**. Po spravilu žit ter zgodnjega krompirja lahko v naših pridelovalnih razmerah te površine izkoristimo za pride-

lovanje strniščnih dosevkov, namenjenih za:

- **človeško prehrano** (ajda, proso, strniščna repa),
- **za krmo živini** (mnogocvetna ljuljka, metuljnice, mešanice trav in detelj, sudanska trava),
- **za zeleni podor** (bela gorjušica, oljna redkev, facelija) ali
- **za prezimne dosevke za ozele-nitev** (krmna ogrščica, trave, metuljnice, mešanice ...).

Strniščni dosevki za prodajo pridelka (tržno pridelavo)

Če želimo v istem letu požeti in prodati še en pridelek, lahko izbiramo med **ajdo in prosom**, ki sta namenjena za človeško prehrano. **Oba dosevka sta dokaj nezahtevna za pridelavo**. Po spravilu glavnega posevka tla čimprej obdelamo in tudi čimprej posejemo. Pri ajdi je za doseganje visokih pridelkov zaželetno, da setev opravimo že v juniju. Posevka ajde in prosa **imata na njihah čistilno funkcijo**, saj z gostoto in

hitro rastjo preprečujeta vznik in razvoj plevelov, ki rabijo za svoj razvoj svetlobo. Oba posevka, sploh proso, sta tudi zelo odporna na sušo.

Strniščna repa se prideluje v glavnem za kisanje. Zaradi drobnega semena moramo tla zelo dobro pripraviti in posevki v primeru sušnega vremena povaljati. Ima zelo skromne zahteve za tla in vremenske pogoje.

Strniščni dosevki, namenjeni krmi

Pridelava strniščnih dosevkov **za krmo domačim živalim** je sploh na govedorejskih kmetijah zelo pogosto izvajan ukrep. Izbera rastlin je precejšna, **najpogostejše so trave in detelje ter njihove mešanice**, ki jih lahko pridelujemo različno dolga obdobja.

Zelo pogosto v ta namen pridelujemo **mnogocvetno ljuljko**, ki je enoletna prezimna trava in da

obilne ter kakovostne pridelke krme. V naslednjem letu za njo, po prvi košnji, pogosto spomladni posejemo koruzo. Pridelovalci se pri tem pogosto srečujemo z zelo težko obdelavo tal in slabimi rastnimi razmerami za koruzo. To je mogoče izboljšati, če semenu mnogocvetne ljljike **dodamo deteljo inkarnatko ali pa črno deteljo v 50-odstotnem deležu**. Detelja z globokimi koreninami rahlja zemljo in omogoča lažjo pripravo zemlje. Z vezavo dušika iz zraka pa pripomore k še ekonomičnejši pridelavi krme, saj detelje same vežejo dušik iz zraka. Z vključitvijo detelje se poveča tudi odpornost posevka na sušo.

Pri setvi **večletnih mešanic**, glede vključevanja detelj v mešnice, ravnamo enako kot pri enoletnih z mnogocvetno ljljiko. Če imamo večletno travnine, **izbiramo mešanice s črno deteljo**, ki je večletna detelja. **DTM (deteljno-travne mešanice)** nam dajo velike, kakovostne, zanesljive in ekonomične pridelke.

Optimalni čas za setev travinja (trav, detelj in njihovih mešanic), ne glede na to, kako dolgo ga bomo pridelovali, je šele od sredine avgusta naprej. Izjemoma v letih, ko je dovolj padavin v juliju, se obnese tudi tako zgodnja setev. Pravzaprav so večji problem izjemno visoke temperature zraka, ki nam pogosto uničijo mlade vznikajoče rastline, kot samo pomanjkanje vlage.

Sudanska trava je rastlina, ki se odlično obnese tudi v bolj sušnih obdobjih. Posejemo jo takoj po spravilu žita, pričakujemo pa lahko eno obilno spravilo odlične krme za govedo. Sudanska trava ni prezimna.

Strniščni dosevki za zeleni podor

Strniščni dosevki za zeleni podor so najpogosteje **oljna redkev in bela gorjušica**, ki naredijo ogromno mase, globok koreninski sistem, ne prezimijo ter niso primerni za prehrano živali. Posebno pozornost moramo nameniti **sortam, ki imajo protinematodno delovanje**. Takšne sorte uničijo nematode v tleh tako, da se škodljivec prisesa na koreninski sistem in tam propade. Potekajo pa tudi raziskave o vplivu teh rastlin na zmanjšanje prisotnosti talnih škodljivcev, še posebej strun, oziroma celo na njihovo uničenje s pridelovanjem le-teh.

Setev priporočamo šele avgusta, ker prezgodnja setev lahko povzroči, da posevec jeseni semeni in se nam lahko pojavlja naslednje leto kot plevel v glavnem posevku.

Če bi s temi kulturami žeeli izvesti tudi **ukrep ozelenitve**, se po naših izkušnjah najbolje obnese **setev skupaj z inkarnatko** (pol semena inkarnatke, pol bele gorjušice). Bela gorjušica čez zimo propade, inkarnatka pa ostane in nam obogati tla z dušikom za naslednji posevec.

Facelija je zanimiva predvsem kot čebelja paša. Posevec facelije **ne prezimi**, za ozelenitev ga lahko kombiniramo podobno kot pri beli gorjušici z inkarnatko.

Prezimni dosevki za ozelenitev

Včasih iščemo rastlino, namenjeno zgolj **ozelenitvi in bo v spomladanskem času pred setvijo glavne kulture podorana**. Kmetovalci za te namene pogosto iščejo **najcenejše načine pridelave po izboru poljščin in tehnologije**. Takšno pridelovanje dosevkov pa v spomladanskem času povzroča veliko nezadovoljst-

va pri pridelovalcih, ki pozablajo, da vsaka kultura, četudi jo sezemo samo za ozelenitve, potrebuje hranila. Če jih ne damo, nam posevec zemljo siromaši v hranilih in strukturi, kar se nadalje odraža pri naslednjem, glavnem posevku. Zelo pogosto za take setve uporabljajo krmno ogrščico, razna žita in mnogocvetno ljljiko. **Bistveno boljša izbira za takšne ozelenitve, ki jo priporočamo tudi mi, je detelja inkarnatka.** Na prvi pogled je strošek semena višji (ali pa tudi ne), vendar nam v zemlji pusti vrsto pozitivnih učinkov; in poglavita sta, da postane struktura tal bolj ugodna, in ker veže dušik iz zraka, ni potrebno gnojenje z dušikom (za naslednji posevec ga **v tleh ostane 60 do 120 kg/hektar**, odvisno od časa zaoranja). Kot smo že zapisali, lahko inkarnatko za ozelenitev kombiniramo z **neprezimnimi dosevki**, kot so **bela gorjušica, oljna redkev in facelija**, ki imajo prav tako številne pozitivne lastnosti. In na prvi izračun najdražja ozelenitev lahko postane najcenejša, ko seštejemo vse nadaljnje pozitivne učinke, ki se odražijo pri naslednjem glavnem posevku.

Za konec pa ...

Setev strniščnih dosevkov ima številne prednosti, daje pa nam tudi veliko možnosti, ki se lahko prepletajo med seboj. Pomembno je, da strnišča čimprej obdelamo in ko je za posamezne dosevke primeren čas, jih posejemo ter jih nadalje pridelujemo z ustrezno tehnologijo. Pridelava dosevkov naj bo na prvem mestu prilagojena proizvodnji oziroma potrebam kmetijskega gospodarstva, na drugem mestu ukrepom kmetijskih subvencij in šele na tretjem ceni oziroma stroškom pridelave.

JARA IN OZIMNA ŽITA

ALI STE VEDELI?

“Da so se na območjih z zadostno količino vlage razvila žita z višjo slamo, kar pomeni, da je klas bolj oddaljen od vlažnih tal in lažje preživi in da so se na območjih s suho klimo razvila nižja žita z več drobnejšimi zrni, kar jim daje večjo možnost preživetja.

Da žita prehajajo iz faze razraščanja v fazo kolenčenja, ko je dan daljši kot noč.

Da za pridelek 9 ton pšenice na hektar zadostuje pri nekaterih sortah že 500 klasov/m², da to pomeni 20.000 zrn/m², 40 zrn/klas, z absolutno maso 45g.”

JARA ŽITA	Jari pšenici	XENOS	
		TRAPPE	Novo!
	Jari ječmen	FELICITAS	
	Jari oves	EFESOS	

OZIMNA ŽITA	Ozimne pšenice	Premium pšenice - izboljševalke	RENAN		
			ELEMENT		
		Krušne pšenice - standardna kakovost	ALIXAN		
			XENOS		
			KERUBINO		
		Krmne pšenice	WINNETOU		
			CHEVALIER	Novo!	
			BOREALE		
			AKROPOLIS		
			MELODICA	Novo!	
Ozimna tritikala		SW TALENTRO			
Ozimni oves		WILAND			
Ozimna rž		CONDUCT			
		GUTTINO			
Ozimna pira		OSTRO			

Jari pšenici

Premium kakovost

Xenos

- Presevna pšenica s časom setve od oktobra do aprila.
- Zgodnja do srednje zgodnja.
- Tip golica.
- Primerna je za sušnejša območja.
- Dobro odporna na nizke temperature.

Trappe *Novo!*

- Jara pšenica velikih pridelkov.
- Tipa golica.
- Primerna za vsa pridelovalna področja.
- Zelo dobra tolerantnost na fuzarij klasa.
- Dobro tolerantnost na bolezni, v času razraščanja priporočamo uporabo fungicida proti listni pegavosti (*Septoria tritici*).

Jari ječmen

Dvorezni ječmen

Felicitas

- Zelo rodovitna sorta z izjemnim pridelkom zrnja.
- Priporočena za vsa pridelovalna področja jarega ječmena.
- Odlično zdravstveno stanje in stabilnost pridelka.
- Nižje rasti od sorte elisa, dobro odporna na poleganje.
- Odlična krmna vrednost zrnja.

Jari oves

Ko pričakujete pridelek in kakovost

Efesos

- Sorta, ki je nadomestila expander.
- Izkazuje večjo stabilnost in še nekoliko večji pridelek od sorte expander.
- Zgodnja, izredno rodna sorta ovsja z rumeno obarvanim zrnom.
- Primeren za vsa pridelovalna območja.

Pregled jarih žit in tehnologija pridelave jarih žit

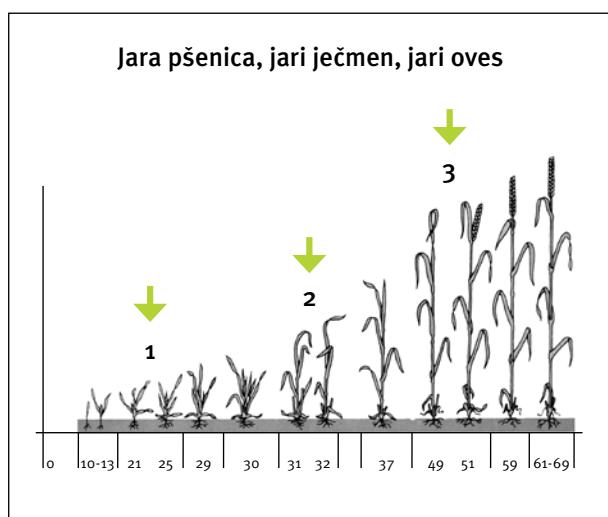
Vrsta / sorta	Tip klasa	Kakovostna skupina	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Odpornost na poleganje	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kaljivih zrn/m ²
										Količina semena v kg/ha
XENOS	G	premium	presevna	zgodnja	+++	+++	+++	40-45	Takoj, ko je mogoče	380-430 190-220
TRAPPE	G	krušna	pridelek	srednje zgodnja	+++	+++	+++	39-44	Takoj, ko je mogoče	400-420 200-240
FELICITAS	D	-	izjemen pridelek zrnja	srednje zgodnja	++	+++	+++	45-50	Takoj, ko je mogoče	350-400 180-220
EFESOS		-	za vsa prid. območja	srednje zgodnja	+++	++++	++++	30-35	Takoj, ko je mogoče	380-450 130-150

Tip klasa: R = resnica, G = golica, D = dvoredni / Višina rasti: ++ = srednje nizka, +++ = visoka / Odpornost na poleganje in bolezni: +++ = odporna, ++ = manj odporna

Varstvo

V jarih posevkih se praviloma ne pojavlja srakoperec (pahovka), zato lahko izbiramo med cenejšimi herbicidi. Če želimo doseči velik pridelek z dobro hektolitrsko maso, je ena do dvakratna uporaba fungicida pri pridelavi pšenice obvezna. Pri pridelavi jarih žit moramo posvetiti pozornost škodljivcem, predvsem listnemu strgaču, ki nam lahko uniči posevek v nekaj dneh.

Gnojenje

Jara pšenica		Osnovno gnojenje ob setvi:	100-120 kg/ha P ₂ O ₅ 130-180 kg/ha K ₂ O
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: 2. obrok: 3. obrok:	dušik 60-90 kg/ha ob setvi ali do začetka razraščanja dušik 30-50 kg/ha ob začetku kolenčenja dušik 60-90 kg/ha ob klasenju
Jari ječmen		Osnovno gnojenje ob setvi:	50-80 kg/ha P ₂ O ₅ 100-170 kg/ha K ₂ O
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: 2. obrok:	dušik 40-60 kg/ha ob setvi ali do začetka razraščanja dušik 40-60 kg/ha ob koncu razraščanja, v začetku kolenčenja
Jari oves		Osnovno gnojenje ob setvi:	60-100 kg/ha P ₂ O ₅ 120-170 kg/ha K ₂ O
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: 2. obrok:	dušik 50-60 kg/ha ob setvi dušik 30-60 kg/ha med kolenčenjem

Ozimne premium pšenice - izboljševalke

Za mlinsko industrijo

S svojim genetskim potencialom dosegajo najvišje kakovostne kriterije za mlinsko industrijo.

Renan

- Premium kakovost.
- Visok potencial rodnosti.
- Primerena za intenzivno pridelavo.
- Zgodnja sorta, tip resnica.
- Zelo tolerantna na bolezni listov, steba in klasa.

Element

- Izboljševalka, ko je kakovost odločilna.
- Zelo visoki pridelki na vseh tipih tal, tudi na luhkih.
- Zelo dobro odporna na sušo in pšenično rjo.
- Srednje visoka rastlina, dobro odporna na poleganje.
- Tip resnica.
- Hiter mladostni razvoj, dolga faza polnjenja zrnja in stabilni pridelki.

Ozimne krušne pšenice - standardna kakovost

Za samostojno meljavo

Imajo nižji kakovostni potencial od izboljševalk, primerne so kot pšenice za samostojno meljavo. Praviloma so pri pridelavi manj zahtevne.

Alixan

- Rekorden pridelek zrnja brez konkurence.
- Potencial za zelo visoke pridelke; na ravni krmnih pšenic.
- V povprečju B-kakovost.
- Zgodnja sorta, primerena tudi za sušnejša območja.
- Tip klasa - golica, z velikim številom zrn v klasu.
- Nizka rastlina, zelo dobro odporna na poleganje.
- Srednje dobra prezimitev posevka.

Xenos

- Presevna pšenica za setev v jeseni in spomladji.
- Zgodnja do srednje zgodnja sorta, tip klasa - golica.
- Priporočamo za nekoliko poznejše jesenske setve.
- Polintenzivna sorta.

Kerubino

- Nadgradnja sorte PROFIT - višji pridelek, enaka kakovost, podoben izgled.
- Kombinacija visokih pridelkov in kakovosti na vseh tipih tal.
- Pšenica odlične krušne kakovosti A-B.
- Srednje visoka rastlina tipa golice.
- Kerubino je sorta, ki je zaradi dobre prezimite in kompenzacijске sposobnosti razraščanja primerna tudi za pozne setve.

Ozimne krmne pšenice

Za poljedelsko-živinorejske kmetije

So sorte z zelo velikimi pridelki zrnja in nižjo pekarsko kakovostjo. Ta skupina je že pridobila svoje mesto na poljedelsko-živinorejskih kmetijah.

Winnetou

- Tip klasa - golica.
- Dosega pridelke novih dimenzij - tudi čez 10 ton/ha.
- Priporočljiva za težji tip tal.
- Sorta je dobro odporna na poleganje.
- Dobro prenaša poznejše setve in dobro prezimi.

Chevalier *Novo!*

- Poznejša krušna pšenica s stabilnim, izjemno velikim pridelkom.
- Dobra kakovost, z visoko vsebnostjo beljakovin, stabilnim padajočim številom in visokim hektolitrom.
- Srednje visoka slama in dobra odpornost na poleganje!
- Odlična odpornost na bolezni lista in klasa!
- Dobra toleranca na sušo, dobro prezimi.

Ozimni ječmen

Velika krmna vrednost

Boreale

- Dvorendni ozimni ječmen.
- Predstavlja nove dimenzijs v količini pridelka.
- Izjemna energetska vrednost zrnja, debelo zrnje.
- Zgodnja zrelost.
- Stabilen v pridelku, dobro odporen na poleganje in snežno plesen.
- Primeren za vsa pridelovalna območja.

Melodica *Novo!*

- Odlično zamenjuje sorto virgo.
- Dvorendni ozimni ječmen velikih potencialov.
- Primeren za vsa pridelovalna področja.
- Boljša prezimitev kot sorte virgo.
- Visoka krmna vrednost
- Dobro odporna na bolezni, vendar v intenzivni pridelavi priporočamo uporabo fungicida vsaj v fazi EC 49 - 59.

Akropolis

- Številka ena med večrednimi ječmeni v Sloveniji.
- Debelo zrno, primerljivo z dvorednimi ječmeni.
- Za vsa pridelovalna območja, tudi za manj ugodna lažja tla.
- Konstantno veliki pridelki z visoko vsebnostjo energije.
- Dobra prezimitev.

Ozimna tritikala

Izjemna robustnost

SW Talento

- Zelo velik pridelek.
- Zelo primera za siliranje cele rastline.
- Dobra stabilnost.
- Optimalna za vsa pridelovalna območja.
- Tudi za bolj ekstenzivne lege.
- Robustna rastlina - dobra prezimitev.

Ozimni oves

Pridelek, kot ga še niste imeli

Wiland

- Ozimni oves, primeren za ozelenitev (KOP).
- Primeren za vsa pridelovalna območja - razen za področja z močno golomrazico.
- V normalnih razmerah dozori 7-10 dni po ozimnem ječmenu.
- Visoka rastlina, ki dosega visoke in kakovostne pridelke zrnja.

Ozimna rž

Stabilno padno število

Conduct

- Najrodovitnejša sorta rži v Avstriji.
- Primerna za vsa pridelovalna območja.
- Visoko padno število (FN) ob žetvi.
- Prilagodljiv čas setve - hiter spomladanski razvoj.
- Dobra stabilnost.
- Velik pridelek slame.

Guttino *Novo!*

- Hibridna rž.
- Dobra oprasitev.
- Dobra stabilnost pridelka in kakovosti (predvsem FN).
- Nižja slama - dobro odporna na poleganje.
- Nizka setvena norma 70-100 kg/ha.

Ozimna pira

Za ekološko pridelavo

Ostro

- Zelo primerna za ekološko pridelavo.
- Seme z visoko absolutno maso.
- Ne priporočamo ga na močno gnojenih tleh.
- Ni zahtevna za pridelavo.

FORMULA

Potrebno količino semena na hektar izračunamo po sledeči formuli:

št. kaljivih zrn/m² x AT zrnja v g

kaljivost (v povprečju 95 %) x
čistoča (v povprečju 99,5 %)

=

kg/ha semena +
predvidene poljske
izgube

Pregled ozimnih žit

Vrsta / sorta	Tip klasa	Kako-vostna skupina	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Odpornost na poleganje	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kaljivih zrn/m ²
										Količina semena v kg/ha
RENAN	R	kakovost in pridelek	presevna	zgodnja	++	++++	++++	46-52	10.-20. oktober	350-400 180-220
ELEMENT	R	XXL kakovost	pridelek	zgodnja	++++	+++	++++	46-52	10.-20. oktober	330-400 160-220
ALIXAN	G	krušna	XXL prid., nizka slama	zgodnja	++	++++	+++	37-42	10.-25. oktober	300-400 160-220
XENOS	G	krušna	presevna	zgodnja	+++	++	+++	40-45	20.10.-10.11.	360-380 160-220
KERUBINO	G	krušna	kakovostna robustna sorta	srednje zgodnja	+++	++++	+++	42-45	10.-20. oktober	330-380 160-220
CHEVALIER	G	krušna	XXL prid., odporna na bolezen	srednje pozna	+++	++++	++++	36-40	10.-20. oktober	340-380 180-220
WINNETOU	G	krmna	XXL pridelek	pozna	++++	+++	++++	36-40	15.-25. oktober	300-360 180-220
BOREALE	D		XXL prid., in energija	srednje pozna	++		++++	46-52	25.9.-10.10.	300-350 160-210
AKROPOLIS	V		pridelek in energija	srednje pozna	++++		++++	44-48	25.9.-10.10.	350-370 160-200
MELODICA	D		pridelek + krmna vrednost	srednje pozna	++		++++	47-52	25.9.-10.10.	300-350 160-210
SW TALENTRO			pridelek	srednja	+++		++++	42-46	25.9.-10.10.	320-380 150-200
WILAND			primeren za ozele-nitev	zgodnja	++++		++++		25.9.-10.10.	280-350 100-150
CONDUCT			prid., hiter spomladanski razvoj	srednja	+++		++++	42	25.9.-10.10.	300-380 140-190
GUTTINO			izjemeprid., stabilna kakovost	srednje pozna	++		++++	32-40	25.9.-10.10.	220-250 3 vreče na ha*
OSTRO			primerna za EKO pridelavo	srednja	++++		++++		1.10.-30.10.	- 200-220

Tip klasa: R = resnica, G = golica, D = dvoredni / **Višina rasti:** ++ = srednje nizka, ++++ = visoka / **Odpornost na poleganje in bolezni:** +++ = odporna, ++ = manj odporna
 Podatki o AT in kaljivosti semena po partijah so dostopni na naši spletni strani www.agrosaat.si

* Opomba: vreča 850 m²

Sodobne sorte žit zahtevajo sodoben tehnološki pristop

Poleg izbire dobre sorte in ustrezne zaščite proti boleznim, škodljivcem in plevelom je gnojenje ključnega pomena za dober in kakovosten pridelek žita. Od vseh hranil pridelek najbolj reagira na dušik (N). Seveda ne smemo zanemariti dobre založenosti tal s fosforjem in kalijem, ustrezne reakcije tal, v zadnjem času pa vse bolj poudarjamo pomen mikroelementov, predvsem žvepla. Z žveplom (S) priporočamo gnojenje 1/6 količine kot z mineralnim dušikom (20-30kg S/ha). Žveplo je pomemben element pri gradnji vsake celice, vpliva na količino in kakovost pridelka (vsebnost beljakovin), vitalnost rastline ... Okvirne norme gnojenja z osnovnimi hranili, glede na vrsto so podane v preglednici.

Dejstvo je, da moramo gnojenje žit prilagoditi kolobarju ter založenosti tal. Gnojenje z dušikom razdelimo v več obrokov (2-3). Poznati moramo rast in razvoj žit, da znamo prilagoditi ustrezen odmerek količinsko in časovno.

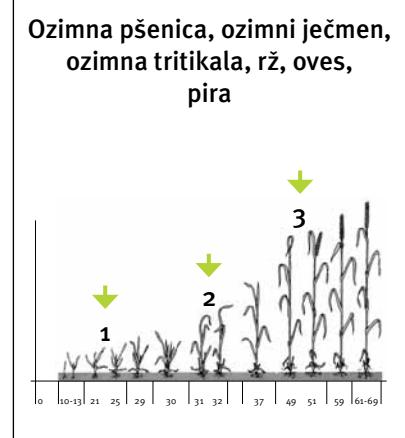
- 1. obrok** vpliva na razraščanje žita, odmerek dušika (N) prilagodimo glede na želeno gostoto posevka.
- 2. obrok** vpliva na dolžino klasa (na sušnih območjih opravimo gnojenje nekoliko prej - v fazi EC 29).
- 3. obrok** vpliva na absolutno maso zrnja ter kakovost pridelka (beljakovine).

Predvsem pri visokorodnih sortah pšenice (alixan, chevalier, grandios) se v praksi dogaja, da gnojimo s premajhnimi odmerki dušika (N), ki ga praviloma namenimo kakovosti. Rastlina ga lahko porabi za pridelek, ne pa za kakovost. Da bi se izognili nižji vsebnosti beljakovin, priporočamo, da gnojite z zgornjimi vrednostmi odmerka dušika. Dušik mora biti rastlini polno dostopen 14 dni po cvetenju. Da bi se izognili tudi prepoznemu delovanju dušika (N), na sušnih območjih priporočamo, da opravite 3. dognojevanje s KAN-om že v fazi zastavičarja EC 39. Na težjih tleh pa priporočamo že uporabo foliarnih gnojil skupaj s fungicidi za zaščito klasa. Zelo pomembno je, da znamo oceniti pričakovani pridelek in temu prilagodimo količino hranil. Orientiramo se tudi po analizah, predvsem za drugo in tretje dognojevanje opravimo hitre rastlinske nitratne teste, ki ne predstavljajo bistvenega stroška pridelave. Preobilni 2. in 3. odmerek delujeta negativno na razvoj rastline ter samo dozorevanje slame. Ustrezno gnojenje z dušikom ima bistven vpliv na količino in kakovost pridelka sodobnih sort žit. Zanemariti ne smemo tudi gnojenja z zelo pomembnim mikroelementom žveplom. V preteklosti je veljalo, da ga rastline dovolj dobijo iz onesnaženega ozračja, kar pa danes ne velja več. Zaželeno je dodajanje v obliku mineralnih gnojil (dušik + žveplo).

Ozimna pšenica		Pri normalni založenosti tal priporočamo gnojenje z osnovnimi hranili (dušik skupaj z dognojevanjem) v odmerku:	100-140 kg/ha P ₂ O ₅ 130-180 kg/ha K ₂ O 120-170 kg/ha N
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: zgodaj spomladji (EC 21/25) 2. obrok: med 1. in 2. kolencem (EC 31/32) 3. obrok: začetek klasenja (EC 49/51)	50-70 kg/ha 30-50 kg/ha 30-50 kg/ha
Ozimni ječmen		Pri normalni založenosti tal priporočamo gnojenje z osnovnimi hranili (dušik skupaj z dognojevanjem) v odmerku:	70-90 kg/ha P ₂ O ₅ 120-170 kg/ha K ₂ O 120-170 kg/ha N
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: zgodaj spomladji (EC 21/25) 2. obrok: med 1. in 2. kolencem (EC 31/32) 3. obrok: začetek klasenja (EC 49/51)	30-60 kg/ha 30-50 kg/ha 30-50 kg/ha
Ozimna tritikala, rž, oves		Pri normalni založenosti tal priporočamo gnojenje z osnovnimi hranili (dušik skupaj z dognojevanjem) v odmerku:	70-90 kg/ha P ₂ O ₅ 120-150 kg/ha K ₂ O 100-140 kg/ha N
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: zgodaj spomladji (EC 21/25) 2. obrok: med 1. in 2. kolencem (EC 31/32) 3. obrok: začetek klasenja (EC 49/51)	50 kg/ha 20-40 kg/ha 0-40 kg/ha

Rezultati poskusov žetve ozimnih žit

Leto 2010

Ozimna pšenica:

		ELEMENT	RENAN	LUDVÍG	ALIXAN	CHEVALIER	KERUBINO	PROFIT	XENOS	GRANDIOS	WINNETOU	Povprečje:
Štajerska	Zvonko Beranič, sr. težka tla	6.573	7.110	7.293	8.223	9.081	9.842	8.410		8.044	9.574	8.239
	Jožef Lah, težka tla	7.014	6.385		7.185	6.669	7.695			7.417	6.775	7.020
	Kmetijski zavod MB, sr. težka tla	4.080*	4.910		4.080*		5.430	4.660		5.950	5.710	5.332
Pomurje	Stanislav Vajs, sr. težka tla	7.188			10.574	7.704	8.929					8.599
	Biotehniška šola Rakičan, lahka tla		6.474		7.176							6.825
	Panvita kmetijstvo, lahka tla		6.076		7.395	6.062	7.215		6.780	6.899	7.532	6.846
	Boštjan Krauthaker, lahka tla		5.362		6.100		5.755					5.739
	Štefan Kranjec sr. težka tla		7.121		9.445							8.251
Savinjska	Kmetijski zavod CE, lahka tla				6.332		6.195	5.513		6.195	6.505	6.148
	Peter Hostnik, sr. težka tla	6.734			8.083	7.468	7.598	7.198		7.721	8.080	7.555
Dolenjska	Damijan Šeme, težka tla	4.382					5.243				7.372	5.666
	Jože Stariha, težka tla	5.250			6.720	7.000	6.090			5.800	6.800	6.277
Gorenjska	Viktor Jagodic, sr. težka tla				8.910	7.377	8.882					8.390
Osr. Slo.	Kmet. zavod LJ KPC Jablje, lahka tla	5.185			6.445	6.533	6.060					6.056

Ozimni ječmen, tritikala, oves:

		AKROPOLIS	BOREALE	MELODICA	VIRGO	TALENTRO	WILAND	Povprečje:
Štajerska	Zvonko Beranič, sr. težka tla	6.615	7.685		8.290			7.530
	Kmetijski zavod MB, sr. težka tla	5.380	5.870		5.180		6.440	5.718
	Robert Železinger, težka tla	4.137	5.313		5.104			4.851
Pomurje	Biotehniška šola Rakičan, lahka tla		6.523		6.459		7.605	6.862
Savinjska	Kmetijski zavod CE, lahka tla	6.228	6.364		5.917			6.170
	Peter Hostnik, sr. težka tla	5.292	5.840		5.748			5.627
	Jože Stariha, težka tla					5.800		5.800
Dolenjska	Damijan Šeme, težka tla	7.144	7.086					7.115
Gorenjska	Franci Fon, sr. težka tla	8.873		6.717				8.873
	Viktor Jagodic, sr. težka tla	4.725	4.976	9.478	4.938		6.119	5.190
Osr. Slo.	Kmet. zavod LJ KPC Jablje, lahka tla	6.142	5.733			6.937		6.271

Opomba: Prdelek je preračunan na 14 % vlage (razen pri: Biotehniška šola Rakičan, Jože Stariha in Kmetijski zavod LJ, kjer je podatek požetega zrnja) in je kg/ha.

VRTNINE

Vse o vrtinah, zeliščih, cvetlicah,
okrasni trati in gnojilih si lahko
preberete v našem katalogu:

“Vrtnarski priročnik”

Naročite ga lahko na
naši spletni strani

www.agrosaat.si
ali po telefonu
02 545 94 16 in
031 664 080

Za vedno urejen vrt in okolico VRTNARSKI PRIROČNIK

Semena vrtnin
in zelišč

Semena, gomolji in
čebulice cvetlic

Okrasne trate -
mečenice travnili
semen

Gnojila za vrt,
rastline na prostem
in sobne rastline

Strokovni članki:

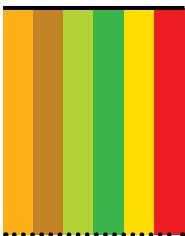
Buče, priljubljeni plodovi iz
domačega vrta

Čmrlji, standardni oprasevalci
v intenzivni pridelavi vrtnin

Trata, zelena preproga
urejene okolice

Agrosaat 15 let

www.agrosaat.si

Agrosaatova ekipa

Agrosaat

Pomurje

T (Puconci): 02 545 94 16
F (Puconci): 02 545 15 03
T (Hodoš): 02 559 80 07
F (Hodoš): 02 559 13 37

Štefan Kranjec

dipl. inž. kmet
Vodja poslovne enote Puconci
T: 02 545 94 16
M: 041 383 321
E: stefan.kranjec@agrosaat.si

Maja Lazarevič

univ. dipl. inž. kmet
Proizvodnja in program za vrt
T: 02 545 94 17
M: 031 664 080
E: maja.lazarevic@agrosaat.si

Boris Klemenčič

Skladiščnik
T: 02 545 94 16
M: 031 392 211

Josip Gregorec

Trgovski potnik
T: 02 545 94 17
M: 041 557 883

Jože Verner

Vodja dodelovalnega
centra Hodoš
T: 02 559 80 07
M: 051 338 703
E: joze.verner@agrosaat.si

Štajerska, Koroška, Savinjska

T (Ptuj): 02 795 08 80
F (Ptuj): 02 795 08 81

Jožica Beranič

univ. dipl. inž. kmet
Vodja poslovne enote Ptuj
T: 02 795 08 80
M: 041 380 719
E: jozica.beranic@agrosaat.si

Robert Železinger

Komercialist
T: 02 795 08 80
M: 041 319 020
E: robert.zelezinger@agrosaat.si

Stjepan Kauber

Logistika
T: 02 795 08 80
M: 041 380 720
E: stjepan.kauber@agrosaat.si

Franci Lörger

Promotor
T: 02 795 08 80
M: 041 704 798
E: franci.lorger@gmail.com

Osrednja Slovenija, Primorska, Gorenjska, Dolenjska

T (Ljubljana): 01 514 00 70
F (Ljubljana): 01 514 00 73
T/F (skladišče): 01 788 50 20

Jože Mohar

univ. dipl. inž. kmet
Vodja poslovne enote Ljubljana
T: 01 514 00 80
M: 041 699 695
E: joze.mohar@agrosaat.si

Andrej Vencelj

Komercialist
T: 01 514 00 70
M: 051 306 063
E: andrej.vencelj@agrosaat.si

Marko Kavšek

Distribucija
T/F: 01 788 50 20
M: 051 671 805
E: andrej.vencelj@agrosaat.si

Franci Fon

Promotor
M: 040 889 646
E: franci.fon@gmail.com